

ZALAI HÖZLÖNY.

A nagykanizsai „Ipar-Testület,” a nagykanizsai Takarékpénztár részvénytársaság, a „Kotori takarékpénztár

részvénytársaság, „nagykanizsai és a galamboki önkéntes tűzoltó egyesület,” a „nagy-kanizsai kisdenevelő egyesület,” a „nagykanizsai tanítói járáskör,” a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet,” „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet,” „szegények táptintézete,” a „katonai hadastyánegylet,” a „soproni kereskedelmi iparkamara,” nagy-kanizsai külföldi részvényesek hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGETYES TARTALMU HETILAP.

Nyári hangulatból.

A kereszténység ünnepe Péter és Pál napja is elmúlt, melyet a magyar diáksereg szívszorongva várt. Az évi munkálkodás gyümölcse rakáson van szűk kis sorban, amely ridegen ki-mondja a diák fölött az ítéletet. Az ítélet kérelhetetlen és megmáshatatlant. Bele kell nyugodni abba akvarra, nem akvarra. Az ítéletet nyilvánosságra hozzák. Az egyikről vastag betű hirdeti, hogy ime ez a tanuló mily jeles eszű, szorgalmas, jóraváló, becsületes diák, a másik — elbukott. Nincs itt okadatolás, enyhítő körülmény beírva, hogy mi a kiforrása a bukásnak: csak az áll ott, elbukott. Nagyon romboló hatású és nyilvánosság! A vastag betűs név tulajdonosa kiválva a többi közül, hírnevet kap. Mintegy arisztokratája lesz az osztálynak. Előjele az élet ferdeségének, mely itt rendjél helyett vastag betűben jelentkezik. Mintha bizt különös érdem lenne, ha az a diák, aki a természetől jó ésszel, jó felfogással van megáldva, jobban tanul, mint az a tanuló, aki éjjeleket áttanulva még sem tudja agyműhelyét megtöltöteni a tudomány nektárjával. A vastag betű már előre hirdeti az osztály különbségét. Az arisztokrácia szemben, a nyomorult tömeggel. A tömeget ilyenkor a modern XX. század nyavalyája igazgatja: az idegesség. Hogyne, mikor az értesítő hangosan kürtöli róluk, hogy elbuktak. Ők a megbélyegzettek tömege. Hisz az emberek nem elegendenek meg azzal, hogy a diák elbukott. Tovább fúzik a fonalat. A hír pozitív formában száguld tovább. A diák buta, tehetségtelen. Ha nem volna az, nem bukott volna el. Pedig elég sokszor

csak azért bukik el, mert nem tud éjjelt nappallá tenni, nem tanulhat, mert nappal létfentartásához, tán szegény özevgy anyja eltartásához kell kényeret keresnie. . . . Mondjuk, hogy nem ez az oka a bukásnak, tás csakugyan nem tanult. De vajjon egyeztethető-e ez a humanis étével, hogy a diákról hangosan, nyilvánosan hirdetik a lesújtó eredményt. Nem elég nagy a baj titokban is, de ezt tudni kell a nagyközönségnek! A nyilvánosság az a módja kiöli abból a diákból az ömerzetet, a törekvést, ez felkelti az irigységet a vastag betűs arisztokraták elien. Ezzel mi nem törődünk! Avult, ósdi, nem a mai kor pedagógia követelményeibe való e szokás. Minden érvben van is ennek áldozata.

De ki törődik nálunk azzal a néhány öngyilkos ifjával. Hisz van hazánkban nagyobb, rettentőbb, pusztítóbb öldöklés is, amely tömegben szedi áldozatait: Ez a pusztító öldöklés: a tudóvesz. Akkor ébredtünk e baj tudatára, mikor százak ölték már előtte rakásra. A szinmagyar fajt e kör pusztítja leginkább. „Minden egyes vesztés, mely hazánkat éri, nemzeti erőfogyatkozás jellegével jelentkezik és sorainkból kidől minden tag egy pótolhatatlan úrt hagy hátra, mert hiszen mi magyarok, oly kevesen vagyunk.” S mindennek ellenére még mindig lombán cselekszünk. Nem gondoljuk meg, hogy mit jelent a rideg statisztika az a száma, amely lesújtóan regéli, hogy „hazánkban például március hó minden egyes napjára kétszáznegyvennégy tudóvesztés beteg halál-ósa esik.” Rettentő szám! Érvágás ez a nemzet testén. Mi még mindig

lassan cselekszünk. Bár egy fővárosi egyesület, a szombati, amelyre e gyilkos kör elleni harc van felírva és a zászlóbontás sok hazafit, várost tetre serkentett, de azért ez még mind nem elég. Nem kívánunk, bár ezek kellenének, nagy szanatóriumokat e kör leküzdésére, de alakítsuk, rendezzük be a városok közegészségügyi, de különösen köztisztasági intézményeit a mai kor szellemébe. A tudóvesztés városunkban is nagyban szedi áldozatát. Óriási részt irhatunk ebből köztisztaságunk terhére. Nyugodtan tűrjük mi jó Nagykanizsaiak a port, a tudólacillások főfészeként e meleg-ágyát, utcáinkon. Mit szólunk azután városunk csatornázásáról. Hogy megfelel-e az a mai kor követelményeinek, ennek eldöntését az olvasóra bízom. Mondják, akció indult meg, hogy törvényhozási uton kötelezzék a városokat a csatornázásra és viz-elátásra. Nem ok nélkül. Hisz Budapest példái, a hetvenes években, amikor még sem csatorna, sem vízvezeték nem volt, a halálozás arányszáma ezer ember után negyvenhárom volt, ma pedig csak husz. Tanulhatunk mi ebből.

A gazda is aggódva néz ilyenkor a közeljövő elé. Közeledek az aratás. Nemokára eldől, hogy mi a gyümölcsös évi vetérikének, lesz annyi szem-e a ringó kalász ocaénnak, amely elég lesz a hosszú éven át. Mert a magyar gazda nem halad. A magyar földműves úgy irányítja gazdaságát, hogy a gabona egyedüli reménye, ha ez elvész, ha kevés szemű a kalász — tulmegy az Océánnal. Nem rendezi be udvarát, gazdaságát az előrehaladott földművelés szellemében, küzdelmében nem hívja segít-

ségül az ugynevezett gazdasági mellék-foglalkozásokat, hanem halad, vagy nem is halad, hanem áll egy helyen, ott, ahol a földművelés pár száz évvel állt ezelőtt.

G. B.

Iskolai Értesítők.

Az iskolák kapui bezárultak. A tanulók serege már nem jár áhítattal a tudomány kuforrásához. A vakációban a felejtés keze simít végig az ifjak arcán. Az egyiknek szebb öröme napja volt az iskolaév vége, a másikkal a boldogság gyilkossága. A számadás be van fejezve. Előttünk az értesítők. Róluk akarunk beszámolni mi is.

A kath. főgimnázium értesítője beszámol a lefolyt iskolaév történetéről. Az iskola 6 önépítelt rendezett s részt vett a soproni kerületi tornaversenyben. A város közönsége elhatározta 1903. június 13-án tartott közgyűlésén, hogy 360000 korona költséggel új gimnázium épületet emel. Elhatározta továbbá a közgyűlés azt is, hogy a jövő tanévtől kezdve a második osztályt is párhuzamosítja. A lefolyt tanévtelben 14 egyházi és két világi rendes tanár működött.

A gyakorlóiskola Vörösmarty, Petőfi, Kisfaludy és Arany-ünnepélyt tartott és 13 pályázatot tűzött ki.

A tanulmányi eredmény legjobb volt a német nyelvben (4 elégtelen), legrosszabb a latin nyelvben (58 elégtelen) és matematikában (48 elégtelen).

A felső keresk. iskola értesítőjében ismeretterjesztő értekezés van a függő kötelezettségek és feltételek jogviszonyok a részvénytársaságok mérlegében, Markovits Dávid tanár tollából. A jelentés a tanulmányi és fegyelmi állapotot ki-elégítően tartja. A tanulók ipartelepeket látogattak, de tanulmányra nem indultak. A szégyesebb sorú ifjak a meg-alakult Segítő-Egyesület támogatja. Új magánvizsgák szabályzata a magán-vizsgák letelehetőségét lényegesen megszorítja. A Daák Ferenc-kör 5 diszciplínát tartott. Szóbeli érettségi vizsgára bocsátott 25 rendes tanuló, kik közül 1 évrre vissza-

vetetett 1 tanuló, 7 jelölt szeptemberben tohet javítóvizsgát. Jelesen felelt meg 1 tanuló, jól 5 tanuló, megfelelt 12 tanuló. Legjobb volt az eredmény a jogi tantárgyakban és a könyvtérletban, legrosszabb a francia nyelvben és földrajzban.

Az állami polgári su- és leányiskola értesítője behatóan foglalkozik Hoffmann Mór tanár jubileumával. A megüresedett leányiskolai rajztanári állásról két megbízott tanár névvel mondott le. Végre Lukács Erzsébet okl. polg. iskolai rajztanító fogadta el a megbízást. A nevétől külön állatános erkölcsi és társadalmi magartatása megíti a mértéket. A fuiskolában 6 rendes tanerő, a leányiskolában 7 rendes tanerő működött. A fuiskolába beiratkozott 187 tanuló, a leányiskolába 234 tanuló. A fuiskolában Önképzőkör működött.

Az állami elemi iskolában a három igazgatósági kerületben 36 tanuló működött. A tanulók száma 2061.

Postagyakornoki állások.

A m. kir. posta, távirás és társasági betöltendő 108 gyakornokjelölti állásra ezezelő pályázat hirdették.

Ezen állásokra az 1883. évi I. törvények 14-ik §-sa értelmében azok pályázhatnak, akik középkorúak vagy az egyenrangú más tanintézetet érettség vizsgálat sikeresen elvégeztek, 18-ik életévük betöltötték és magyar állampolgárok.

Ezen feltételeken kívül a pályázók közösi erkölcsi bizonyítványnyal fűdhen előleltüket, közhatalosági orvosi bizonyítványnyal pedig ép és egészséges a posta tsv. szolgálatra testileg alkalmas voltak igazolni tartoznak.

Továbbá azok, kik a középkorúak az 1902/903. tanévet megelőzőleg végeztek, kötelesek híreles módon azt is kimutatni, hogy azóta hol voltak alkalmazva, illetve mivel foglalkoztak.

A pályázat alá bocsátott állásokat a kerületi posta és távirás igazgatóságok fogják betöltöni szám szerint minden igazgatóság tizenkettőt.

TÁRCZA.

Megbocsátás.

— A „Zalai Közlöny” újságja. —
— Irta: Franciska Coppé.

Abban a házban, a Delambre-utca egyik nagy bérkaszárnijában, ahol Toni Robec két érvényes óta lakott, mindenkori özevgy embernek hitte őt. Nemrég kellett el-vezesítetnie nejét, gondolták, mert kis fia, akivel egyedül élt, — ez a kis fiucska, aki oly cinos volt mindig, mintha egy jó anya gondozná — csak 6 éves volt. És mégsem viselt gyászszalagot a kalapján vagy a karján sem az apa, sem a fiu.

Toni Robec, aki a Quartier Latin egyik nyomdájában volt alkalmazva, minden reggel maga vezette egy szomszédos iskolába a kis Adriant, aki még egészen álmosan hajította fejésként apja karjára; estelele pedig érte ment és közénfogva vezette haza; gondoskodván utközben a mászódrásokról és a zöldségárusnál a bevásárlásokról, amik a vasaróhoz szükségesek voltak, egészen úgy, mint egy jó háziaszony. A vásárolt holmit aztán hazavitte és a következő napig újra bezárkózott.

A jölelki szomszédasszonyok szánakoztak a szegény atyán, e negyven körül járó derék emberen, akinek halvány arca, szomoró arckifejezése, ezüstösbe vegyülő fekete szakállja s a pihető góroszlánra emlékeztető aranyfényű szemé oly tisztelet gerjesztő volt és gyakran mondogatták:

— Ennek az embernek meg kellene házasodnia újra. . . Tiszteséges ember és sohasem itas. Könnyen találhatna egy jóvalót leányzót, aki neki és fiának gondját viselné. Megfigyelte, hogy milyen cinosan van öltözve és ápolva a fia? Mindjárt látni, hogy rendes ember. Bizonyára megkeres naponta tíz frankot. Nagyon szerettek volna megismerkedni vele. Ez rendszerint nem nehez az ilyen erősen népes házakban, ahol az emberek ugyszólván nyitott ajtónál élnek, ám a Toni tartózkodó magaviselete s az a hideg mód, mellyel a szomszédok köszöntését fogadta, mindenkit visszariasztott.

Vasárnaponként sétálni ment az apa a fiával, ragyogó tisztán, mint két vadonatúj pénzdarab. Ilyenkor a muzeumokban vagy a botanikus-kerben lehetett találkozni velük, vagy pedig a negyed egyik kis kávéházának asztalánál, ahol Toni egyetlen heti töközlését engedte meg magának, lassan, kis kortyokban szüresítőzve abszintját, miközben Adrian, mellette ülve a borszécs, a képes lapokat nézegette.

— Nem hölgyeim, — mondta a szentimentális házasternő a szomszédasszonyoknak — ez az özevgyember nem házasodik meg újra. Most csütörtökön találkoztunk a Montparnasse-temetőben. Késégkivált ott van eltemetve a felesége. Elfacsarodott az ember szíve, ha látta őt az Arvával ottan. Bizton imádsá a megboldogultat. Ez ritka dolog, de azért előfordul néha. Ez az ember vizsgálat-hataltan.

Igen, Toni Robec valóban gyöngyöden szerette a feleségét és nem tudott

vizsgálatolni afölött, hogy elveszítette. Azonban nem volt özevgy. A sorsa egyértelmű volt és nem boldog. Lelkimeseres munkás volt, de a mesterségéhez csak közepesen értett és csak később tanult bele, ezért csak akkor gondolt arra, hogy megházasodik. Amikor már túl volt a harmincon. Olyan leányt kellett volna lelelie, akit, mint őt, nem riasztott a nyomorúság. Amde a szerelem nem törődik az ilyesmikkel!

Toni elvesztette a fejét egy tizenkét éves virágkésítő leány cinos arcoskijától. Késégtelenül tiszteséges leány volt, de kissé könnyen vette az életet. Csak a ruhával törődött, de különben pár ronggyal úgy tudott öltözködni, akár egy hercegnő. A férfinak volt egy kis megtakarított pénze; az elégedő volt arra, hogy cinosban bebutorodjék, egy tükörbe szekrényt vásárolhasson — nyolcvan frank a Faubourg Saint-Antoine-on — amelyben a felesége tetőtől-talpig végig-nezegethette magát. Elvette Clementinejét s az első időben remekelt ment a dolguk. Két szobájuk volt öt lépcsőnyi magasan a Boulevard du Port-Royal-on és erkélyükkel kilátás esett egész Párisra.

A nyomdájából Toni esténként begombolt felöltöben távozott, amely előtte munkás-zubbonyát s egy Bourgeois külsejű várakozott az ő kis feleségére a Saint-Péres-hidnál aki ugyanebben az időtáiban távozott műhelyéből. Kart karba szűve, egymáshoz simulva siettek távoli lakásuk felé, hogy vidáman alköltsek estelijüket. A vasárnapok különösképpen felségesek voltak. Jól érezték magukat otthon és

nem távoztak hazulról. Oh! Azok a kedves reggelizések nyaranta nyitott ablaknál, ahonnan az egész várost és az egész eget be lehetett látni!

Amíg ő a kávéját itta, s aztán a cigarettéit szívta, Clementine megücsölte az erkélyen a virágos cserpeket. Ah, olyan bájos volt! Toni nem állhatta meg, hogy meg ne esőlköj a nyakát.

— Ugyan erédj már, . . . milyen csási vagy!

Aztán megszületett a gyermek, a kis Félix, akit minden két héten meglátogattak a dajkájánál Margenyben. Szegényke egy esztendő múlva meghalt. A házaspár Félix elvesztéséről csakhamar kárpótolta Adrian születése, akit az anyja maga akart táplálni. Ötthegya a virágzulett, s csak odahaza dolgozgatott. Most ugyan a felényivel kevesebbet keresett, ennek dacára azonban némi cfrákkodást fejtett ki s ha a Luxembourg-kerben tologatta kis gyermekét a kosájában, nagyban adta az uri dámat.

Toni még helyett dolgozott. Ejszaka egy újság nyomdájában volt elfoglalva. Mindazonáltal el volt adósokra Robecék. Később, mikor a gyermek egy 5 esztendő lett és kisdenevére kezdett járni, az anyja pedig gyakran minden munka nélkül, még mindig kakacra, odahaza uszatozott, kezdett hozzászokni a veszedelmes köszáláshoz. Képezzük el a szegény, korán megöregedett embert, a gondoktól és nélkülözésektől kinzottan és mellette ezt a huszonhárom esztendő bolondos terem-tést, aki most volt szépsége teljességében . . .

Egy este, amikor Toni Robec a fiával hazajött, — utközben bement érte az iskolába — a kaddallón egy levelet talált. Amikor a borítékot kinyitotta, Clementine jeggyörbűje esett ki belőle. A levelelben a rossz asszony buscot mondott neki és fiának és bocsánatukat kérte . . .

A férfi sokat sírt s ha Adrian kérdezte: „Hol van a mama? Hazajönnek-e még?” — olyankor szonvedélyesen átölelte kis fiát és így felelt: — Nem tudom.

Clementine május elején szökött meg. Toni Robec csaknem minden butorát eladta, hogy adósságait megfizethesse s aztán más negyedebe költözött. Ott élt visszavonultan a kis fiával és szomszédai özevgyekbe tartották őt.

Szeptember vége felé levelet kapott feleségétől a munkás. Négy oldal tele panaszal és kétségbeeséssel. Az írás összefolyt rajta a könyvektől. A kedrese, egy orvostövendék, öt hete szabadságon volt, elutazott a szlleibe messze délre és nem írt többet, élejtelt sem adott megárol. Az asszonyt, a hütlent, elhagyttá hltlenül. S most kért, könyörgött, esdekelte kegyelemért. Ez nagyon fájt a szegény Toninak. De buszke volt s a bünsz asszonynak nem felelt. Azután nem kapott több hírt Clementineről, egészen a szent esteig.

Pár év óta az a megható szokása volt, hogy ezen este a feleségéről egy kis eszokrot vitt ki a kis Félix sírjára. Ez alkalommal először kékült Toni Robec magánosan megtenni ezt a buszjárást a kis Adriannel. Amikor a temető kapuján

A sajtóközleg írt és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal fölszerelt kérvényre, a már közszolgálatban állók által feltesztetett hatóságok, közszolgálatban nem levők által pedig az illető főszolgabíró vagy polgármester útján f. évi július 31-ig, aszerint ahol alkalmaztatott őshajtanak nyerni a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyvárdi, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári vagy zágrábi p. t. igazgatóságokhoz nyújtandók be.

Az említett határidőn túl érkezéi folyamodványok csak az esetben fogadtatnak el, ha a kitűzött határidőig pályázók közül számmal nem jelentkezettek. A pályázók körül kiírástottak az illető p. t. igazgatóság felhívására az igazgatóság vezetőjénél személyesen jelentkezni tartoznak, aki azután fel fogadásuk iránt határoz.

A feladatok p. t. igazgatónak jöltek eskü helyett ezt pótló fogalommal tesszük, két (2) korona napidíjjal részeselek a következő feltételek mellett lépnek szolgálatba:

1. Állásukat az illetékes p. t. igazgatóság felhívására f. é. szept. hó 1-én vagy ha az igazgatóság másképp rendelkezik ehhez képest elfoglalni tartoznak.

2. Kötéselek a p. t. igazgatóság által kijelölendő hivatalnál, melynek fizetési hatósága által állanak a p. és t. kezelést gyakorlatilag eljátszítani s ott rendszer szolgálatot teljesíteni.

3. 1904. évi szeptember hó 1-re saját költségükön Budapestre, illetve zágrábra helyeztetnek át a p. és t. tisztképző tanfolyam hallgatóságára.

4. A p. és t. tisztképző tanfolyam tartama alatt, mint annak rendszeres hallgatói a tanfolyami szabályzatnak minden tekintetben alávetik magukat a beiktatási és tandíjakat ha csak ezek alól föl nem mentetnek — fizetési kötelesek.

5. Napidíjjal élevezetében a tanfolyamnak 10 óra terjedő tartama alatt is megmaradnak: de ennek fejében a tanfolyam szerkélvénye levő posta és távirat igazgatóság rendelkezése szerint szabadidejükben gyakorlati szolgálatot teljesíteni tartoznak.

6. A kik ezen feltételeknek eleget nem tesznek vagy akiknek magaviselete avagy megbízhatósága kifogás alá esik, valamint azok is, akik a posta távirat szolgálatra más okok miatt alkalmatlannak találhatók, a szolgálat illetve ezen próbáképpen alkalmatlanság alól minden további igény nélkül, egyszerűen felmentetnek.

7. Azok viszont, akik gyakorlati alkalmaztatásuk alatt teljesen bevalának a p. t. tisztképző tanfolyam szabályzatát elvégzése s a posta távirat tisztjelvénye szerkesztésére utáni posta távirat gyakorolási neveztetnek ki, az 1893. évi IV-ik t. c. 11-ik §-ában megállapított segélydíjjal, azaz ha felsőbb tanintézetet végzetek évi 1000 korona, különben pedig évi 800 korona segélydíjjal; a posta távirat tisztképző tanfolyam szabályzata által előírt szakszorgalmi sikeres letételével pedig

minőségűséget szereznék posta távirat tisztjelvényi állásokra.
Budapest, 1903. június 18.

Kereskedelmiügyi miniszter.

HIREK.

— **Kinevezés.** A zalaegerszegi pénzügyigazgatóság Weisz Adolf (Ódón) a zalaegerszegi adóhivatalhoz díjtalan adóhivatali gyakornokká nevezte ki.

— **Bírói áthelyezés.** Ó feléte a király Horváth Csongor János perlati járásbírónak törvényszéki bírói minőségben a pécsi kir. törvényszékhez saját kérelmére leendő áthelyezését megengedte.

— **Halálhír.** Keszler Ignác szül. Pollák Teréz f. hó 1-én 67 éves korában elhunyt. Halálát betegségére jutott férje, két leánya és negyvenhárom rokonoság gyászolja. F. hó 2-án délután 5 órakor nagy részvétellel temették.

— **Szerkesztői hír.** Dr. Villányi Henrik, lapunk felelős szerkesztője néhány hétre elutazott. Távollétében Gáspár Béla a Zalai Közlöny belmunkatésára végzi a felelős szerkesztést teendőit.

— **Köszgyűlés.** Nagykanizsa r. t. város képviselőtestülete 1903. évi július hó 4-én délután 3 órakor a városház gyűléstermében rendkívüli közgyűlést tartott a következő tárgyszorozattal: 1. Bolt bérleti szerződés jóváhagyás céljából való bejelentése. 2. A közgyűlés 34/jkv. sz. határozata alapján, a Polgári Együttől megvesztő 7 [ ]-ól és a végárhídi szennyvíz levezető csatornájának szerkesztésére területe megvétele iránti tanácsai javaslat. 3. A közgyűlés 37/jkv. sz. határozata alapján, az Eszinger-féle ház, a Kususz-féle telek és a Hauser-féle szatóföld és rét megvétele érdekében tanácsai javaslat. 4. A m. kir. kereskedelmi miniszterium, illetve Zalavármegye alispánjának rendelője alapján a kávéházi iparról szóló v. szabályrendelet módosításával az engedélyek számának 4-ről 5-re tesztendő felmérése iránti tanácsai javaslat.

— **A helyi táviratok.** A kereskedelmiügyi miniszter 1903. június 19-én kelt rendeletével megengedte, hogy a magyar korona országai területén levő mindama városokban, ahol kincstári posta- és táviróhivatal látja el a távirat kézbesítést szolgálatot, helybe szóló táviratok is lehessenek földnyi, tekintet nélkül egyrészt arra, hogy a kézbesítéssel megbízott hivatalon kívül működik-e ama helyen több posta-, táviró-, telefonhivatal, vagy nem, a másrészt tekintet nélkül arra, hogy az ugyanazon a helyen bevezetett távirók a kézbesítést teljesítő hivattal táviratilag, telefonon, vagy különbözőek útján állanak-e összeköttetésben. Ily táviratok daja szavanként 2 fillér, de táviratoknál a legkisebb díj 40 fillér.

— **Nyugdíjajánlás.** A mai nemszedék nem sokat tud arról, milyen volt hazánk tanügye közvetlen a kiegyezés idejében. Harminchat esztendő óta a közoktatás teljes magyar nemzeti leit. Harminchat

esztendővel ezelőtt jött Kanizsára Székesfehérvárról egy ifjú tanító, Kellert Lajos volt a neve. Harminchat esztendő mult el azóta és most Kellert Lajos a helybeli író. Iakola érdemes tanára, nyugdíjas magy. Jól megérdemelte a nyugalmat, mert sok nemszedék tanított és nevelt sikeresen. A közönség rokonszenvét osztalton bírta és bírja. Mikor megemlékezünk róla, tesszük ezt azsal az őhajjal, hogy a nyugalmat meg sokáig élvezze.

— **Kosorútpótló adományok.** F. hó 25-én Pécselt elhunyt és Nagykanizsán eltemettetett Spitzer Béla iránti kegyeleti jelöl adozatok: a gyászoló szülők Spitzer Mór és neje 20 kor., Schwarz Gusztáv és neje 10 kor., Steinitz Adolf és neje 20 kor., Dobrin Richárd és neje, Dobrin Benő és neje 10—10 kor., Grünhut Alfréd és Henrik 16 kor., Szarvas Lajos és neje 10 kor. Összesen 95 kor. A nagykanizsai Szent-egylet.

— **Az Ipartestület köréből.** A nagykanizsai Ipartestület vasárnap-köszgyűlése a tagok számának elégtelensége folytán megtartható nem volt. A közgyűlés holnapra július 5-ére lett elnapolva. A tárgysor egyedüli pontja az Ipartestületi Beszámoló Pénztár részére szükséges költségek megadása. A közgyűlés zajosnak igazérik.

— **Zászlószentelés.** A nagykanizsai Emberbarát temetkezési egyesület Pihál Viktoron zászlószentelés mellett folyó évi augusztus hó 2-án zászlóavatási ünnepet rendez.

— **Tanári jubileum.** A keszthelyi főgimnázium tanári kara Péter és Pál napján orvációnban részesítette Burány Gergely dr. címzetes főigazgatóját tanári működésének harmincadik évfordulója alkalmából. A tanári kar 500 koronás alapítványt tett az ünnepet nevére, az intézet számára pedig megfestette Burány Gergely dr. arcképét. A város közönsége is fölkereste az alkalommal az érdemes pedagógust és a legmelegbben üdvözölte.

— **(Darnay muzeuma a Rákóczi-kiállításán.)** Sümegről írják nekünk: A kassai Rákóczi-kiállításán, amely július 26-án nyílik meg, résztvevő Darnay Kálmán sümegi muzeuma is, amelyben sok Rákóczi-korabeli tárgy van. A nagy gyűjtemény bizonyos vasuti ládában a minap indult utnak. A kiállítás bizottsága elhatározta, hogy a kiállítás keretében külön Darnay-termet rendez be.

— **Övödők vizsgálja.** F. hó 29-én tartották az övödők évszázó vizsgálatát. Az övödők szép eredményt mutattak fel a szórakoztató játékok begyakorlásában és a gyermekek tanuleség foglalkoztatásában. Az övödők mind alapos tanulásra szorultak. Már évek óta nem volt ott nyaktakarítás.

— **Tétovázó énygylkos.** Ujvári Boldizsár háziszolga volt Lódnor Ferenc Csengery-utcai pékmesterénél. Szerden reggel gazdájá pénzéből mulatott egy vendégelőben. Majd kissé ittas fölrelvert vásárolt és hazament. Az udvaron elvett a fogvart. A házbéliék figyelmeztették, mire őket lefövéssel fenyegette. Midőn a helyszíre hívott rendőre elkapták volna fegyvét, futni kezdett, majd melibe lötte magát. A súlyosan sérült mentők szállították a kórházba. Tetének oka valószínűleg az volt, hogy gazdájá pénzét elköltötte, melyet le kellett volna neki szolgálni.

— **Hírüldök Keszthelyen.** A kiskunfélegyházi kath. főgimnázium 26 végzett tanulója dr. Probst Kálmán, Forgó György és Bysrich György tanár vezetés alatt a Balaton és vidéke megtekintésére, július hó 1-én a déli vonattal Keszthelyre érkeztek. Innen hajó Veszprémben, onnan pedig Bécsebe utaztak.

— **A Körmen-d—murasombati vasut** a kereskedelmi miniszter 7,600,000 korona építési költségek 18% eréjéig segélyezte. Ez a vonal Zalavármegyére is igen fontos, ezért örömmel vehetjük tudomásul, hogy aránylag rövid idő alatt alapos reményünk lehet annak kiépítéséhez.

— **A várható termés.** A földmívelésügyi miniszterium összehallította a gabonanevelők várható termésének kimutatását. E szerint június 10-én várhatóan Zalamegyében kasszát holdenként búzát 6-47 méterezsát, a bevetést 92,549 holdon 598,900 mm.-t. Az 1902. évi termés 637,706 mm. volt. Rozsot és kétszeres átlagosan 5-46 mm.-t. A bevetést 84,547 holdon összesen 462,000 mm.-t. Tavalyi termés 516,415 mm. Árpát átlagosan 6-55 mm.-t. A bevetést 84,773 holdon összesen 227,900 mm.-t. A tavalyi termés 242,860 mm. volt. Zabot átlag 6-87 mm.-t. A bevetést 22,589 holdon összesen 132,600 mm.-t. A tavalyi termés 248,547 mm. volt. A búzát kivéve az idén a

féntiek szerint jobb termésre számíthatunk.

— **Az Én Újságom.** Pósa Lajos kedves gyermekükjára a szünetekben sem hagyja el az ő kis olvasót. A szerkesztő bácsi a szünetekben is gondoskodik róla, hogy a szünetek, szórakoztató olvasmányokkal léssa el a magyar gyermekvilágot. És akkor mikor nem kell tanulni, mikor a fák hős árnyában, a zöld pázsiton pihenőre hajlik a gyermek meg inkább megkívánja a szép olvasmányt. Mese, vers, elbeszélés, kép. mulattató apróság, felváltva követi egymást. Az Én Újságomban és a kiadó bácsik a legválogabbi dídlő helyekre is elküldik a lapot minden héten. Negyvedrre csak 2 korona s ebből az összegből kifutja az egész szünetre való olvasmány. Kiadói hivatal Budapest, Audrassy-ut 10. szám.

— **Uj idők.** E szépirodalmi képes heti újság maholnap tíz esztendő lesz s most készül első, becsületesen megszorgolt és megérdemelt jubileumára. Egy tapodtat el nem tért soha kitűzött irányból: a javát legjavát adta annak, amit magyar író a magyar művész teremt, de meg ezt is megfölgölvta, úgy, hogy a talentum tulajdonosai is meg tudják övni közönsége jó ízlését. Nem csupán a kész termést aratta, okosan is gazdálkodott: a lap maga nevelt írókat s teremtett magának hatalmas olvasóközönséget. Valóságos családias az a viszony, amely ma a közönség és a pártatlan szerkesztett újság között létezik. Szerkesztője a mi literatúránk büszkesége: Herczeg Ferenc, rendszer munkatársai: Lyka Károly, Malonyi Duszó, Pósa Lajos, Sebők Zsigmond, Tábori Róbert, Tutsok Anna, Wolfner Pál, de velük dolgoznak a magyarság összes számottevő írói. A lap képeiről az ország első művészei gondoskodnak s fotográfusa nyomban ott van, ahol valami látványos történik. Most hirdette a lap 5000 koronás pályázatát elbeszélésre s 2000 koronát regényre. Elbeszélés vagy háromrészes érkezett a pályázatra s regény is van már bőven a bírálók asztalán. Társadalmi és társadalmi politikai kérdéseken súlyos e lap hangja; egy-egy meggyezésre, bár adta legyen a könyved élmésség köntösében, vizsgálhat költ az egész országban s ekkor át rá a parlament is. Az Uj Idők előzetési ára negyvedrre 4 korona. Kiadói hivatal, Budapest Audrassy-ut 10. szám.

— **Anyakönyvi statisztika.** A folyó év első felében városunk anyakönyvi hivatalában 428 születési eset jegyzetett be, melyből törvényes 180 fú és 164 leány; házasságon kívüli 36 fú és 31 leány; mégis 11 fú és 6 leánygyermek halva született. Halálozt 336 volt, melyből 175 fú és 161 nőnőm volt. Házasságkötés céljából 147 pár jelentkezett. Házasság 141 pár kötött; vegyes házasság 16 esetben kötöttet és pedig: z. v. leány — róm. kath. menyasszonnyal 4; róm. kath. völegény — ir. menyasszonnyal 3; ág. hitva ev. völegény — róm. kath. menyasszonnyal 4; róm. kath. völegény — ág. hitv. ev. menyasszonnyal 3; ref. völegény — róm. kath. menyasszonnyal és ág. hitv. ev. völegény — ref. menyasszonnyal 1—1.

— **Anyakönyvi statisztika.** A folyó év első felében városunk anyakönyvi hivatalában 428 születési eset jegyzetett be, melyből törvényes 180 fú és 164 leány; házasságon kívüli 36 fú és 31 leány; mégis 11 fú és 6 leánygyermek halva született. Halálozt 336 volt, melyből 175 fú és 161 nőnőm volt. Házasságkötés céljából 147 pár jelentkezett. Házasság 141 pár kötött; vegyes házasság 16 esetben kötöttet és pedig: z. v. leány — róm. kath. menyasszonnyal 4; róm. kath. völegény — ir. menyasszonnyal 3; ág. hitva ev. völegény — róm. kath. menyasszonnyal 4; róm. kath. völegény — ág. hitv. ev. menyasszonnyal 3; ref. völegény — róm. kath. menyasszonnyal és ág. hitv. ev. völegény — ref. menyasszonnyal 1—1.

— **Anyakönyvi statisztika.** A folyó év első felében városunk anyakönyvi hivatalában 428 születési eset jegyzetett be, melyből törvényes 180 fú és 164 leány; házasságon kívüli 36 fú és 31 leány; mégis 11 fú és 6 leánygyermek halva született. Halálozt 336 volt, melyből 175 fú és 161 nőnőm volt. Házasságkötés céljából 147 pár jelentkezett. Házasság 141 pár kötött; vegyes házasság 16 esetben kötöttet és pedig: z. v. leány — róm. kath. menyasszonnyal 4; róm. kath. völegény — ir. menyasszonnyal 3; ág. hitva ev. völegény — róm. kath. menyasszonnyal 4; róm. kath. völegény — ág. hitv. ev. menyasszonnyal 3; ref. völegény — róm. kath. menyasszonnyal és ág. hitv. ev. völegény — ref. menyasszonnyal 1—1.

— **Anyakönyvi statisztika.** A folyó év első felében városunk anyakönyvi hivatalában 428 születési eset jegyzetett be, melyből törvényes 180 fú és 164 leány; házasságon kívüli 36 fú és 31 leány; mégis 11 fú és 6 leánygyermek halva született. Halálozt 336 volt, melyből 175 fú és 161 nőnőm volt. Házasságkötés céljából 147 pár jelentkezett. Házasság 141 pár kötött; vegyes házasság 16 esetben kötöttet és pedig: z. v. leány — róm. kath. menyasszonnyal 4; róm. kath. völegény — ir. menyasszonnyal 3; ág. hitva ev. völegény — róm. kath. menyasszonnyal 4; róm. kath. völegény — ág. hitv. ev. menyasszonnyal 3; ref. völegény — róm. kath. menyasszonnyal és ág. hitv. ev. völegény — ref. menyasszonnyal 1—1.

Nyers selyem kelme

9 rft 90 kr-át 43 rft 25 kr-ig egy teljes ruhára. — Bőrtérmet és más elvámolva a hához szállítva. — Nagy mintagyűjtemény aronál. Heineberg selyemgyár Zürich.

Nagy szerencse

annak ki néhai ösv. Mattos Józsefnek házát megveheti, mely Csengeri-utca 40. szám alatt áll, az örökösök kioligósítása céljából olcsó áron azonnal eladó. — Bővebb főlvilágosítást nyujt

Mattos Ernő.

SZÍNHÁZ.

Színházi estélyeinkről szőjjön az ének. Változatosok voltak. A műfajok egymásután vonultak a „világolt jelentő dusskákra” hogy diadal arassanak, vagy ha az ezerszáz közönség éppen úgy akarja, hogy elbukjanak. Ilyenből is volt részünk. A Csokon szerzett völegény-re gondolunk. Ugyebár Önök is emlékeznek még arra, hogy mely sok hű hó volt a fővárosi lapokban e darab előadásakor. Nem volt réz ok. Ez estén nálunk igazán élénken bebizonyosodott, hogy nem szabad adni, legelőbb nem szabad teljesen hitelt adni azoknak a híres fővárosi híreknél.

Áthaladt, — az ég sötétszürke volt — az emlékek sulyától jobban szenvedett, mint valaha. A hátütre gondolt: hol lehet most? mi lett belőle?

Mikor azonban a kicsinye sirjához ért, meglepető állt meg. A sírkövön néhány játékszer talált, minők a legszegegyebb gyermekeknek ajándékoknak, trombitát, kutyácskát, sipot. Most tehette ezeket ide valaki, mert egészen újak voltak és nyilván egy nappal előbb vásárolhatták a huszfallérik bazárban.

— Ah, játékszer! — kiáltott föl örvendezve Adrién a szerény ajándékok láttára.

Az apa egy levelet talált a játékok mellett. Lehajolt érte, fölvetta és a következő szavakat olvasta rázza az irással, amelyet jól ismert: „Adriennek küldi a testvére, Félix, aki most a kis Jezuskúldi van.”

Toni Robec egyszerre azt érezte, hogy a fá hozzásimul és hallotta, amint a fűeska jödzsen suttogja:

Mama!

Pár lépésnyi távolban, egy ciprusbokr aljában térdelt a felesége. Szégyenes ruha volt rajta és oly hatvány volt! A szeméi olyan szomorúak voltak! Összekulcsolt két kezét könyörgőve fordította feléje.

Megdöbbenéssel, amelyet nem annyira az egykori szerelem, mint inkább a részvét kellett benne, állott ott, látván az asszonyt, akit valamikor annyira szeretett s akit most ilyen állapotban kellett viszontlátnia. Gyöngyén odatolta Robec a fűt a szegény asszonnyal.

— Adrién, — mondta — eredj és üled meg anyádat!

Az asszony szenvedélyesen szorította magához a fiát, eskőjával borítván el a haját, arcát. Boldog suttogásra nyíllott ajaka és könyörgő pillantást vetett az úrrára.

— Mily jó vagy! — suttogta.

A férfi pedig már ott állt mellette és szíves ajakkal, csaknem nyersen mondta:

— Ne szólj semmit, hanem nyujtsd a karodat!

A temetőből nincs messze a Rue Delambre. Gyors léptekkel tették meg az utat. Toni érezte, mint remeg Clementine karja az övében. A fű mellettük haladt. Az ő gondolatai már másutt jártak, a játékszeren.

A házmeztérnél, amikor megérkeztek, ott állt a kapuban:

— Kedves asszonyom, — mondta neki Robec — itt a feleségem, aki hal hónapig vidéken volt, a beteg édesanyjánál. Most megjött és újra itthon fog lakni.

Szökös szobájába érkezve, jeltette Toni a feleségét és gyermekét újra az ölébe tette. Azután kinyitott egy fiókot, elővett egy kis skatulyát, kivette belőle a gyűrűt és Clementine ujjára huzta. És most, a szemrehányás egyetlen szava nélkül s anélkül, hogy egyetlen szót beszélne volna a multról, édesen és komolyan, a gyöngéd szívek hátrálatlan nagylelkűségével megcsókolta a felesége homlokát, hogy egészen biztos legyen afeől, hogy megbocsított neki.

ZALAI NŐZSLONY.

A nagykanizsai „Ipar-Testület,” a nagykanizsai Takarékpénztár részvénytársaság, a „Kotori takarékpénztár

részvénytársaság, „nagykanizsai és a galamboki önkéntes tűzoltó egyesület,” a „nagykanizsai kőszednevelő egyesület,” a „nagykanizsai tanítói járáskör,” a „nagykanizsai keresztény jótékony nőegylet,” a „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet,” „szegények tápintézete,” a „katonai hadastanyaezred,” a „soproni kereskedelmi iparkamara,” nagykanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A társadalom bűne.

— Irta: Papp Ferenc. —

Nincs iparunk, nincs kereskedelmünk: szálló ige. Tétlenül nézzük, hogy a külföld ipara, a külföld kereskedelme uralkodik piacainkon. Bizony nincs iparunk, nincs kereskedelmünk és miért nincs? Mert nincs sem kereskedőnk, sem iparosunk. Nincs pedig azért, mert felléptünk, gőgös társadalmi felfogásunk irtozik a munkásközletől, s kalmárnak nevezi a kereskedőt, mivel csak előszórájában tárgyal az „ur.” Az ötvenholdas, adósságban nyakig uszó, hétszilvas ember tehes lovai által vontatott ócska batárjában, a jövő évi termésre kunyorált előleggel viszi a fiát gimnáziumba. Nagyságos címet álmodik a csemetének s jóaszt, orvost, de mindenesetre azt akar nevelni belőle. Nem adja iparosnak. Kiégne a szeme szegényében, megfordulna a sirjában, nem tudom, melyik törökverő őse, ha szurkos kezű, kerges tenyerű becsületes iparos lenne belőle. Inkább legyen diurnista — s a szegény gyerek kőről egész életében, álmodozik a multak fényéről, mivel teleöltötte fejét a papája. Lassankint pedig nehéz viszonyai közepette megundorodik a világtól, önmagától, s vagy sikaszt, vagy csal és elődik embertársain. Ha pedig célt ér, diplomával kezében, mi lesz belőle? Átka a társadalomnak, stréberje a világnak, Angliában lordok és paírek iparosok. Vállalataik hire bejárja a nagy világot s neve tiszteletet ébreszt tül a tengeren is. S ezek az acélkirályok, ezek a milliók urai nem kívánnak más címzést, csupán azt, ami mindenkinek kífár, hogy sir; nálunk a legutolsó diurnista ősi címerén

esett csorbának tekintik, ha a kérésházban nem szólítják nagyságos urnak. Ha csupán emberi hiúság volna, mit sem érdemelne az egész: Azonban, sajnos, ez az urhatnáság nálunk rettenetes szövetkezményeket teremtett. Ez az urhatnáság teremtette meg nálunk a tisztviselői pályák tultermelését. Nincs a világon seholy annyi nouseus állás, mint nálunk. A kataszter végzett urak menedéke volt, s mikor aztán a végzett urak kilincselése a kegyelmes urak ajtáján itt is tultermelést teremtett s a végzett urak különösen fogták fel a földet s az istenadta népet, törvényvel kellett korlátozni a menedéket, akkor szerveztek feltelgölő állásokat. Van itt nálunk a szeméttől kezdve minden fogható és nem fogható dologra feltelgölőség, segéd- és főbiztoság. A selymet, a tejet, a kenyeret, a cukrot, a bort, a szarvas és nem szarvas marhát, a ló- és marhatenyésztést, a magokat és a földet, azok eltérését és a delejes voltát, az anyakönyvet, s határt, az erdőt, a vizet, mind feltelgölők ügyelik fel, s őket feltelgölő vizsgálgják feljárt. Mert hát kis és nagydosmai, felső és alsókáposi Kapfasi Márton kamarási jogcímekkel, de földdel nem rendelkező ur nem mehet iparosnak, mert megfordulnak a sirban az ősök. Iparosnak ki is menne ma? Az a nyomorban sanyló gyermek, aki négy elemi osztályt csak a tanítási kötelezettség kényszere alatt képes elvégezni s akira megváltás a műhely jótékony melege. Az iparos már nem adja iparosnak a saját fiát. Így vagyunk a kereskedői pályával is. A kereskedelmi iskolát végzett ifjú inkább írónak megy, sem mint a

indulni elé álljon. Mióta katonai iskoláink vannak, sörgő kardról, aranyos attiláról álmodunk. A drága fiuk hadnagy lesz, milliós feleséget kap, s visszaállítja a régi udvarház leomlott nemesi címerét. Ügyeljük, évente 400 pezsgő, svistező, zongorázó tiszthelyettest és hadnagyt termelünk. Leányainkkal sem szerencsésőbb a helyzet. Ahelyett, hogy megtanulnának sütni, varrni, főzni s leánybrándjait az egyszerű, becsületes, erős férfi által alapítandó családi élet eszménye körül forognának, hogy igazi jó anya, jó feleség váljék belőlük, tolnak a tudományos pályára. A család utolsó garasát, utolsó vankosat adja oda, hogy diplomát kapjon a kisasszony. A leány belefelel a tudomány mysteriumába, tanul esztetikát, irodalmat, filozófiát, logikát, öltözködést, háztelendzést, igényei kifejlődnek annyira, hogy ő már más világban él, más akálról álmodik. Az anyaság és feleség fogalmát csupán Glimberti kalapjaival, Monaszterji kosztványjával s fogadó napokkal tudja összeegyeztetni. Az iskola padjain szőtt ábrándok keserű valóra válnak. Az utolsó vankos árán diplomát szerzett leány édes álmalból iszonyu telenre ébred. Nincs állás, mert tultermelés van mindentül. Beáll a szűkésg! A hosszú tanulás alatt kimerült a család. Az éveken keresztül fehér kacsóit ápoló diplomás kisasszony átka lesz a családjának. Mit tegyen? Az éhség rossz tanácsadó. Dolgozni ilyen kezekkel nem lehet férjhez menni? Ki venné el, hisz semmije sincs. Az iparosnak pedig csak teher. — Jön a lejtő — s a kis utak gazlakmpái körül egy fehérruhával több jelenik meg az éjben. Gondolkodjunk

csak ezek felett. Nem a kormányzati politika tünel ezek, hanem a társadalomé. Főtre az urhatnásággal. Dolgozunk, a munka nemesít. S ha iparunk, kereskedelmünk van, akkor megszeremthetjük a független Magyarországot — mindannyiunk édes, boldog álmát.

Az iparosok testületéről.

— Zajos közgyűlés. —

Az erkölcsei testületeknek mindig nagy szerep jut. Vezetőül szolgálnak a tagoknak munkájukban, cselekedetükben, hogy azok boldoguljanak. A siker csak akkor állhat be, ha az erkölcsei testület minden egyes tagja a siker kivívására törekszik. Ha ellenben valamely testületben titkos pártárványok vannak, amelyek irigy szemmel néznek egymásra és skadályt göröntenek egymás munkája elé, úgy minden írádság elvész a semmibe.

A nagykanizsai ipartestület is ily erkölcsei testület. Nagy feladatok megoldása nehezedne vállára, ha nem dülnek benne örökös pártviszályok. Így még a meglevő intézkedéseket is veszély fenyegeti... Az ipartestület már évek óta agítált, buzgólkodott, hogy hivatelt szervezzen az ipartestületi pénztár eszméjének. A pénztár sok küzdelem után megalkult. Bonyos körökben előre vesztelt hirdették. Vesztelt hirdették a betegesgelyző pénztárnak, amely hivatva volna a mesterek és legények közötti jó viszonyt megerősíteni. Azoknak a „bizonyos köröknek” vágyai közel állnak a teljesedéshez. A pénztár válságba jutott. Maguk az iparosok, akik legjobban kardoskodtak ipartestületi betegesgelyző felállítás érdekében, azok maradtak távol a pénztártól. Az első felvett kölcsön hamar elfogyott. Tapasztalatlan, vagy tán nagyon is tapasztalt kezek irányították és tagadói díjak összegét negyfelteken busás hivatalnokai díjazására fordították. Újból szűkésgük volt pénzre. Veszárnap tartották rendkívüli közgyűlést. Geizl elnök ajkáról nagyon őszinte szavak hangzottak el. Ő az új pénztár megszüntetését ajánlotta. Belátja,

gyumond, hogy ily pártolás mellett nem lehetőséges a pénztárt fenntartani. Sajnálatát fejezte ki az ipartestület kebelében dülő pártviszály miatt. E vizálynak az eredménye. Igazán kínos volt nézni, hogy mily éles megtámadásban részesült az elnök az igaz szavakért. Az iparhatóság biztosnak kellett őt védelmébe venni. Az úles mindvégig heves volt, melyről a következőkben számolunk be:

Délután 8 órakor nyitotta meg Geizl elnök a közgyűlést. Jelentette, hogy a betegesgelyző pénztár fenntartásához szükséges (300 korona) kölcsön megadásáról lesz szó. Beterjeszti jelentését. E szerint az új pénztárnak 334 segéd és 155 inas tagja van. A pénztári készlet kor. 5670, kőn levő tagjaink kor. 3304.

Fischl Lejos jelentkezett szólásra. Emlékezteti a közgyűlést, hogy még csak két hónapja annak, hogy az ipartestület 800 korona kölcsönt adott pénztártól és máris újabb kölcsönre szorult. Nem látja, nem találja meg a tagok közt az egyetértést, amely szükséges a pénztár fenntartásához. Ily körülmények közt az ipartestület, a szülő szerint, a kölcsönt vagyoni veszély nélkül meg nem adhatja. Ezért indítványt tett arra, hogy a pénztári igazgatóság nyilatkozzék arról, vajon legjobb meggyőződése szerint fenntartható-e továbbra is a pénztár? Ha igen, személyi felelősséget vállal-e az ipartestülettel szemben, a multkori és az esetleg most megszavazandó kölcsönt? Ha nem, úgy javasolja-e az igazgatóság a pénztár működésének mielőbbi beszüntetését, hogy az ipartestületi pénztárt még nagyobb veszélybe ne érje.

Az elnök szintén mellette szót a felelősségnek. Személyi felelősséget a közgyűléstől megszavazott összegért az igazgatóság nem vállalhat.

A busás fizetések Jeszállítására tett javaslatot az egyesület elnöke. Az így elérhető megtakarított összeg körülbelül 900 korona, amely csak lendítet a pénztár ügyén. (Helyeslés).

Egyik tag rosszaságát fejezte ki az elnöknek, hogy ő terjeszti be a pénztár felelősséről szóló indítványt. Egy évig kellett várniuk, csak akkor lehet nyilatkozni a pénztár fenntartásáról. (?) Bizo-

TÁRCZA.

Az üvegház.

Irta: Camille Leonoglar

— A „Zalai Nőzslony” tárcája. —

— Te vagy az, Jeanom?
 Ő volt; léptint a szőnyegen noszteloure tompirva jött a szobába, azt hívné, hogy a függöny könnyed libbenése álomba ringatta az ablaknál ülő asszonyt, ám az Eliz hanna hallást a legesekélyebb nem sem kerülhette el.

— Igen, a te Jeanod az...
 Közélebb jött a finom, fehér kezek felé, amelyek kitáruultak, mintha a levegő lágy hullámaiban máris érintenék a férfi alakját, még mielőtt az mellett állna. Kezei most a férfi ruhájához, majd arcához értek, amely a fauteuilre föl hajolt, aztán halkan, sugva mondta:

— Igen, te vagy... Mindig ugyanazt a boldogságot érzem, ha láthatlak e kezekkel, amelyekbe most belő költöztek az én szegény szemeim... Jöjj közelebb... Mily illatos vagy. Egészen átjárt é szép roggel belheltte.

— Te édes, te édes, te!
 A férfi megcsókolta e halvány arcó fátlyborítottá szomorú szemeit s az asszony nem engedte, hogy aztán fölegyessejék, hanem két kezével arcához szorította a fejét és hagyta, hogy elhomályosodott szemeire még egyszer rálehelje hűsége csókját.

— Így, oh így... Ugy érzem ilyenkor, mintha ajkaid melegétől újra kinyíln-

nának a szemeim. Látlak téged, Jean, egészen úgy, mint ahogy elvesztettedek. Az unalomnak egy észrevehetetlen vonása jelent meg a férfi arcán.

— Láss, Eliz.

— Ah igen, igazad van, nagyon követelő vagyok. Ne haragudjál. Örököszt tudnék így maradni gondolat nélkül és azzal a titkos boldogsággal, hogy te itt vagy melletttem... Gondold el, hogyan nem látok semmit, csak átálal... Új hát ide... Oh sokáig voltál távol... Ugy érzem, mintha sok elmondani való volna számonra...

A férfi odaltot egy tabouretet és leült, míg újait szeliden szorongattá az asszony vékonyka keze.

— A boulevard fái már egészen kizöldültek, — kezdte. — Találkoztam a barátóiddal, Jeanneal és Emilivel. Még mindig szépek, mint te, édes Elizem.

A vak nő sötét éjjelbe egy fénysugár tévedt.

— Oh, mond ezt még egyszer, te édes! Ugy jól esik elgondolnom hogy nem változtam semmit, hogy körülöttem minden úgy maradt, mint akkor, amikor én is közebnük tartoztam még, amikor nem voltam még tapogató ujjú árnyék... Nem láttad azt a bolygót is, aki annyira érdeklődik irántam s aki iránt annyira igazságtalan vagyok?

— Delac asszonyt? Oh, ő nem hasonlít hozzád. Ő egészen ősz. Egyike a leg-rutább nőeknek azok közül, akiket ismerlek.

— Lásd, a hangja az, ami oly kellemetlenül hat rám... Olyan hangja van, mint azoknak az asszonyoknak, akiknek a

lelkét nem ismerjük. És mégis kellemes ez a hang. Olyan lágy a zengése, mintha tölcsök cripelna. Mindig úgy érzem, hogy olyan helyről jön, amelyet nem ismerlek. Boacs meg, Jean, hogy olyan sokat hallgatók magamra. A mióta elvesztettem a szememet, minden érzékemnek van szeme. Ugy érzem, mintha látáim azt az asszonyt, egy fekete, veszedelmes szépséget látok... És aztán, nem tudom miért, az az érzésem van, mintha kissé hazudnál nekem.

— Oh, te esaci. Egrednl te, csak te vagy szép!

— Ah, úgy félek... Nézd csak, nincs-e az arcomon egy ránc, nem vegyült-e a hajamba egy ősz hajszál?

Féher kezét, e finom és fehér orchideákat, amelyeket valami titkos élet járt át, újra fölemelte; újai, mintha láthatatlan selyemszálakat buztak volna, hogy e fonalakok csipkét szőjenek a levegőben. És Jean arca egészen magához vonta, oda az ablak világságossá s űres szögödreivel reámeredt, mint hogyha valóban látná őt és szeméből skárná kiolvanni a gondolatait.

— Nem, Eliz, sem ráncot nem látok... sem fehér szálát a hajamban nem látok... Az arcom még mindig rózsás s ami homlokod körül, maga az érdig nyár.

— És te is szép vagy, Jeanom Örökre ifjú és szép maradtál az én kialudt szememben... Ugy látlak most is és úgy látlak mindig, mint akkor... És mégis, úgy tűnik föl előttem néha, mintha változott volna valami rajtad; a hangod, amely ma szépek mond, nem ugyanaz többé, mint akkor.

Tíz éve mult, hogy Eliz elvesztette a szemvilágát. A látása lassan csökkent, végre egészen elmult a szemének finom zománcra ftyol borult. S ettől kezdve úgy érezte, mintha egy sötét börtön falai között élne s csupán férjének gyöngéd vonzódása által kapcsolódna a nagyvilághoz, Jean által, aki reá néve a megtestesült, megfogható világság volt.

Mint a róza, amelynek szirmai egymásután hervadnak el, a szép arc is megvént s az űres szögödök körül sűrű barzdákat vont a vénsg. Hajának aranyos fúrtei is elvesztették az életnek erejét s egészen megfáradtak. Nem volt más, mint egy szegény, megfakult külsejű teremlős, halvány árnyéka az egykoron oly gyönyörű Eliznek.

Am a szerelem csodálató ereje által el tudta hitetni vele a férfi, hogy ifjúsága nem veszett el. Tíz éven át ámitotta így a jámbor hazugsággal, hogy a szépsége épen megmaradt. Ez az illúzió volt ő üvegháza, az törékeny, főléséges kastély, amelyben boldogan, mintegy álomban élt. Az élete változatlanul állott meg annál a pontnál, amelyben a világot látta, mielőtt még elvesztette volna a szemvilágát. Öntudatának mélyén állandó világságban éltek azok a képek, amelyek látásának halálakor körülölelték. És Jean, ez álmodott világ varázslója, tulráadó gyöngédsgéggel hiteltel el vele, hogy nem változott meg körülötte semmi, még a szőnyeg szövött virágéke is megmaradt a régi szinompájában. Elza miről sem tudott, élvén a csalódások e tavaszában, s a lenge ruhák és szalagok, amikkel magát kései kecé-

sággal ékesítette — mert egészen úgy akart öltözködni, mint akkor, amikor még a tükörben láthatta magát — esodálatosan édeslebb tettek szegény megvényhelt testének esendő szépségét.

Egy nap, amint szokása szerint egy fauteuilben élvezte az ablaknál az uta egyhangu zisavje álomba ringatta, a szomszéd szobából jövő halk suttogás nesze ébresztette föl. Megismertte Jean hangját, amelyre egy másik, a Delac asszony hangja, amely benne mindig olyan furcsa rossz érzést keltett, a gunnyak némi árnyalatával válszott. Eliz föltek a székről és kinyitva maga előtt a karját, nesztelenül lépdelve a szőnyegen, odabotorkált a szalon ajtajához, ahonnan a hangok hallatszottak.

— Szép vagy, — mondta Jean — a gyönyörű és a vágy szépsége vagy te a szivemnek... Hiszen imádlak, hiszen nem is élek azért, hogy téged öhajtalak!

Kacaj csendült, mint halk fuvarok!

Hát nem ugyanezt mondotta a te szegény feleségednek is? Hát nem ugyanezt hiszi az ő ráncos képével és ősz hajával, hogy számodra ő maga a testet öltető szépség? Ah, barátom, ez igazán nevetteti való.

A suttogók az ajtóban, amelyre rávetette fényét a nap, egy keskeny árnyékot láttak megynulni.

— Jean, Jeanom!

Az üvegház esőrpölpöve tört össze, megtört egy szív... Eliz egy végső lépést tett, fordult egyet a világ és odabukott haltan az ura lábához.

szony-ban is ő vitte a címszerpet. Nagyon jól kibaszta kis sikerekre számítható szerepét. Láttunk valóságos remekelt. Már rég lánctalv szubrettet, aki tagteljesével oly finoman kifejezi a renei ritmust, mint ahogy Szóssy kifejezte. Háromszor kellett megismételnie. Homrequin és Bilhand bohóságában Nelly Roziert a szobalányt kreálta. Hogy nagy sikere nem volt, nem is csodáljuk. A darabban akad sok vidám címés dolog. De itt sem akad valami „sikerre.” Nellynek van a darabban énekeszámja is, de ezt a rendezői vörös ceruza mellőzte. Hogy miért nem tudjuk. Lehet, hogy nem hatásos dolog. De majdnem elkalandoztam már messzire a még nem szótlan „Bibliai Asszony”-beli Theáról (Mányai). Tőle nem okédként vett órákat a Bibliai Asszony. Mányai. a dalban, táncban, az öltözködésben igazi művész. A sikerben szerep része volt Postinek. Játékát a főm diszkrét alakítás jellemzi. A szobalány színlapját szemléve, emlegetni kell még, mint jót Makó Aida, a vig diákoknak Tóth Stófi. Laviretti szerepében Pesti nyújtott elfogadhatót. Képtelen szerepét jól igyekezett megoldani Almássy is.

Monna Vanna. Maeterlinék darabja volt e hét egyedüli drámája. Nem mondhatnánk, hogy sikert aratott. Makó Aida (Monna Vanna) alakításán meglátszott, hogy ő minden szerepbe elmélyed. Tanulmányozza a legkisebb részletig és est, mint gondos egészét, tudja a közönség elé vinni. A siker óriási része (ha ugyan a darab egész sikere együtt óriási lett volna) az övé. Almássy már többször megmondta, jól beszélt, értelmes színész. Csak az a kár, hogy darabbeli hangját gyakran elveszti. Nem következetes végig, tehetősége föl-fel csillan, de ezzel szemben annál hűsítőbben hatnak játékaik rossz részletei. Benedek Kövesynek meztársára. Ha valamely szerep nem talál személyesítőt, ő ugrik bele. Legtöbbször örülünk is neki, hisz Benedek a terület legképzettebb, legrobusztosabb tagja, de Monna Vannában nem volt sikere. E szerep a szívbeli eredő felindultság, önkívüli állapot rajza, mely nem Benedeknek való. Ő azokban a gondolkozó, filozófus szerepekben kitűnik, melyet a fővárosban Nádai játszik. Ő róla is elmondhatjuk, mint Nádai, hogy az ily filozófus szerepekben első rangú alakításai. A sikeretleneknek nagy részét azonban a szerzőre hárítjuk. Nem képzeltünk oly színészt, aki ezt a szerepet abszolútbecsű alakítással tudná betölteni. Pesti kis szerepében is kitűnő nyújtott. Bárcaik est mondhatnók Nagy Dezsőről is. Hiába a dráma szerep sok tanulást és tanulmányt kíván. Ha ez nincs meg, kár a vesződségért. Monna Vannában Nagy Dezső is végördött. Szerepének szövegéből a lehető legkevésbé tudta. Ugyázták színészeink nem akarnak hinni szavunknak. Mi már multkor megirtuk, hogy a siker első feltétele a föltétlen biztos szerepeltetés. Enélkül elfogadhatón alakítani nem lehet. Én legálább nem látam. A színész ilyenkor a sugólkú és nem a közönségé. Nagy Dezső rosszul tette, midőn e nem neki való szerepet vállalta.

„Mi történt az éjjel?” Ez volt a címe a 3 felvonásos bohózatnak, amelyet céltörőkön este láttunk az aranban előadni. A darabban sorvány kis meséjét csak a francia szerzők tudták és tudják három felvonásra kinyújtani. Ne gondoljuk, hogy mind a három felvonás arról a bizonyos éjjelről szól, melyet Poulard győztesréz (Szalkai) és Susanne (Mányai) Nizzában töltöttek. Dehogy. Az elsőben például szó sem esik arról. A másik kettőben már arról foly ugyan a beszéd, megszakítja sok epizóddal a végre kiált, hogy egyikem tudja mi történt az éjjel. Az olvasó ebből már fogalmat alkothat a drábról. Van benne egy-két orfeum izű kuplé is. Mányai, Károlyiné, Almássy és Szalkai játékaikkal többet adtak, mind maga a darab. Hevesy Mariaka ügyesen mozgott szobalány szerepében.

E hétnek is vannak tanulságai. Nehéz a vidéki színészet helyeztetni. A közönség sokat kíván és keveset ad. Az előadásokat rosszul látogatták (Bajusz kivételével). Színészeinknek még legkisebb gondjuk a szerepeltetés, amit azonban némileg ment a folytonos premierozás. A díszletek unalmasosság egyhangúság. Szalon díszlet, amint meggyűlölt kettő van. Ezeket használják a színházi öltözéktől (Thea öltözéje) kezdve minden szalonok, fel a diplomáták szalonjig, vagy kell trontéremig. A terület egészében török és több pártfogást érdemel!

ANYAKÖNYVI HIREK.

1908. július 3-ától—10-ig.

Halálosítók:

Vellák Erzsébet rk. 63 éves.
Bárger Jánosé rk. 40 éves.
Molnár Imre ifj. rk. türekraton (Varasd), 22 éves.
Krenn Alajos rk. napézamos, 73 éves.
Borovics Pál rk. 3 napos.
Bolf Katalin rk. 3 hónapos.
Mátyas Gyula rk. lakatos, 23 éves.
Kollmann István rk. fazekas-segéd, 58 éves.
Özv. Cséklí József rk. 65 éves.
Kovács Verona rk. 2 éves.
Kerausch Károly rk. déli vasuti kapus, 52 éves.
Pusztai János rk. magánzó, 82 éves.
Popenyák József rk. napézamos, 38 éves.
Nagy Mária rk. 1 hónapos.

Házasságot kötöttek:

Varga József gyári-munkás — Szilvester Máriaival.
Vunderlich János asztalos (Szepetnek) — Vári Idával.
Goldstein Sándor kertész (Eszék) — Deutch Friderikával.
Fárber Ignác közszolgá (Budapest) — Weisz Reginával.

IRODALOM

— „Honi Ipar.” [A nyári hónapokban sem foggyt meg az iparpártolás és iparfejlesztés ezen közkedvelt közli nyének aktualizása és érdekessége. A most jelent szám vezérlikke sok érdekes tanulást von le a lefolyt kormányváltásról, mely iparunk sok sebére nem jelent gyógyító irt. A vezérlikke követi a vidéki kiállításokról irt felette érdekes elmélet-tatás, a hazai ipar bírálatánál a tulob-jektív véleménynyilvánítás vosszedelméről irt értekezés egy cikk-kivitelök akadá-lyairól stb. A folyóirat mindig gazdag és eredeti hírvorata teszi iparosaink- és gyárosainkunk nélkülözhetlenné. A lap szerkesztősége e folyóirattal igen hasznos eszközöt nyújtott arra, hogy iparosaink az iparpártolási mozgalom idejében ne pól-közöltek az iparfejlesztést minden ágában tárgyaló szakaszról. A előzőtetési ára egész évre, dacára a legdrágább kivitelnek, 10 korona.

KÖZGAZDASÁG.

Burgonya betegség ellen.

Igen sok esetben tapasztalható lazább talajjellemnek az, hogy a burgonya sok, de apró gumót terem, a minék oka több körülményben keresendő. Oka lehet ezen jelenségnek az erős trágyázás is, amelyet egyes okserűren kezel homoki garda-gek szoktak inkább alkalmazni a mivel a kedvező struktúrájú laza és tápanyagok-ban gazdag talajon a burgonya jól érzi magát, gyors fejlődésnek indul, nagy lomboszat, sok szárat és gumót növel. Ha az időjárás kedvező, ilyen esetekben a termés óriási lesz, de ha esetleg szárazabb idők következnek be, mivel elegendő nedvességgel a talaj nem rendel-kezik, a talajban levő növényi tápanyagok sem jöhettek elődsbe, a burgonya fejlé-edésében fennakad a gumói aprók marad-nak, esetleg megbáboosodnak, azaz a még helyesen ki nem fejtett gumók új gumókát nevelnek, amelyek természetesen a kellő nagyságot és kifejlettséget már el nem érthetik. Tehát ilyen esetekben a bőveges trágyázással éppen az ellenkező hatást ériük el, a gumók aprók maradnak, ami természetesen csekély átlag termést jelent. Ezen a bajon azonban korántsem lehet olyan módon segíteni, mint azt igen sok helyen teszik, hogy a trágyázást egész egyszerűen redukálják, mert akkor ennek is csak említtet baj a csekély átlag-termés lesz az eredménye, mivel a homok-talajok rendszerint igen kevés növényi tápanyagot tartalmaznak, hanem ezen csakis a műtrágyaféléknek kombinált alkalmazása által segíthetünk. A zöld-trágya növeli a természetes humiztartalmát, tehát elősegíti a talaj vízhővezetőkép-ségét és mégis bár hatása megfelelő, azért koránt-sem eredményes, oly buja fejlődés, mint az istállótrágya s így fentemlíttet veszély elkerülthető, vagy legalább is csökkent-hető lesz.

Szerkesztői üzenetek.

— Régi előfizető. A vasárnapi munka-szemle utánoknál legutóbbi miniszteri ren-delet a pénzügyminiszterre és biztostól társaságokra is érvényes. Ezek irrtában is teljes vasárnapi munkaszünetet kell tartani. A munkaszünetre

vonatok törvény illetve rendelet betartására a rendőrség felügyel.

— H. B. helyben. A belvidői forgalomban az utazókban ajánlott levelek feloldó eszenal akképpen rendelkezésnek, hogy utazókban ajánlott levelek, a címzeteknek történt első sikeretlen bemutatás után, azonnal visszaküld-menek. E célra kell, hogy a feloldó a vissza-küldésre vonatkozó kívánásait a levele cim-lapján bal oldalt, a címzett neve fölé szembet-űn betűkkel feltüntesse, a azt szines írónal alakítsa. A postai és táviratihatóság utasítva van, hogy az ily utazókban ajánlott levele-keket ki nem váltás esetén haladéktalanul visszaküldjék.

— Tárcáról. Eteleől aszporkáló (?) tárcái-nak papírját tessék valamely gyulhatatlan anyaggal bevonnai, különben meggyulad tőle — a papírkoarunk.

— Kis szerelmos. A rendez-vos külter-közi nivelalásai mindig a helyről és időtől függ. Oly értelemben, mint illatos kis levelében írja, a mai feloldás szerint ártatlan kedvelők Es jobban csak irt.

Szerkesztőség:
Dr. Vüllanyi Henrik, lejelős szerkesztő.
Kiadó: Ifj. Wajdits József.

VEGYES.

— Fényképező készülétek díltetésnek szá-mára. Mindenki, kik a fényképezés ezen kellemes és lártki által könnyen megtanulható sport irtant érdekliknek ajánljuk az 1854 év óta fennálló külföldi fényképező készülékekkel foglalkozó A. Moll ca. és kir. udv. szállító Bécs Töulcaubon 9. céget, az ennek illusztrált tárgyjé-kének átadását, mely kívánatra ingyen küldé-tik meg.

Nyilttér

As e rovat alatt közöltökt nem vállal felelősséget a szerkesztőség

„MARGIT” GYÓGYFORRÁS

Margitforrás-leveg (BEREG-MEGYE.)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint a kevés szabad szavszav, ellenben sok az erős és natríumot és lítiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló öszszettöltő vizek fölül emelik. Kitűnő hatásu a légutak s tüdő hurutos állapotainál, különösen ha a köpet nehezen szakad fel; tüdővérszegénység még akkor is, ha vértö-betelen szolgálatok tesz kevés szabad szav-szávánál fogva királt hatás látni tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a tőlös mennyi-ségben képződött sav oka a rossz emésztésnek.

A hűgyvasvasók lerakódás akadályozásán, bueres szolgálatok, továbbá a hólyag hurutos állapotainál, a k-és homok-képződés esetében, miért is a budapesti és bécsi egyetem orvostanárát, mint az orvostyűl egyéb előkélséggel a legszives-ben használják, előny adnak a „Margit”-forrásnak a hozzáalkonó öszszetöltő győ-gy-vizek fölött.

MINT IVÓVIZ

kivált évszázadok bizonyított javvasvas be-tetőségek idején. főleg typhus ellen.

Mint borviti állatállás kedveltségnek örend.

FŐRANTAR:

ÉDESKUTY L. BUDAPESTEN, ca. és kir. udv. szállító.

Asványit-nyagykereskedő.

Kapható minden győgyzertárban, tüzzer-koreskedésben és vendéglőben.

I. rendű

SÁRGABARACZK

5 kg. postacsomagot bérmentre utánvét mellett 3 kor. 50 fillér, pénz előre bekl-désél 3 kor. 20 filléért szállít:

Marekovits Gyula

terménykereskedő

Szeged.

Sörgöncyim:

Marekovits, Szeged.

MATTONI ERZSÉBET SÓFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán),
Idény április hó 15-től október hó 15-ig.
Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos dr. POLGAR EMIL.
Egészseges fekvés. Utasnyelkúlkások. Névendégek.
Vilamos-vezeték bevezetés a fürdőszobába.

Nyilatkozat.

Ujduvár község alulirt előjárósága ezennel kinyilatkoztatja, miszerint Horvitz Károly templom és szobafestő Nagykanizsáról (lakik Deák Ferenc-tér 5. sz.) a templomunkban szűkösség vált festést, győzött művészes kivitelben készítette el, a mivel nevezett a legteljesebb megelégedésünket és elismerésünket érdemelte ki.

Kelt Ujduváron, 1908. július hó 4-én

Berkenyész István. község bíró.

Horváth Mihály, Bence Vendel, Bazsi János esküdtiek.

Yese, hughyólyas, hughyóra és a közvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a Lítion-forrás

SALVATOR

sikerrel rendelve lesz.
Hugyhajtó hatása!

Kellemes ízű! — Könnyen emészthető
Kapható Asványitkereskedésben és győgyzertárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

Férfiak ingyen kapnak.

olyan új találmány orvostyűl, mely az elvesztett erőt újra meghozza, próbacsomagot a egy száz órával kényeztet postán, jól becsomagolva. Inygen kapható mindazok a kik érte imak. Ez a legbá-malraimelől csodaorvososság, mely megmentett ezeket. A kik fiatalok kibágozó folytan nem bajokban, asztulásban, valamint elvesztett férfien-hen szenvednek. Es okból elhatározták az intézet, hogy egy inygen orvostyűl meghozza a könyvvel együtt mindenkiel ingyen küld. Ezzel a házi-orvos-sággal a baj otthon gyógyítható, a mindazok a kik a fiatalok kibágozókból származó némi bajokban, szellemi elgyöngyülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magu-ka. Es a győgyzser közvetlenül azokra a stér-vekre hat, a hol a megerősítés szükségessé csodál-ott eredménytel győgyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt: Irhat State Medical Institutnak az alatt jellett címre, a hon-nal a csomagot rögtön elküldik. Az intézet log-ikább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kibágozhatók ebből a retentencia bajból otthon betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt: Irhat State Medical Institutnak az alatt jellett címre, a hon-nal a csomagot rögtön elküldik. Az intézet log-ikább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kibágozhatók ebből a retentencia bajból otthon betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt: Irhat State Medical Institutnak az alatt jellett címre, a hon-nal a csomagot rögtön elküldik. Az intézet log-ikább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el.

Levélpapírja
a legjobb csontlevélpapír.
KAPHATÓ:

Ifj. Wajdits József

papírhiteleshelyében.

Kérje ön
Inygen és bérmentre illusztrált árjegyzé-keket több mint 600 ábrával
órák, arany, ezüst és hangszerekről
HANNs KONRAD
órágyár és kivitelű cég
B.U.X. 325. sz.
Csoboraszág.

Schalek Henrik

HIRDETÉSI IRODÁJA
Bécs, L. Wollzeile 11. földszint és 1. emelet.
Alapítottott 1873. S. Telephon 809.
A ca k. postatakarépként Clearing-szám-lája 804. 816.

ajánlja magát hirdetői megbízások győra és elős elintézésére bel- és külföldi újságo-részekre.
Szaktanácsok, hirdetői tervezetek, arza-bások díjmentesen.
Legjabb nagy hird-árjegyzék hirdetőknak ingyen és bérmentre.

Saját gyűjteményes-hirdető rovat a „Neue Freie Presse” és „Neues Wr. Tagblatt” hirdlapokban mindennemű hirdetés részére, mint: Adás-vételi közlések minden Úst-ágnak, Tár, képviselői. Úgyakki. Állat-keresés, ajánlati hirdetések stb.

Régi hírneves kénfürdő Horvátországban.

Vasuti állomás **Varazsd-Toplicza** Posta-és távirda
a Zagorai vasut mentén (Zágráb-Csáktornyaa.)
Vegyelemzerve Prof. Dr. Ludwig udv. tanácsos által 1894.

58 fok Celsius meleg forrás, a kén iszapnak felülmulhatatlan hatása van izom és ízületi rheuma, ízületi betegségek, gyulladós és csontirrtó öszszehúzódsok, közvény, neuralgikus bántalmak, mint ischias stb. női bajok, bér- és titkos beteg-ségek, lámt vesebajok, hólyaghurut, gőrélykór, angolkór, ólom és higany mérge-zéséknél stb. stb.

IVÓKURA, garat, égés, mell, máj, gyomor- és bélbajoknál, aranyérnél, stb.

Villanyosság. — Massage.
Gyógyintézet minden kénytelenem. Hegyi vízvezeték. Hűdegviz karak zahanyai. Kesipp szerint, egész éven át nyitva.

Idény tartam május 1-től október 1-ig. — Pompás nagy park, terjedelmes tiltv-nyek, szép kirándulások. — Állandó zenekar, a zágrábi kir. operaház tagjából. — Zene-és táncestélyek stb.

A varazsd-toplicai állomásnapon társasoknál várja a vendégeket.
Kölon fogatok is rendelkezésre állanak, de ezek odaállításra előbb a fordó inté-zőségnek megrendelés.

Orvosi tudakozódsokat a fürdőorvos Dr. LONGHINO A. ad.

Prospektusokat és brochurákat ingyen és bérmentre küld.
FÜRDŐ IGAZGATÓSÁG.

3 het alatt

üzlethelyiségünket kiüritjük!

Ebből kifolyólag alkalmat nyújtunk a n. é. közönségnek, hogy szükségletét nálunk a még raktáron levő delainek, crettonok, batistok, zephyrok, szőnyegek, függönyök, férfi- és női ruhakelmékből stb. **Bámulatos olcsón beszerezhesse,**

Kiváló tisztelettel **FANTL TESTVÉREK.**

SCHICHT-szappan

„SZARVAS” JEGY „KULCS”

Legjobb, legkiadósabb és ezért a legolcsóbb szappan Minden kártékony hozzákeveréstől mentes.

Mindenütt kapható.

A bevásárlásnál vigyázzunk különösen arra, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel, s a fenti egyik védjeggyel legyen ellátva.

3339. szám/tk. 1903.

Arverési hirdetés.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság Közbiró teszi, hogy a Délszalai takarékpénztár végrehajtóának, Wucskics János nkanizsai lakos végrehajtást szenvedett elleni 200 drb. cs. és kir. arany tőke, ennek 1901. évi június hó 12. napjától járó 6 $\frac{1}{2}$ % kamatai, a lejárt kamatok 6 $\frac{1}{2}$ % késedelmi kamatai, 49 korona 64 fillér hátralékos oddigi, 32 korona 70 fillér jelenlegi árverés kérelmi és a még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a nagykanizsai 4609. sz. tjkvi. j. 4782. hsz. síposdombi szántóföld és rét 109 korona becserétkben, ugyanazon tjkvi 4783. hsz. síposdombi szántóföld és rét 155 korona becserétkben, ugyanazon tjkvi 4401b. hsz. városrétén felüli első dűlői rét 61 korona becserétkben, ugyanazon tjkvi 4401a. hsz. városrétén felüli első dűlői rét 61 korona becserétkben, ugyanazon tjkvi 4397. hsz. városrétén felüli első dűlői rét 121 korona, ugyanazon tjkvi 4398. hsz. városrétén felüli első dűlői rét 72 korona becserétkben és ugyanazon tjkvi (4399—4400.) hsz. városrétén felüli első dűlői hár, udvar és kert 3092 korona becserétkben

1903. évi augusztus hó 4-ik napján délelőtt 10 órakor

ezen telekkönyvi hatóságnál Dr. Fábián Zsigmond felseri ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladtni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becser. Árverezni kívánók tartoznak a becser. 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kikiáltott kezébe letenni.

Nagykanizsa, a kir. törvényszék mint tjkvi hatóságnál, 1903. évi május hó 4. napján.

Z.K. 7/11. 903. **MOLL SEIDLITZ POR**

Csak akkor valódiak, ha mind egyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti föl.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és alvástálmak, gyomorgörcs és gyomortálmak, rögzített székrekedés, májbántalom, vér telülés, aranyér és a legkülönbözőbb más betegségek ellen, e jeles házi szernek átvizsgálás óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepeccselt aradell doboznak 2 kor

Hamisítások törvényileg fenyegetettek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mind egyik árcs MOLL A. védjegyét tünteti föl „A. Moll” felirattal ónozáttal van áráva. A Moll-féle francia borszész és só nevezetesen mint földalomszilapító hadőrzésűl szék közvény, csusz és a meghülés egyéb következményeirel legismertesebb népszerű. — Egy ónozáttal árcs 1 kor. 90 fill.

MOLL Gyermekek szappanja.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készített gyermek és hölgy szappan a bér okozóll árcsára gyermekek és felalított részére.

Ára árcsokint — 40 fill. 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjeggyel van ellátva.

Főszék küldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvétel mellett teljesíttetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf és Fia.

BALATON-BERÉNY FÜRDŐ.

Az egész Balaton mentén a legjobb, legszebb, legolcsóbb és leglátogatottabb fürdő.

Lakás és étkezés (urias) 2 személyre napi 3 forintba kerül (fürdőzéssel együtt).

Bővebbet **Páli Lajos** vendéglősnél.

Nyavalyatörés.

Ki aehézkörben, görcsökben és más ideges állapotokban szenved, kérjen ezekről brochurát. Ingyen és bérmentve kapható Schwaenen Apotheke, Frankfurt a/Main által.

2187. szám/tk. 1903

Arverési hirdetés.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közbiró teszi, hogy Bogdár György végrehajtóának, Fülöp Jánosné született Pávics Katalin kiskanizsai lakos végrehajtást szenvedett elleni 96 kor. 75 fill. tőke és járuléka, ugy 12 kor. 30 fill. árverés kérelmi és a még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a nagykanizsai 4957. számú tjkvbén t 7787. hszám alatt felvett kiskanizsai ház és belsőség 1200 korona becserétkben

1903. évi július hó 31. napján d. e. 10 órakor

ezen tjkvi hatóságnál Faics Lajos felseri ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladtni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becser. Árverezni kívánók tartoznak a becser. 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kikiáltott kezébe letenni.

Nagykanizsa, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1903. évi április hó 15. napján.

Ferencz József császár-fürdő Tüffer

Gyorsvonat-állomás Tüffer-helység.

Stajerszág legmelegebb forrása.

Hasonló hatású mint Gasteln és Pfäfers Szejcsban.

Mérsékelt árak.

NAGY GYÓGYEREDMÉNYEK.

Legnagyobb kényelem. Villamos világítás.

Hőforrásvíz szétküldés.

Prospektusok ingyen.

GUNKEL TIVADAR.

Med Dr. Traub József gyomorpara

GASTRICIN

orvosiilag is megvizsgálva és használva.

Ezer és ezer ember gyomor, bél és más bajok következtében szigorú étrendre van kényszerítve, ami az életet kínosá teszi. Dr. Traub József Gastricin gyomorparának használatánál ezen étrend már rövid idő múlva feleslegessé válik. Betegek, kik sok táplálék felvételével erősek akarnak lenni, elérhetik a Gastricinnal a legrövidebb idő alatt. Gastricin mulandó bajoknak, mint gyomorgöcs, telbőfűzés, felfűdés, gyomorfájás, hányás, görcsök, rosszullét, szorulás, fejfájás és rosar emésztésnél azonnal használ és hosszabb elvezetést megszünteti a régi gyomor és bél bántalmakat, melyek eddig minden szernek ellenáltak. — Gastricin nem hashajtó szer, a székletet azonban szabályozza. — Továbbiakat a prospektusok szolgáltatják. — Orvosok részére ingyen próbák.

Kapható a legtöbb gyógyszertárban. Nagykanizsán PRÁGER BÉLA gyógytárban.

Főraktár „Salvalor” gyógytárban Pozsony.

Nagyban a gyógydrogueriákban.

Nagy doboz 3 kor., kis doboz 2 kor., bérmentve 20, ajánlva 45 fillérel több

KI IDŐS AKAR LENNI: UJ ÉLET

Ferencz József császár-fürdő Tüffer

Stajerszág legmelegebb szénsavas hőforrása!

Gyorsvonat-állomás M. Tüffer.

TÖBB EZER GYÓGYEREDMÉNY.

PROSPEKTUSOK INGYEN.

HIRDETÉMÉNY.

Zalamegyében Bagladon a Molnár-féle birtok 4 szobából álló uri lakház mellékhelyiségekkel, cselékház és gazdasági épületekkel együtt, szabadkézből örök áron eladó.

A birtok áll mintegy 50 kat. hold jó rét és 100 kat. hold szántóból. Ára 70 ezer korona, melyből 26 ezer korona bankteher átruházható.

Közvetítők nem díjaztatnak. Venni szándékozók levélbeli megkeresései Özv. Molnár Kálmánrnó urnó címe alatt Mares Brettyére u. p. Mares Illye intézendők.

ZALAI KÖZLÖNY.

A nagykanizsai „Ipar-Testület,” „a nagykanizsai Takarékpénztár részvénytársaság,” „a „Kotori takarékpénztár

részvénytársaság,” „nagykanizsai és a galamboki önkéntes tűzoltó egyesület,” „a „nagykanizsai kisdudnóvelő egyesület,” „a „nagykanizsai tanítói járáskör,” „a „nagykanizsai keresztény játékoknyó egyesület,” „a „nagykanizsai izr. jótékony nőegylet,” „szegények tápintézete,” „a „katonai hadastábori egyesület,” „a „soproni kereskedelmi iparkamara,” „nagykanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Vidéki kiállítások.

A pangás az iparban már oly mindenkor, hogy szinte nem is tudjuk, mikor van a saison morte. Vannak kik azt mondják, hogy télen, mert hisz emlékeztet, hány iparvállalat bocsátotta el munkahány folytán munkásait télviz idején. Vannak viszont, kik e rémes időszakot a nyárra helyezik, mikor a rekkenő hőség a fürdőkhöz int a fogyasztó közönség tekintélyes részét és késő őszig megfosztja az ipart és kereskedelmet ezen életet elemelőt.

Mindkét tábornak igaza van. Mert a magyar iparnak saison morteja már nem is az évszakokhoz van kötve, annak karaktere sokkal állandóbb jellegűtől, semhogy bármely évszak elmulthalt, vagy közeledtével véget érhetne. Mesterségesen kell hát annak véget vetni, függetlenül kell a munkálatlanságot a fogyasztók nyári üdülésétől, és minden más viszonyától és ezen mesterséges munkaképzésre, a nagy és kisipar mesterkélte foglalkoztatására kiválóan alkalmasak a vidéki helyi kiállítások.

A vidéki kiállításoknak iparossink elég szívesen dolgoznak. Egy kissé élénk fantáziával a kiállításra készülő munkát csak olyan üdvösnök és hasznosnak találják, mint minden más rendeltet. A kiállítást rendező igazgatóságban látják a megrendelő felet, a kiállítás katalógusban olvassák az elérhető jó árt, az újságokban a munka dícséretét, mely reklámod nélkülözök, ha magánfél számára dolgoznak és a kiállításnak kiállításba helyezett sok látogatója közül majd csak akad, ki megvásárolja a miniszternek és megannyi nagy ur szeméitől megpillan-

toit, kezeitől megfogott és ajkaival megdicséret, most már nemcsak értékes, hanem becses is vált munkáikat.

Már pedig a kiállítások mai szervezetükben sokkal drágább vásártérkek, semhogy ott alkalmas adásvérvéről szó lehetne. Pedig a munkanélküliség jegyében ez kellene, hogy a vidéki kiállítások főrendeltetése legyen. A vidéki kiállításoknak legfőbb sajátossága legyen, hogy a megrendelésekben szülőlkööző iparosokat foglalkoztassa; a nagyközönségben a vásárlókedvet fokozza és mindezzel nemcsak az iparosok által előlegezett munkát és költséget megtérítse, hanem a kereset egy forrását is megnyissa.

A kiállítások mai szervezetükben ezen célt szem elől tévesztik. Rendszerint iskolák forró, napsütött tanyáiba szorulnak, nélkülözök a chablontól eltérő eredetiséget és csakis valami nagyvárosi virágünnepély vagy konfetti dobálás kopott és megunt szórakoztatásokkal adnak életet a kiállítás sívár keretének.

A vidéki kiállítások utóbbi időben főképp mezőgazdasági, vagy kizárólag ipari karaktert viseltek, de rendszerint e kettő karöltve lépett fel. Nem tartjuk helyesnek, ha az ily kiállítás akár csak gazdasági, akár csak ipari, avagy mindkettő együttesen, mert ez mind kevés, hogy az ország lakosságának, avagy csak a vidék érdeklődését a kívánt mértékben felkeltse.

A vidéki kiállításoknak, hogy messze vidékekről odavonzák a népséget, sokkal tarkábbnak kell lenni, sokkal változékosabbnak, mint a nagyvárosiaknak, hogy erkölcsi és anyagi sikerrel járassanak.

Ámítás volna azt elhithetni skarni, hogy pl. a küszöbön levő zsolnai

kiállításra fel fog rándulni az ország lakossága, meggyőződök akarván a felvidéki iparának haladásáról.

A közöny az ipar iránt sokkal nagyobb, semhogy egy vidék szűkebb keretben mozgó ipara ily vonzóerővel bírhatna. Minden egyébbel kell odavonzani a nagyközönséget, mely ha ott van, ügyes rendezéssel az ipari kiállítás iránti különös figyelmet, aztán könnyen rábírható. De kizárólag az iparkiállítás jelleg nem jó csaletek.

Szolgáljon a kiállítás a vidéki élet teljes bemutatására, a faji, nemzeti, gazdasági, kulturális viszonyok hü bemutatására, de ez mind csak keretül szolgáljon az ipari munkásság bemutatására. Mutassák be a népviseletet, a népszokásokat, az életmód sajátosságait, de mind a nép megkezelése és megszeretése érdekében, hogy aután ipara iránt annál több vonzalomra és előszeretetre serkentünk. Ha e kellekkel igyessen élünk, akkor az ipari kiállítás könnyen válik ipari vásárrá, mert nem sajnálunk e népnek, melyet most megszerettünk, teheségünkhöz mérten áldozatokat is hozni és ha kell, valamivel drágábban ott venni azon dolgokat, melyeket talán másutt olcsóbban is megkaphatunk.

Módot kell találni arra is, hogy az iparos a kiállítási tárgyakat olcsóbban is vesztegethesse. Az állam és a törvényhatóságok szubvenciója, a társadalom pártfogása csak úgy érhet valomit, ha a kiállítási tárgyak ezek fejében olcsóbban jutnak piacra. Nem engedheti meg, hogy ezen számottevő anyagi támogatást felemészék az amugy is rendszerint igen izléstelenül sok dekoratív munkálatok költségei,

hanem szükséges, hogy ezen támogatás mellett ingyenesen, vagy igen mérsékelt áru legyen, az egyes kiállítóktól igénybe vett terület, a kiállítási érmeke ne rójanak aránytalanul magas terheket a kiállítókra és a szervezési kiadások nélkülözzenek minden fényűzést. A fővárosi ember amugy sem vár pompát a vidéki kiállításoktól. Eredetiséget várunk és ez olcsó. Az eredetiség nem függ a költségek nagyságától, hanem a nép érdekes sajátosságaitól.

Es ne vegezzék a szervezés egész munkáját fővárosi emberek, hanem engedjenek ebben részt az odaváló lakosságunk is, mely ösztönösleg sok oly érdekességgel gyarapítja a kiállítást, mire a fővárosból feldiszipített vezető férfiak nem is gondolnak.

A felépítmények költségeit a vidéki kiállítások mérve el nem viselhetvén, gondoskodnia kellene a kormányának szedszedhető és szállítható vasvázakról, melyek a különböző városokban rendezendő kiállításokon egyaránt alkalmasan használható volnának fedett kiállítási területek alkotására, mint azt az Országos Iparegyesület legutóbb a kormányának is igen helyesen javaslatba hozta.

A vidéki kiállítások szakavatott és körültekintő rendezéssel, igen határozó előmozdító lehetnének iparunk fejlődésének, de így, mint ezeket ma rendezik, csak költségekbe sodorják az amugy is nélkülözök iparos világot.

Gyurfasz Oszkár.

A szocializmus terjedéséről.

A szocializmus a jövő társadalom és gazdasági élet mozgató erője. Bár gyermekkorra valószínűleg már ott kezdődik

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére címzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentellen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok visszajutnak küldetnek

TÁRCZA.

Éjjel.

Írta: Ambrózius Bezzó.

— A „Zalai Közlöny” eredeti tárcája. —

Szállj le, szállj le csöndes éjjel, Jer, bontsd el a fátyoldalmat Napsugárnak fényességét! Fáj a szívem, hogyha látom Nyiló tavasz ébredését!

Szállj le, szállj le csöndes éjjel, S észrevétlen, mint a harmat Eghől hulló tiszta cseppje, Jer, hozd álmat, édes álmat Lángban égő két szememre!

Szállj le, szállj le csöndes éjjel, Bus homályod enyhülést ad Szívem tenger fájdalomra, Hisz karodban fáradt lelkem A feledés ödvé várja!

A bizonyítvány.

Írta: Szilágyi.

— A „Zalai Közlöny” eredeti tárcája. —

Nagy, zihenhet évszón volt Margit, mikor a negyedik polgári iskolát elvégezte. Minden osztályt kétszer jár a kisasszony, nem akart és nem szeretett tanulni. A negyedik osztályban másodszer is megbukott. Akkor aután a pótvizsgán azt mondta neki a tanár ur:

— No, maga ugyan a két hónap alatt sem csinált semmit, nem is lesz magából semmi, de azért átengedem, mehozt az iskola padjából egyenesen férjhez, isten hírével.

A pótvizsga után megállt Margit a tanár ur előtt, aki szemrevélok, csinos fiatal ember volt: A kisasszony összehajította az elégségre kijavított bizonyítványt és lesújtó, fitymáló pillantás kíséretében büszkén, dacosan, hátravetett fejfel, apró darabokra szakította.

— Itt van ni! E nélkül is lesz belőlem valami. Férjhez pedig akkor megyek, ha jól esik.

Ezzel a fiatal professzor eldöbta az elszakított és összemorzolt papírszeleteket. A tanár sülög elpirult és csak ennyit mondott: — Maga goromba. . . .

Tanár ur, ön nem, felolto epés gunynyal a leány. Aután kissé megbiccentette fejcsékéjét, büszkén kilépkedett a teremből.

Az uton nagyon lassan ment. Gondolkodóba esett. Mégis csak vakmerőség volt tőle, hogy azt az átkozott bizonyítványt összetépte. Ebből baj lesz. A papa látni akarja majd, hogy javított-e? De mikor „ó” olyan csúnyán viselte magát. Kigunyolta, megszégyenítette és végre is nem marasztalt adós? De most mi mondjon oda haza? Ha megkérődik, no, te vén leány, hol a bizonyítványod? Mit feleljen a szigorú öreg urnak.

Minél közelebb ért lakásukhoz, annál lassabban ment. Alig mert félballagni a lépcsőkön és keze reszketett, mikor megnyomta a villamos csengétyűt. Bizal-

masa, a mindentudó szobaleány nyitotta ki az ajtót.

— Itthon van a papa? Kérdi Margit szinte suttogó hangon.

— De itthon ám s nehezen várja a kisasszonykát. Ugyebár javított?

Margit sápadtan bólint fejével és besuban szobájába. Alig teszi le kalapját és ernyőjét, ujra megjelenik a látóhatáron a szobaleány és szól: — A nagyságos ur hívja az én kisasszonyomat.

Margit szíve összeszorult és szédülten támolog be atya komor kilései szobájába. — Legyen bátor, Margit kisasszony, szól utána a cseléd, majd én a kulcslyuknál hallgatózóni fogok.

A nagy ajtó bezáródik a „vén leány” háta mögött és szemben találja magát apjával.

— Nos, szól az az iróasztal mögöl, mi történt?

A leány nem felel. — Javítottál?

— Igen. — Hadd látom, kéri az atya a bizonyítványt.

Margit toroka összeszorult és alig bírja kimondani a hazugságot: — Uton hazafelé elvesztettem. Az öreg ur felpattan: — Nem igaz, Margit, nem mondasz igazat.

— Nem hazudok, apám. — Bizonyára nem sikerült a pótvizsga! — De sikerült! — Az öreg ur összeszarnolta homlokát és komoly tekintetvel leányára ságy szólt:

— Ha csak elveszett, úgy menj és állíttassd ki másikat, de addig ne léssalak.

Es Margit ment. Visszaballagott az iskolába. Pedig azokat a csunya falakat már nem akarta viszlontlátni többé.

Az igazgató még ott volt. Bement hozzá. Kivételesen roppant alázatos volt a direktor urhoz. — Elvesztettem, kérem, a bizonyítványt. Itt hoztam a bolyegyet, sziveskedjek ujra kiállítani.

— Jó, mondta az igazgató, de rajzból javított-e?

— Igen, elégségesre.

— Hm, hm! Ide a könyvbbe az még unnes bevezelt. De azért kiadom a másolatot úgy az elégtelennel, amint junius utolján kaptá s menjen ezzel a másolattal a rajztanárr urhoz s ő majd. — ha csakugyan javított, amiben én nem is kételkedem — kijavítja a csunya elégtelent.

Margit kétségbeesetten feloli: — Sommi esetre sem javíthatja ki az igazgató ur azt az átkozott kalkulust!

— Hova gondol, gyermekem, csak nem csapok fel okirathamisítónak!

Margit megszégyenítve alázatos lenni és hangja egyszerre érdes lett.

— No hát akkor adja ide azt a bizonyítványt az elégtelennel.

Ezzel ott hagyta öreg direktorát.

Nincs más mód, el kell mennie ehhez az emberhez. Megkérözöte a szörnyetog címét a pedellustól. Csak a szomszédában lakott. Margit sokáig járt fel s alá a ház előtt, végre is leküzdötte kétségbe-

eséssel párosult szegényérzetét és felment hozzá.

Szerencsén, otthon találta. Az asztalon egy tanulmányfő pompázott. Margit akaratos, durcsú fejének mása. A tanár ur meglepetlen néz, ő pedig himezevőhözra elmondja jóvele okát. Ezalatt idöt ad a fiatal embernek, hogy az összezszedje magát és mire Margit befejezi mondókáját, a tanár ur rendíthetetlenek látszik.

— Ha a kisasszony összetépte, én nem állítok ki több bizonyítványt!

Margit tovább könyörgök, de a fiatal embert látszólag nem hatja meg a könyörgés. Es a leány összekulcsolt közel suttogja:

— Örkre háls leszek, kivájljon bármit.

— No nem bánom. . . .

— Megteszi? Kérdi örömtöl sugzóarcú a leány. Arcában annyi báj, szemében csillogó köny és a fiatal ember megragadja Margit kezét és úgy sugja feléje, hogy a falak se hallják:

— Igen, egy csökért!

Mit volt tennie, Margit lefeszte a kiállítás árát, bíborpiros lett, mikor megérintötte a férfi ajkát, ki aután csak ennyit mondott: — Imádóm!

Édes zokogás volt rá a válasz. De a tanár urat megdöbbenet és ég lágy, olvatag hangon mondja a leánynak:

— Megbántottam? Nem akartam, Margit. No ne sirjon, látja ezt a képet, két héttig dolgoztam rajja, Önnek adom. De most ne sirjon Margit.

ben. A szelid lefolyását, a váz bõmpolygóságát elősegíti a társadalom azra, hogy támogatás, elősegíti a szociális intézmények létesülését. A tovatérjedése megakadályozása is az ő kezében nyugszik. . . .

Minden évben szépségünk ifjú hagyja el a fővárosban a felsőbb ipari és az iparművészeti iskolát. Mindegyik ifjú tetterős, telve tervekkel és lelkesedéssel. A világot még rózsás színben látják. Boldogulástuk biztosra veszik, hisz az iparművészet, meg verseny nélkül áll. Sajnos az élet nagyon kiábrándító. A remekül megkonstruált gépek már-már kezdik a kétséggyességgel és a harcot. A társadalom az ifjak küzdelmét közönyösen nézi, nem méltányolja a kétséggyességet művészetet, hanem megelégszik silányabb gépmunkával is. Az ifjak törekvése, sok évi tanulmánya kába vész és sokszor kenyer nélkül állnak. Telve tetterűvel, melyet nem tudnak felhasználni! Proletárok lesznek. A szocialista arisztokratá! A társadalom pedig halad almosan tovább. Nem veszi észre a "félmeletlenek fessett" szocializmus rohamos növekedését, mely már nem marad meg az egyszerű ipari munkások sorában, hanem túl feléle! — a diadlert! Mert hiába a szocializmus a jövő társadalom és gazdasági élet mozgató erője!

javító intézethez hasonlít, honnan a védencet néhány heti reparatura után fölfelében szabadságra bocsátják. Az ellenzárad megjelölésé laza az intézetben, mert udvarolni is szabad, bár annak, aki még tud. Alkalom van elég. Már a rómaiak is megemlékeztek a pimpakról, kik itt legtebete a források körül. Sok emlékről szól róluk székazaru feliratokban; a jelenkor nymphairól azonban egészen regényeket kellene a márványba vésnünk, ha meg akarnák őket örökíteni.

Villányi Henrik.

HIREK.

— Megyés püspökünk az iparművészetről. Báró Hornig Károly megyés püspök Geratner Ödön vesprémi születésű szegényorsón sikei-néma fiatal embernek, ki az iparművészeti iskolát kitűnő eredménnyel végezte, tanulmányi feladatbárára és fejlesztésére, külföldi tartozkodása idejére 1500 korona évi ösztöndíjjal utalványozott.

— Püspöki biztos. A szombathelyi egyházmegyei püspök a zalaezersegi állami főgimnáziumhoz Legáth Kálmán zalaezersegi esperes plebánost állandó püspöki biztosul nevezte ki. — Apáti beigtatás. A mult hét végén igittakát be Zala-apátiban Kroller Miksa az új zalavári apátot méltóságában. A beigtatási actust Vágner Lőrinc dr. kiscelli apát végezte, melyet szemtisztis előzött meg.

— Személyi hír. Tóth László, a nagykanizsai kir. törvénytörök előke, a mult hetén Keszthelyen időzött és megvizsgált az ottani kir. járásbíró és telekírónyi hivatal ügymenetét. Visszaérkezve újból átvette a helybeli törvénytörök vezetését. Dr. Orósy Lajos kir. ügyész e héten, több heti szabadságot vége, városunkból elutazott.

— Megyeli tüzoltó gyűlés. Vasárnap választmányi gyűlést tartott a helybeli tüzoltó egyesület. A gyűlésen, érteletölök szerint, kimondták, hogy a megyei tüzoltó gyűlés e idén Keszthelyen lesz. — Új járásorvos. Gróf Jankovich László, Zalavármegye főispánja, Székely József dr., volt bánokzezegegyri körörvet nevezte ki novai járás orrossá.

— A hős emléke. Mult számunkban megírtuk, hogy Gasparics Márk franciákunk barát, szabadsághős halálának ötvenedik évfordulóján emléktáblát rendeznek. Mint lapunkat értesítik, Perlak társadalmi mozgalom indult meg, hogy a nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör dalártdíjra felkerjék az önnepségen való közreműködésre. Azt hisszük, hogy a dalárda nem fog kitérni annak idején e kérdés elől.

— Az esküdtörök összehírasa. Az esküdtörök összehírasa megalkotott bizottság megkezdte működését. Esküdtör lehet a város területén lakó minden férfi, aki magyar honos, a f. évben legalább 26-ik életévét betöltötte, a magyar nyelvet tökéletesen érti, irni, olvasni tud és évenként legalább 20 korona egyenes állami adót fizet. Adózásra való tekintet nélkül esküdtör lehet: köztisztviselő, lelkész, a magyar tudományok akadémia tagja, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, mérnök, építész, hajós-kapitány, gazdasz, gyógyszerész, vegyész, erdőész, bányász, tanító, sebész, állatorvos, továbbá aki felsőbb művészeit, vagy más felsőbb szakiskolát elvégezte, végül aki középiskolai zsvizsgát letette.

— Állami állatorvosok véglegesítése. A földmiveltésügyi m. kir. miniszter vármegyénk területén a következő m. kir. állatorvosokat véglegesítette: a X-ik izetési osztályban: Mayer Ottó (Zalaezersege), Viasz József (Zalaezersege); a XI-ik izetési osztályban: Lange Kálmán (Perlaki), Viasz Nándor (Oskatórnyai), László Izidor (Keszthely). Szesehe Ferenc (Nagykanizsa), Fürt Nándor (Nagykanizsa), Kaszár Manót (Nova), Horváth Károly (Alótdendva), Sugár Jakabot (Sümeg), Láng János (Tapolca).

— Hadjárkokat Zalavármegyében. Tapolcán és vidékén július 22-től 29-ig négy ezred gyakorlatos. Réztvezes pedig a 17. 18. 19. 20. honvéd gyalogezred, több vezérkari főistál élőkön ő fensége József főherceg, aki mint tekintő Tapolcáról írják, a csapatok felett tartandó szemle végett folyó hó 23-án érkezik Tapolcára, ahonnan már másnap délután elutazik. Városunk 20-ik honvéd gyalogezredre Cseh József ezredes vezetésével a mult hét végén érkeztek Szegre szakadós ezred. Folyó hó 21-ig maradtak ott, azután ők is mennek Tapolcára.

— Közérdek rejlik-e a gyárpar létesítésében? Megemlékeztünk arról a leiratáról, melyet Somogyvármegye küldött

le Csurgó nagyközségnek, hogy ez igazolja az ottani legrár léteüléseinek közeledők voltát. Csurgó előjárósága e furra hangu leiratnak már eleget tett és papíron — így írja egyik vidéki lapiránk — is kimutatta e gyár közeledését. A vármegye augusztus hóban tartandó gyűlésen dönt es ügyben.

— Haladó városok. A haladó dunántúli városoknak állandó rovatot kell nyitniuk. Az irigység késztet re benennük. Mig városunkban már évtizedek óta vajudik az állandó közüzimhöz ügye, sőt valósámban még vajudik sokáig, addig más városban nemes gondolkodású emberek jószive oldja meg az ily pénzügyileg nehéz városi mozgalmat. E hét is hozott ily ajándékot egy dunántúli városnak. Mint értesülünk, egyik győri polgár 240.000 koronát ajánlott fel szűlvárosában Győrött építendő új színház alapjára. A nagy adomány híre természetesen lelkes örömet keltett a városban. Az új színház tervei nemokára elkészülnek e remélik, hogy a győri színészet 3 év múlva új otthonába vonul be. Hol van Kautizán ily lelkes adakozó?!

— Új máv. osztálymórököség. A tapolca-kezezezezeze vasut megnyitásával a nagy. kir. államasvasutat igazgatóság Keszthely székhelyre új osztálymórököséget állított föl, melynek kezelse alá a tapolca-balaton-est.-győrgyzi vonal továbbá boba-tapolca és a zalaezersege-est.-balaton-szent-győrgyzi vonal osztaltot be. Az osztálymórököség vezetője Stejn Mór osztálymórököség rendeltetésű és annak helyetteseül Voget József mérnök.

— Honvéd tisztjelne a tüzoltó bálón. A zalaezersegei önkéntes tüzoltó egyeslet f. hó 5-én tartotta meg nyári mulatóságát, mely ugy anyagilag, mint erkölcsiileg fényesen sikerült. A sikert megmagyarázza egyik vidéki lapiránk hira, melyből olvassuk, hogy a nagykanizsai honvéd gyalogezrednek a városban időzött tisztikara, Cseh József ezredessel az élőkön is részt vett a mulatásnál, s a derek honvédtiszték fiatalabbjai kivilágos ki-irradt fardarhatatlann és jó kedvvel táncoltatták meg a megye több helyéről megjelent táncos nőket.

— A cheque forgalom népszerűsítése érdekében fontos újítás léptet életbe a kereskedelemügyi miniszter, amennyiben a cheque forgalomra néve 200 k-ban megállított törzösszegnek 100 k-ra való leszállítását rendelte el. Ez az intézkedés módot akar nyujtani arra, hogy a postakárekepengázár chequebenderéseit most már kisebb gazdasági körök is nagyobb mértékben használhassák. Az újítás, érteletölök szerint valószínűleg már a jövő hónapban életbe lép.

— Női kereskedelem tanfolyam. A zalaezersegei m. kir. áll. polg. leányiskola a jövő 1903/4. tanév elején női kereskedelem tanfolyammal fog kibővíteni az is vannak. A Magyar Hirlap előzetési ára: negyedévre: hét korona, félévre: tizenegy korona, egy hónapra 26 korona 40 fillér. A Magyar Hirlap kisdóhivatala V., Honvéd-utca 10.

— Tombola játék. A nagykanizsai általános munkásékepe egyeülötök a pénzügyminiszter megengedte, hogy az egyleti könyvtár gyarapításá javára szeptember 6-án tartandó burással tombolajátékot rendezhessen e cérra 4000 drb. 40 f.-es tombolajegyét bocsáthasson ki.

— Új bélyegjegyek. A hivatalos lap tegnapi száma a pénzügyminiszteriumnak egy hirdeteményét közli, amely szerint az 1898 július 1-től forgalomban lévő magyar bélyegjegyek helyett 1903. október 1-étől kezdve új bélyegjegyeket bocsátanak ki. Az eddigi jegyeket még a következő bélyeggekkel szaporitják: 26, 38, 64 fillérrel, 1 korona 26 fillérrel, 1 korona 88 fillérrel, 2 korona 50 fillérrel és 3 koronással. Ezekkel együtt 35 féle értékfokozatu bélyegk lesznek és pedig a fillér- és vegyes értékűek tipográfia, a koronértékűek réznyomással kivitelben vékony fehér, a magyar koronát ábrázoló vizjeggyel ellátott papírral. Az összes bélyegjegyek egyformán 29 millimeter szélességűek és 35 millimeter magasságúnak lesznek. A hirdetemény közli az egyes bélyegk rajzának részletes leírását. A régi bélyegyek csak október 31-ig lehet használni, azontul nem, de a bélyeg-rektárakban és az adóhivatalokban 1903. december 31-ig ki lehet cserélni újakkal. 1904. január 1-étől megokolt kérelemre meg egy évig kiscerélni a pénzügyminiszterium a régi bélyegyeket.

— Vászár-áthelyezés. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Zalavár község f. 6. július 26-ára eső vásárját az idén kivételösen f. évi július 20-án tartsassa meg.

— Hirdetemény. Illetékes helyéről nyert hivatalos információk alapján azon hely-

setben vannak, hogy salonki megbízható cégek névjegyekével szolgálatban az érdeket körkérnek. Amire ezenel felhívjuk érdeket körkérnek figyelmét. Sopron, 1903. évi július hó 17-én. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— Falyázati hirdetemény. Alulírott kamara a budapesti „Keleti Kereskedelemi Akadémia" kerületbeli hallgatói számára 600, szóval hatvez koronás ösztöndíjjal alapított, mely ösztöndíjra ezenel kiirjuk a pályázatot. Ezen ösztöndíjra csak a kamarakerület (Móson-, Sopron-, Vas-és Zalamegye és Sopron sz. kir. város törvényhatóságok) területén illetékesekkel bíró és valamely felső kereskedelmi iskolát vagy a „Keleti Kereskedelemi Akadémia" első évfolyamát kiváló sikerrel végezt hallgatók pályázhatnak. A pályázati kérvény, melynek a pályázó nevét, lak- és illetékeségi helyét, családi viszonyait, erkölcsi magaviseletét feltüntető okmányokkal kell felszerelnie lennie s a melyhez pályázó felső kereskedelmi iskolai érteletölök bizonyítványa vagy a „Keleti Kereskedelemi Akadémia" első évfolyamának sikerrel való elvégzését tanúsító bizonyítvány csatolandó. Legkésőbb f. 1903. évi augusztus hó 25 ikének déli-ötli 10 óráig nyujtandó be enezre hamara előnévvel. A kamara fenntartja magának azon jogot, hogy több kiváló minősítvénnyel bíró pályázó jelentkezése esetén a 600 koronás ösztöndíjat a két legérdemesebb pályázó között ketté osztassa. Keit Sopronban, 1903. évi július hó 9-én a kerületi kereskedelemi és iparkamara nevében: az elnök: Ulein József s. k. a titkár: Kirchnopf s. k.

— Tizenkét ajándékkönyv. Ez az a pártalun kedvemény, amiben a Magyar Hirlap az előzetőit karácsonyra részesíti. Tizenkét gyönyörű irodalmi alkotás, elsőrangú hazai és külföldi írók művei, — jobbara érdekesítő regény, — tehát egy egész kis könyvtár a Magyar Hirlap meglepően bőkezű ajándéka s saját közönégen. Abán hónapig egy-egyben előzetők valaki, amilyen körte remekszép könyvre tarthat igényt karácsonykor. E lap bannulatos, szinte rendkívüli munkát végezt a sajtó szolgálat terén. Utóéletetlen volt abban, ahogy a világszázoló, s anyni izgalmat okozott szerb királyármáról a legpontosabb, a legmegbízhatóbban s a legreálisabban tájékoztató olvasót.

Minden adata bő és kimerítő s amellett teljesen igaz volt. A Magyar Hirlap egyetlen vezrelve az igazság. Egyetlen célja, hogy önkéntlenül tegyen szolgálatot a közöngnek, főképpen pedig a magyar agynek. Munkatársai a legjelesebb írók és hirlap-írók. Cikkei ondlitogva rendkívüli érdekesek, alaposak és minden irányban tökéletesen tájékoztatók. Nevének megfelelően, minden írásban teljesen, tökéletesen ozatlanul magyar! Tizenkét ajándékkönyvetünk már megérkez kedveményei is vannak. A Magyar Hirlap előzetési ára: negyedévre: hét korona, félévre: tizenegy korona, egy hónapra 26 korona 40 fillér. A Magyar Hirlap kisdóhivatala V., Honvéd-utca 10.

Himzett blouse-ok

Appenzelli-himzés! Kimerve 2 frt 75 kr.-tól 50 frt-ig. — Bérmontre és már elvámolva a házhoz szállítva. — Nagy mintagyűjtemény ázonnal. Henneberg selyem-gegy, Zürich.

SZÍNHÁZ.

Mamselle Tourbillonról a Forgószei kisaszonnyról kellene először írnom e héten. De tén megbocsátanak a német farszerzők, ha a sorrendet mellözve, másik est előadásáról szölok első helyen. Shakespeare estélyünkről. Nem mindig van alkalma a vidéki közöngnek Shakespeare darabokat látni. Különösen nem Hamlet előadását. A vidéki színházulatok, a mai kényes, követelő korbán meg csak gondolni sem igen mernek erre a színházra és közöngre egyformán farsztó darabok előadására. A farsadsg meggyűlni volna, ha a színház meggyűdnék ily darab előadásával mérközni. Szóval nagy feladat volt ez est. Magyar paraszt ilyenkor azt mondja „nagy fába, kis fejsze." Erdekellet váltuk a fűgönyv felgördítést, annál is inkább, mert színházulatunk hűgy tagja Makó Ayda vitte a címzserpet. Dicseréndő, de híatlán vállalkozás. Hamletet csak fért adhatja sikerrel. Azok közl is kevesen. Nőnek éppen óriási feladat. Nő színész ebben a szerepben lehet érdekes, nő színész e szerepet tanulmányozhatja buzgóssággal, megértheti és szerep eszmékört, de hűen adni e szerepet soha

nem fogja. Hisz ott a nagy hírnev Sarah Bernhard Hamletje. Sokat beszélték az előadásról, de sikerről kevesen.

De szölung egyet mér az előadásról. Makó Ayda es estében sem tagadta meg magrói kedvező véleményünket. Tebteséges, törekvő színésznő. Láttuk egész előadásán, hogy szerepét felfogta. Érezteük játékán, hogy lelkesen Hamlet jelleme van, de visszaadni est már nem tudta. A szárazan, ridegen, de mégis elmesen okozó előadás Hamlet nála érzélegyessé volt. A dán királyi felindultsága nála, visszafojtott lassu, suttogó beszédben összpontosult. A „nő" nem tagadta itt meg magát. Hölgy volt valóban e szerepben, törekvő, tehetséges színésznő, de nem Hamlet. Nem láttuk játékában az a Hamletti tölépölés és a folytonos gyanakvást. Hős volt ő, esetere számalommal néztünk, de nem volt az a hős, akinek lelki erejét bámultuk. Mégis Makó játéka a kereten fellét volt és mondhatjuk, hogy tisztelő nem pazarolták érdemeitlen es őt szép, illatos virágcsokrot. O megiette magát és nem rajta mult, hogy nem volt — Hamlet. Tapaban nem szűkölködött. A többi állig említhető e szerep mellett. Eltörpülnek. Ophelia (Hevesy Gusztó) játéka igazán meglepően jó volt. A fiatal és azt hiszük tehetséges színésznő alakítása megérdemelt tapban részeseit. Nagy Dező alakítása díszre vált a darabnak. Jó volt Ádám is. (Hamlet atya szelleme.) A kereten mint jót említhetjük Benedeket, Pestit és Földesyt. Szólom kell a rendezésről is. A darabot, Hamlethoz mérten, elég gyorsan gördítették. De nem természetesen, hanem mesterségesen. Néhány színt egészen mellöztek, színváltozást nem vettek szigoruan. A szerepekben sok volt a törítés. Es első felvonás első és negyedik színe a darabban palota előtti piac térségen történik, ők — mi legelőbb annak estűk a díszlet — valami erőd tisztasón adták, háttérben főtakart jegyegekkel.

Es most a Hórkázi kisaszonnyról. Pesten Fedák mókátá a Pályoz szerzőinek e darabját. Ott azt mondták: Fedák kedvéért érdemes megénezi e darabot. Nálunk Sározy kedvéért. Pajkosan, vigan, játszott, valósgos forogszó volt. Uri dáma, monoklis ur, regruta szerepében mindig jegye szoubrette volt Sározy. Tánccal és kuplival dörög tapot kapott. Erdekes színész Latabár. Vannak olyanok, akik nagy hitábat jósnak neki. „Szallölöket adni Nagykanizsának." Nem tessük magunkba e furcsa véleményt. Darabot saját viccekkel fűszerezni izetlen vidékiegés! Először jó nevettünk rajta, de később egyhangu, sőt boszontó lesz. A túlzás mindenben árt. A jó vicc — rossz vicc volt! A nevetésben sok volt a boszontkodás. Különbön alakítása nagyon sikerült. A többieket is hozzájárultak a darab sikeréhez, mely különben erős viccekkel van fűszerezve.

Csaszanova, regényes nagy operette, Farsag Józ szerzeménye. A darab szellemes „Magyar figaró" stílusban van írva. Es ismert regényhöz hasonló dolgozza fel, melyhez pompásan illik a Népszínház karmesterének, Baránok remek zenéi kompozíciója. A darabot persze jó hír elözte meg — vetkőzési jelenet. Kell-e más nekdnek. Zeufolt ház már biztosítva volt. Akik elmentek a darabot megnézni, nem bánták meg. Róza végre nagy szerepben lépett fel. Ō is tudatában volt nehez feladatának és kissé ingadozóan, mondhatnánk félénken játszott. Nincs okjára. Bár játéka magyátszik a kezdet nehezége, de ez őt ne tegye félénknek. Alakja igazán szénségi alak, játéka ha törekvő, csészölődik és akkor sikere biztosítva van. Mert hangja remek „anyag." Telve erővel és színnel, mely az alsó regiszterekben épp oly jó és megkapó, mint a felsőbb „körök" felé Iskola még hiányzik hangjában. Hajtaitán még nem tudja. Csaszanova és Marion kettőseben előforduló staccatónál láttuk igazolva es állítasunkat. Mányairól nem mondunk újat, ha iskoláztok pompás hangjáról dícsérelő emlékeztünk. Sározy sikere megérdemelt volt e darabban is. Déri kitűnően lejtette táncát. Nagy Dező sem tagadta meg magát. A többi játéka nagy kérdőjel volt, épp ugy, igou, épp egy, mint a negyedik oldal a — Színházi Lapoknál.

ANYAKÖNYVI HIREK.

— 1903. július 10-étől 16-ig. — Halálosok: Tillager Kálmán rk. 23 napos. Özv. Laszka Vincéné rk. koldus, 84 éves. Özv. Buszfy Ferencné rk. magánzó, 78 éves.

Tillinger László rk. 25 napos.
 Smódis János rk. földműves, 53 éves.
 Reithoffer János rk. csizmadia, 65 éves.
 Erős Gyula rk. 6 éves.
 Kóbor Sándor rk. 7 éves.
 Bernecker Hildegard ág. ev. 19 éves.
 Horváth Balázsné rk. napszámos, 38 éves.

Házasságot kötöttek:
 Horváth János kocsmafűrés (Zalaegerszeg.)
 — Özv. Barnaki Jánosné sz. Novák Terézszel.
 Kirschner György fodrász — Krausz Gizellával.

KÖZGAZDASÁG.
 A föld termőképességének fokozása elektromosság útján.

A népesség szaporodásával az áru utáni kereslet is nő. A kínálat elegeben — ha a produkció nem tartja lépést a fogyasztás emelkedésével — csökken, minek következtében azután az illető termék árának emelkedése, ami ha huzamos ideig tart, vagy plane állandó, egész osztályok életviszonyait megváltoztatja, vonja maga után. Erthető ennélfogva, hogy az emberiségnek productív része folytatást törekszik, hogy a termelési módokat a kor kívánalmainak megfelelően olyképen tökéletesítse, hogy a kereslet és kínálat közötti egyensúly fenntartható legyen. Az emberiség említett productív részének eme fáradságos munkájára nem csak egy befolyással volt eddig is az elektromosság törvényeinek megismerése és azoknak, a termelés tökéletesítésére való sokoldalú felhasználása. Elektrotechnika nélkül számos iparág beláthatatlan időkig nem fejlődhetett volna a tökéletesség oly fokára, mint azt ma egyik-másik iparág-nál örömmel tapasztalhatjuk. Vegyi ipar és a műszaki iparágak, továbbá a közlekedés, energia átvitel és világítás befolyásolják leginkább a termelést, pedig ezek az elektrotechnika felhasználása nélkül áhosszal nem fejlődhettek volna odáig, ahol ma vannak. Sok magas hőfokot igénylő vegyi termékek előállítását, egyes betegségeknek gyógyítását, a városok közlekedési viszonyainak mai fejlettségét, a távolsági jelzések ma ismeretes számos módját még felszárad előtt is merő agyrémeknek hitták és így ha a technikaok bázisulatok fejlődését némi érdeklődéssel követni nem találunk kényelmellennek, volt alkalmunk hozzájárulni ahhoz, hogy egy-egy új ideával szemben — már az első tekintetre — visszatartó magatartást ne tanúsítsunk. Ezeknek előre bocsátása után, körülbelül egy emberöltő alatt szerzett és kísérleti tapasztalatokkal életképesnek igazolt eljárásról hozhatunk hírt, mert mezőgazdaságunkban valóságos forradalmat előidézni hivatott. A termények és növényeknek elektromos kezeléséről van szó, mely kezeléssel azoknak fejlődési ideje rövidíthető, valamint anyagtartalmuk jelentékenyen növelhető. A Technológiai Lapok szerkesztője Zachara Lajos több, a fentebb említett téren kísérleteket végzett tudósokkal érintkezésbe lépett a megejtett kísérletek eredményeit eredeti helyről beszerelve, kellő adatokkal és magyarázatokkal kiegészítve külön füzet alakjában közzétette. Ezen broszúrájában röviden megemlékezik mindazon tudósról, akik az elektromossággal a növényeknek fejlődését illetően a föld termőképességének növelését célzó kísérletekkel foglalkoztak és ismerteti azon okokat, melyeknek alapján az elektromos áram a növények gyorsabb és anyagtartalom tekintetében dussabb fejlődését idéni elő. A kísérlet szerint a föld termőképessége 40—90%-kal fokozható elektromosság által. Végül számítási példákkal is igazolja ezen rendszernek gazdaságosságát és a gyakorlatban könnyű alkalmazását. A füzet Kilián Frigyes budapesti m. kir. egyetemi könyvkereskedő bizománában jelent meg és kapható valamennyi könyvkereskedésben 50 fillért.

Magyar gabonakereskedők Bécsben.
 Ily címen ki is megemlékezünk arról a sérelmes intézkedésről, melyet az osztrák főváros közbesz. tanácsa adott ki a magyar gabonakereskedők ellen. A közgazdasági tanács ugyanis a magyar gabonakereskedők pénzbehúztatásával sújtotta, mert Wienben nem váltották, a borszét látogatók, iparigazolványt. Ez intézkedés ellen megindult mozgalom sikeresen járt el. A fővárosi lapok újságolják, hogy e sérelmes intézkedést megváltoztatták s így a magyar kereskedők ismét félrekeresték a wieni borszét, anélkül, hogy osztrák iparigazolványt kellene váltaniok.

Szerkesztői üzenetek.

— **Thália.** Panaszával forduljon a sajnálatgatóhoz. Akak 6 segitőhöz ason, hogy a kultuszokból kihalnak az a savarja az előadást Kőömben egyet értnek. Önnel, hogy ez Hamlet előadásánál igazán kínosan hatott.
 — **Kiváncsi.** A vasárnapi munkaszünetek pénzületekre vonatkozó része, melyet a múlt számunkban üzentünk, a fővárosi pénzületekre vonatkozó Nálunk, vidéken nagyon természetesen, a pénzületetek vasárnapi munkaszünetet délelőtti 10 órák kezdődik.
 — **Falsai gazda.** A gyümölcsértékesítési tanfolyam a bódapesti m. kir. kertészeti tanintézetnél folyó évi augusztus hó 24—29-ig tart. A tanfolyam ingyenes. Céjja ezen tanfolyamnak, hogy az így iránt érdeklődő gazdák és gyümölcs-termelők a gyümölcsértékesítési és feldolgozási módokat gyakorlatilag megismerve, azokat gazdaságukban értékesíthessék. A tanfolyamon a főszó a nagyobb gyümölcsfajtákéknak a gazdaságban is foglalkoztatási értékesítésére léve fektetve. — Ilyek a gyümölcs értékesítés, elárasztás, csomagolása és azalása, továbbá a gyümölcs és almabor valamint a pálinka és ifjósok fogja a gyakorlati ismereteket tárgyat képezni. A tanfolyamra felvételt óhajtok egyszerű levélben folyó évi augusztus hó 1-ig a m. kir. kertészeti tanintézet igazgatójánál (Budapest, I. Mészáros utca 45 sz.) jelentkezhetnek. Kértesk érdeklődésről pedig az igazgatóval a jelentkezéket közvetlenül értesíteni fogja.

Szerkesztőség:
 Dr. Vullányi Henrik. telelős szerkesztő.
 Kiadó: Ifj. Wejdlcs József.

VEGYES.

— **Műkedvelők fényképezéshez?** Elismert legjobb szalon és utazási fényképező készülékek új feltűnőhatatlan pillanattal készíthetők, továbbá mindennemű fényképezőkellékek A. Moll cs. és k. udvari szállítóknál, Bécs, I. Tuchlauben 9. Fényképező kellék alet alapítottat 1854. — Kiváncsiakra nagy képes árjegyzék ingyen.

Nyilttér

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Mig a legutóbbi időkig egyetlen víz sem volt egészen biztosan adagolható a vérköpésben, szivbajban és asztmában szenvedő embereknek, az újabb kísérletekből kiderült, hogy ilyeneknek egyedül a

„MARGIT“
GYÓGYFORRÁS
 MARGITTELEP, Beregmegye.

vize ajánlatos fogyasztásra, a mely ezek mellett nemcsak a **hugyszervek betegségeiben** a legjobb víz, hanem a legkínzóbb borviz s enyhén sós íze miatt mindenki, még a legkisebb gyermekek is a legszívesebben veszik magukhoz a **gyomor és légcső hurutos megbetegedéseinél.**

Országos főraktár:
EDESKUTY L. Budapestben. cs. és k. udv. szállító.
 Ásványvíz-nagykereskedő.
 Kapható mindenütt.

I. rendű

SÁRGABARACZK
 5 kg. postacsomagot bérmentve utávélt mellett 3 kor. 50 fillér, pénz előre bekladésal 3 kor. 20 fillért szallit:

Marekovits Gyula
 terménykereskedő
 Szeged.

Sürgőnycim:
Marekovits, Szeged.

Vese, húgyhólyag, húgydara és a közvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmánál, orvosi tekintélyek által a Lithion-forrás

SALVATOR
 sikerral rendelve lesz.
Hugyhajtó hatású!
 Kellemszél — Könyve emésztéshöz
 Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.
 A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

HIRDETÉSEK.

4933./k. 903.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kiskanisai r. kath. templom pénztár végrehajtóknál Kancsalics Ferenc és neje Kriisztian Anna végrehajtást szenvedett elleni 200 kor. tőke, ennek 1901. évi április hó 7. napjától járó 7%, kamatai és 7%, késedelmi kamatai 28 kor. 60 fill. per, 19 kor. 30 fill. végrehajtás kérelmi, 19 kor. 30 fill. árverési kérelmi és a még felmerülő költségek iránti ügyében a nkanizsai kir. tszék területéhez tartozó s a nkanizsai 5308. sz. tkvben f. 7672/b hrv. a. felvett 143/a számú ház. udvar. és kert Kiskanizsán 687 kor., nagykanizsai 6688. sz. tkvben f. 2819/c. 2 hrsz. szántóföld és katona temetői dőlőben 112 kor. becserkétkben

1903. évi szeptember hó 26. napján d. e. 10 órákor ezen tkvi hatóságnál Oroszváy Gyula felperesi ügyvéd vagy helyettesek közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladtni fog.
 Kiküldési ár a fentebb kitett becsár.
 Árverési kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezébe letenni.
 Nagykanizsán, a kir. tszék, mint tkvi hatóságnál, 1903. évi június hó 30. napján.

Suchard
Milká-ja

Teljes tejfel csokoládé — táblákban és hengerekben. — A legtejfelgazdagabb Tej-esokoládé.
 Legutolsó újdonsága a világhírű csokoládégyárnak

PH SUCHARD.

Kérje ön
 ingyen és bérmentve illusztrált árjegyzékemet több mint 500 ábrával órák, arany, ezüst és hangszerekről
HANN S KONRAD
 órágyár és kivitteli cég BRUX 325. sz. Csoboraszág.

Férnik ingyen kapnak.

olyan új találmány orvoslókat, mely az elvesztett erőt újra mehozza, Probacomagot a egy szék oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok a kik érte írnak. Ez a legbámulatremétező csodaszer, mely megmentett a kik fiatalok kibégítéskor folytan nem hajtkban, szifilliben, valamint elvesztett férfiben nem szenvednek. Ez okból elhatározt az intézet, hogy egy ingyen orvoslókat magyarköz könyvvel együtt mindenkinél ingyen küld. Ezzel a házi-orvoslókkal a baj otthon gyógyítható, s mindazok a kik a fiatalok kibégítéskor számos némi bajokban, szellemi elgyöngyölésben, vagy krónikus betegségekben, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer követelményül sokra a szervekre hat, a hol a megerősítés szükséges csodálatos eredménytvel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat State Medical Institutnak az által jelzett címre, a honnan a csomagok ingyen elküldik. Az intézet legkisebb szokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthoniát nem hagyják el. A Probacomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatókból ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Mindenki írhat érte bérmentve magyarul, nem tőkizárás mellett postafordultával egy ingyen csomagot, orvoslókat kap magyarköz könyvet együtt. Irjon meg ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalma semmiképpen sem fogja megmutatni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 17 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.
 A levelek mindig bérmentetendők.

Ferencz József császár-fürdő Tuffer

Gyorsvonat-állomás Tuffer-helység.
Stajersországi legmelegebb forrás.
 Hasonló hatású mint Gasteln és Pfäfers Szejszban.
 — Méréselt árak.

NAGY GYÓGYERDMÉNYEK.
 Legnagyobb lényelem. Villamos világítás.
 Hőforrásvíz szétküldés.
 Prospektusok ingyen.
GUNKEL TIVADAR.

Med. Dr. Traub József gyomorpara
GASTRICIN
 orvoslás is megvizsgálva és használv.
 Ezer és ezer ember gyomor, bél és más bajok következtében szigorú étrendre van kényszerítve, ami életet kinosk teszi. Dr. Traub József Gastricin gyomorparának használatánál ezen étrend már rövid idő múlva feleslegessé válik. Betegek, kik sok táplálék felvitelével erősek akarnak lenni, elérhetik a Gastricinnal a legrovidebb idő alatt. Gastricin mulandó bajoknál, mint gyomorégés, felbőfős, felváltással, gyomorfájás, hányás, görcsök, rosszullet, szorulás, lejjálás és rossz emésztésnél azonnal használ és hosszabb élvezetnél megszünteti a régi gyomor és bél bántalmakat, melyek eddig minden szernek ellenáltak. — Gastricin nem haszajtó szer, a székelést azonban szabályozza. — Továbbkat a prospektusok szolgáttatják. — Orvosok részére ingyen próba.
 Kapható a legtöbb gyógyszárban. Nagykanizsán PRAGER BÉLA gyógyszárban.
 Főraktár „Salvator” gyógyszárban Pozsony.
 Nagyban a gyógyszerkereskedésben.
 Nagy doboz 3 kor., kis doboz 2 kor., bérmentve 20, ajánlv. 45 fillérel több

KI IDŐS AKAR LENNI: UJ ÉLET

Ferencz József császár-fürdő Tuffer
 Stajerszon legmelegebb szénsavas hőforrása!
 Gyorsvonat állomás M. Tuffer.
TÖBB EZER GYÓGYERDMÉNY.
 PROSPEKTUSOK INGYEN.

FELHÍVÁS.

A Német-Szent-Miklósi Ker. Fogyasztási Szövetkezet
 f. év augusztus hó 12-én

FELSZLIK,
 ennélfogva a szövetkezet elnöksége felhívja mindazokat, kiknek a szövetkezetttől követelése van, azt mielőbb jelentse be.
 537. szv. szám. Székesfejevári m. k. állami ménitelep parancsnokság.
 1903.

Arlejtési hirdetmény.

A Székesfejevári m. kir. állami ménitelep székesfejevári, bábolnai, nyitrai, nagyatádi és palini osztályiban elhelyezett katonai legénység és ménállomány részére 1903. november hó 1-étől, 1904. október hó végeig szükséglendő kenyér, zab, széna, alom- és ágyzalma és tűzfű biztosításá iránt a székesfejevári magy. kir. állami ménitelep számvevő irodájában **1903. évi augusztus hó 25-én délelőtti 9 órákor zárt ajánlatok tárgyalása fog megtartatni.**

A közelebbi szállítási feltételek a székesfejevári m. kir. állami ménitelep számvevő irodájában meg tudhatók, a hol a szállítási feltételek fizetése is betekinthető és a honnan az árlejtési hirdetmény kívánatra megküldetni fog.
 Az érdeklődők ennélfogva erről azon felhívással értesíttetnek, miként az erre vonatkozó ajánlataikat a kitűzött határidőig annál is inkább nyujtsák be, mivel a később érkezettek figyelmen kívül hagyatnak.

Kelt Székesfejevár, 1903. július hó 10-én.
Székesfejevári m. k. állami ménitelep parancsnokság.

A visszamaradt áruk

Augusztus hó 1-jétől fogva

Vasuti-utca volt Kugler-féle üzlethelyiségben

Mödlingi czipóraktár átellenében,

Olcsó áron adatnak el.

FANTL TESTVÉREK.

4560/ik. 1903. Erk. május 24.

Arverési hirdmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Józsa Jánosné budapesti lakos végrehajtónak Makár Ferenc sst.-liszlói lakos végrehajtást szenvedett elleni 107 kor. 42 fill. tőke s jár. ir. végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s sst.-liszlói 239. sz. tkjében $\frac{1}{2}$ részben Makár Teréz, $\frac{1}{2}$ részben Makár Teréz, Gábor és kiskoru Makár János, $\frac{1}{2}$ részben Varga László tulajdonul felvett 251/4. hsz. felső mezői szántó a végr. törvény 156. §-a értelmében egészen 100 kor. az ottani 240. sz. tkjében $\frac{1}{2}$ részben Makár Ferenc, $\frac{1}{2}$ részben Makár Teréz, Gábor és kiskoru Makár János tulajdonul felvett 250/1a. hsz. felső mezői szántó u. a. törvényszakas alapján egészen 148 kor. és 297/2. hsz. legelő u. a. törvényszakas értelmében 30 korona, végül az ottani 241. sz. tkjében $\frac{1}{2}$ részben Makár Ferenc, $\frac{1}{2}$ részben Makár Teréz, Gábor és kiskoru Makár János, $\frac{1}{2}$ részben Varga László tulajdonul felvett 250/1b. hsz. felső mezői szántó u. a. törvényszakas értelmében egészen 110 korona becsértékben

1903. évi augusztus hó 3. napján d. e. 10 órákor

Sst.-Liszló község határáni Lángh Gyula felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatul fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár. 10% -át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni. Nagykanizsán, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál, 1903. évi június hó 4. napján.

2260. sz./ik. 1903.

Együttös árverési hirdmény

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Buncom József kiskánizsai lakos végrehajtónak Tiszai Ferenc (palkó) kiskánizsai lakos végrehajtást szenvedett elleni 192 kor. 39 fill. tőke és járulékal, ug. 18 kor. 60 fill. árverés kérelmi, továbbá Lengyel (muma) József kiskánizsai lakos csatlakozott végrehajtató 410 kor. tőke és jár. és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a nagykanizsai 1357. számú tkjében 7702. hsz. alatt Tiszai Ferenc és neje Faica Katalin tulajdonul felvett kiskánizsai ház, udvar és kert 1089 kor. becsértékben az 1881. évi LX. t.-cikk 156. §-a alapján egészen, továbbá a nagykanizsai 2607. számú tkjében 5423. hsz. alatt felvett bodorkuti szántóföld 79 korona becsértékben

1903. évi augusztus hó 8. napján délelőtt 10 órákor

ezen tkvi hatóságnál Babos László és Dr. Kreisler József felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatul fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár. 10% -át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni. Nagykanizsán, a kir. tszék mint te-lekítőnyi hatóságnál, 1903. évi április hó 22. napján.

Z.K. 7/1. 903.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és al-testbántalmak, gyomorgörcs és gyomorbőv, rögzött székrekedés, májbántalom, vér teltség, aranyér és a legkülönbözőbb más betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy tejszóval ellátott doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyegettek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll” felirattal énozzattal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fejlődésállapító hedőzáró és az élelmiszer, csak és a meghőlés egyéb következményeinél legmeresesebb népsz. — Egy ésezt eredeti üveg ára 1 kor. 80 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legúnoább, legújabb módszer szerint készitek gyermek és hölyg szappan a bér ekezőrű ápolására gyermekek és felnőttek részére.

Ára darabonként — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

F o s z t k ü l d é s :

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítenek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf és Fia.

10624.
1903.

HIRDETMÉNY.

Az esküdtek összeírására megalakult bizottság ezennel közhírré teszi, hogy a város területén lakó minden férfi, aki magyar honos, a f. évben legalább 26-ik életévét betöltötte, a magyar nyelvet tökéletesen érti, irni, olvasni tud és évenként legalább 20 korona egyenes állami adót köteles fizetni, a mennyiben pedig időleges adómentességet élvez a 20 korona egyenes állami adónak megfelelő értékű vagyonnal bir, vagy az adózásra való tekintet nélkül köztisztviselő, lelkész, a magyar tudományos akadémia tagja, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, mérnök, építész, hajós-kapitány, gazdaság, gyógyszerész, vegyész, erdész, bányász, tanító, sebész, állatorvos, továbbá aki felsőbb művészeti, vagy más felsőbb szakiskolát elvégezte, végül aki középiskolai záró vizsgát letette s magát az esküdtszéki alaprajstromba felvétetni óhajlja, az e célból az összeíró bizottság előtt f. évi július 17-étől július 31-éig a város tanácsstermében személyesen, vagy meghatalmazottja által megjelenhetik.

Nagykanizsán, 1903. évi július hó 14-én.

VÉCSEY

polgármester,
mint az összeíró bizottság elnöke.

13166. szám.
1903.

HIRDETMÉNY!

Nagykanizsa város rendezett tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a helybeli állami elemi népiskolánál az állami kezelésbe vétel alkalmával a hiányosnak talált tárgyaknak javítási munkálatára 228 kor. 80 fillér költség előirányzattal, valamint ugyancsak az állami elemi népiskolánál ujonnan beszerzendő tárgyak szállítására 3067 kor. 80 fillér költség előirányzattal a helybeli asztalos iparosokkal 1903. évi július hó 28-ik napjának délelőtt 10 órákor a városház tanácsstermében nyilvános szóbeli és zárt írásbeli ajánlatok mellett nyilvános versenytárgyalás fog tartatni, a megállapított költségvetés és feltételek alapján.

A szóbeli árlejtésen résztvevők tartoznak bánatpénz fejében 200 koronát készpénzben, vagy óvadékképes érték-papírokban, esetleg helybeli takarékpénztári betétkönyvben az árlejtést vezető bizottság kezéhez letenni. A zárt írásbeli ajánlattevők pedig kötelesek bánatpénz fejében ugyancsak 200 koronát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírokban, esetleg helybeli takarékpénztári betétkönyvben írásbeli ajánlatukhoz csatolni, esetleg ezen értékek a városi házipénztárba letétként történt elhelyezéséről szóló eredeti letéti nyugtát mellékelni.

A zárt ajánlatok az árlejtés megkezdéséig, vagyis leg-később 1903. évi július hó 28 ik napjának délelőtt 10 órájáig a városi iktatóba beadandók, annyival inkább, mert ezen időn túl érkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A költségvetések és az árlejtési feltételek a v. kiadó-hivatalba a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A városi tanács.

Nagykanizsán, 1903. évi július hó 11-én.

VÉCSEY,
polgármester.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a feladás szerkesztő nevére, az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadó nevére címzettek Nagy-Kanizsára bérmentre intézendők.

Bérmentellen levelek nem fogadtnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

Előfizetési ár:
 Egész évre . . . 10 kor. — ill.
 Fél évre . . . . 6 kor. — ill.
 Negyedévre . . . 2 kor. 50 fill.
 Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
 6 hasábos petit sorban 14, másodsor 12, a minden további sorért 10 fill

NYILTTÉR BEN
 petit sorokban 20 fillért vételnek fel.

A nagykanizsai „Ipar-Testület,” a nagykanizsai Takarékpénztár részvénytársaság, a „Kotori takarékpénztár

részvénytársaság, a nagykanizsai és a galamboki önkéntes tűzoltó egyesület, a „nagy-kanizsai kisdédnevelő egyesület,” a „nagykanizsai tanítói járáskör,” a „nagy-kanizsai keresztény jótékony öngyölevet,” a „n-kanizsai izr. jótékony öngyölevet,” „szegények tápintézete,” a „katonai badastyánegylet,” a „soproni kereskedelmi iparkamara,” nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGETES TARTALMU HETILAP.

Az objektivitás veszedelme.

Iparunk jelenleg kétségtelenül a haladás jegyében kering. Megfelelő erővel igyekszik a külföld iparával lépést tartani és mit sem változtat a tényen az, hogy e verseny még nem egészen önjerejében, hanem részben a kormány, és társadalom hazafias és kötelességszerű támogatásában leli támaszt. A haladásnak az árban és minőségben egyaránt kell érvényesülni, hisz nem érjük be a jóval, megkívánjuk, hogy a jó olcsó is legyen és nem érjük be az olcsóval, megkívánjuk, hogy az olcsó jó is legyen, amint a fának legszebb gyümölcsét sem vesszük meg, ha az férges és nem kelendő, szép és érett gyümölcs sem, ha az drága.

Iparunk, ha mindjárt hathatós támogatás árán, számos ágban árban és minőségben egyaránt megmérkőzik a külföld iparával. A behozatali statisztika tanúsítja, hogy számos iparikk, melyet ennekelőtte csaknem kizárólag külföldről hoztunk, ma megfelelő árban és minőségben hazánkban gyártatik és a fogyasztók körében megelégedésnek örvend.

Mégis egy veszedelmes körülményt látunk fenforogni, mely megbénítja iparunk sikerrel megindult fejlesztését és visszacsúszhat.

Es ez az abszolút objektivitás iparunk bírálatánál.

Tény és ez tagadhatatlan, hogy iparunkat fejleszthessük, hogy gyártmányainkat tökéletesbítsük, szükség, hogy iparunk hibái és hiányai tekintetében beismeréssel legyünk, hogy ezeket felfedjük, mert e nélkül hiányzik a lehetősége annak, hogy ezeket leküzdjük és tölök iparunkat

mentesítsük. A társadalomnak, mint a legnagyobb fogyasztónak gyakorlatias megfigyeléseit, a tudományos testületeknek és szakférfiaknak theoretikus és praktikus észleleteit, utbaigazításait iparunk nem nélkülözheti, mert ezek világítják meg a haladás mesgyéit és adnak irányt a tovafejledésnek.

Am károsas és veszedelmessé válhatik a támogatás és haladás ezen eszköze, ha nem alkalmazkodik használatában azon erőmértékhez, melylyel iparunk haladását még vizsgálunk kell és végzetessé válhatik, ha az iparfejlesztés ezen oktató eszközével nem kellő helyen és módon élünk. Valamint a gyermeknevelés pedagogiai ismereteket követel, nehogy tudlacséppel a gyermeket elbizakodottá tegyük és túlfeddéssel elkedvetlenítsük, épp úgy zsege növényben lévő iparunk is tapintatos bánásmódot igényel.

Mi történének, ha valamely szakférfi kiindulva azon elvből, hogy iparunk előrehaladásának hibái felismerése az első alapföfeltétele, e feletti buzgalomán sorra járná az összes szaköröket, tudományos és társadalmi egyesületeket s összehasonlításokat tenne elméleti és szemléleti uton a magyar és külföldi ipar között és teljes objektivitással mindig és mindenütt azt konstatálná, hogy ebben meg abban még mögötte vagyunk a külföldnek. Ezzel csak ártana érdekeinknek. Ez összehasonlító teljesen objektív bírálatnak tudományos és szakörök előtt meg van a jogosultsága, ha gondoskodás történik aziránt, hogy az itt elhangzott kritikai megjegyzetek a laikus közönség körében el ne terjedjenek. A nagyközönség előtt azonban hazafias érzéssel szép színekben kell ecsetelnünk iparunkat, hogy annak

pártolására megnyerjük, bármily kezdetleges is legyen az egyes ágában.

Csak nemrégiben történt meg, hogy a magyar mérnök és építész egyesületben egy tudós vegyész összehasonlító előadást tartott a hazai és külföldi szenekről és tudományos analízissel bőven tarkított előadása a külföldi szenek javára billentette a mérleg serpenyőjét. Az illető vegyész ezen előadásával kétségtelenül nem akart a magyar közönség előtt a külföldi szeneknek reklámot csinálni, mégis támadásnak volt kitéve, hogy az iparfejlesztés korában a hazai szeneket többé-kevésbé lebecsülte. Noha a tudós vegyész állításai beható tanulmányozásból erednek, e támadásra mégis rászólgált, mert a hazai szenek sorsára a magyar mérnöki kar döntő befolyással van, a gőzgépek és gőzkazánok működését az e technikai tudásuk irányítja, helyeiken volt tehát a kritikának oly tulságos objektivitása, mely a hazai szénfogyasztást iránt megindult kedvező áramlatot csirájában megfojthatta. Mert ne felejtjük el, hogy a tudós előadó a legemesebb szándékkal is ha bemutatja a magyar szenekre kedvezőtlen analíziseit, a külföldi konkurrencia a felhalmozott példákait saját előnyére kihasználja, dabra veri az ily tudományos körben elhangzott bírálatokat és saját javára értékeli azokat.

Vizsont a tudományt sem szabad békóba verni, az igazmondás a tudomány alapja, kell tehát, hogy az ily tudományos körökben elhangzó objektív szakvélemények mindaddig ezen körök zárt falai között maradjanak, míg a tudomány a felsorolt bajokat orvosolja. Vagyis addig a tudományos körök ne hangoztassák, hogy pl. a

hazai szén a legtöbb mai rendszerű gőzkazánhoz és kályhához alkalmatlan, míg előbb meg nem konstruálják a hazai szén használatára alkalmas gőzkazánokat és kályhákat, hogy elejét vegyék ezzel annak, hogy a tudományos bírálatok a külföldi konkurrencia aljas eszközkévé váljanak.

Iparunk szépen kalad előre. Idővel kiálja ma minden ágában a legobjektivebb kritikát. Addig is azonban szeretettel, kis elnézéssel és jóakarattal kell a bírálatban eljárunk és ha kell a feddést csak diszkrétan alkalmazzuk, mert ellenünk ezt javukra kihasználják. Hangosan dicsérjük, és ha kell, csak igen halkán korholjuk.

Ez ugyan ravasság, de ennyi ravassággal szabad éltünk, hogy érdekeinket megoltalmazzuk. Lesz még idő, hogy iparunk minden ágában kiálja a tüpróbát, hogy nem lesz szükség az hangosan dicsérni és halkán ócsárolni, de hogy ez idő elérkezett, ahhoz felületlenül szükséges, hogy egyelőre ne legyünk túlobjektívek, mert ennek nyomán elkedvetlenes járhat. A haladás vitathatatlan, a tökéletesség eléréséhez idő kell. Addig is a hiányokat kutassuk és irtsuk, de sok tapintatlan és kevés lármmal. Így kívánja ezt a raison.

Ego.

A jövő látkepe.

— A. háziipar. —

A magyar parasztaok jellemző tulajdonsága a maradiság. A viszonyoknál minden téren való változása nem hozza ki flegmájából; gazdaságának rudját nem irányítja a haladó közgazdaság szemléletre megfelelően. Gazdasága főleg csak gabona társzekerek befogadására áll nyitva, más foglalkozások előtt nagy részben csukva van. Gabonatermésük sok évben nagyon rosszul ütött be, a

gazda ládájából kifogyott a pénzmag, mire a gazda beledobta magát a kivándorlási hícsk karjaiba. Csak ekkor ébredtünk annak a veszedelmének tudására, mely az egyoldalú gazdasági berendezés nyomán fakadt és siettünk más foglalkozási ágakat is beplántálni a gazda udvarába.

A háziipar termelést is így csempéztük be, még csak néhány évtizedre. A mult télen, a jelentések szerint, háromszázötven háziipari tanfolyamot rendezett a kormány, melyen mintegy tizenötezer munkás vett részt. A magyar maradisággal állva szemben, szép szám ez. De nem akkora, mint a mennyit a szociális jelentőségű háziipar méltán megkívánhatna.

Nálunk a háziiparról még a múltbeliek körében is gtyimálva beszélnek. A háziipari tanfolyamokat hirdető híreken ajkbiggyeszével futnak keresztül. Mjk nálunk így, nyugaton máskép. A háziipar nagyon meglett ott egy kis darabka föld mellett. Németországban egész vidékek üzik a háziipart. Sok vidék csak mellékesen, melynek jövedelme nagyon jó jön a rossz terméskör, sok vidék pedig teljesen abból él. A magyar paraszt nem gondol így a kálás idején arra, hogy arató kaszija, a kálásföldön, a szomszéd nyugat államokban háziipari termék. Milliókat küldnek ki ily dolgokért, mely a külföldi nép zsebébe szivároq. Ugyiltszik azonban most már felébredtünk dermedteágnkből. A közelmúlt napok a háziipar terjedését hirdetik. A kormány oklva Németország háziiparának sikerén, a közéletesség körében a házi vasipart akarja meghonosítani. Nem kicsinylendő dolog, a házi vasipar áldásos hatása nemcsak a székelyföldre fog kiterjedni, de övdv hatáan lesz közgazdaságunk egész egyetemére, iparra, kereskedelemre, földmiveltésre egyaránt.”

Házink kopár vidékein ily háziiparok hivatottak a kivándorlás útját állni, a gazda tüzeléjét megszűkíteni. Ezenl nem küldjük ki milliókat illi külföldi cikkeikért. Itt benn marad ez a magyar zsebbe, a magyar nemzeti vagyonosodást előmozdítani. Kell, hogy mindnyájunknak lelkét az öröm töltse el. A háziipar lehet kényes iparág, mely válságos

TÁRCZA.

Intés a tulvilágról.

Írta: Jancsó Ilona.

— A „Zalai Közlöny” eredeti tárczája. —

Ne félj! Nem valami háborzongató, römséges történet ez. Nem jelen meg benne a tulvilági déd, vagy ök, éjszkarok, misztikus, rohadó fényben, hogy fölemleje intőleg csont-ujját, fenyegetvén a rakoncátlan, bñnös utódot: Vigyázz! vigyázz! És mégis valami olyas . . .

Piciu, lépett, barna selyemrongyról jutott már eszébe a nagymamád? Láttad hirtelen az egész szobát, melyben tartózkodni szoktál? Érezted zsjaja, rozmaringszagot, melybe a fókös szekrények körül sajátságosan belevégült az elrakott nyers vasszou kesernyös illata? Hallottad kialudt, fáradt hangján szkatagatoln folzengeni a szent éneket: „Téged Isten dicsérünk?” Ugy-e, a finom fehér kendő rófosan vetta körül öreg nyakát s vékony, ősz hajába, a törött konyafestű összeragasztó spanyolviasz szemed előtt pirosított, mintha a törésből vért folyt volna ki. A mállott, vén selyemkötőn légy sühogását úgy hallottad-e? mintha most hajtánád ölébe fejedet?

Hát olyan nagyon öreg bácsikát hallottál-e beszélni, akiknek a nagy multra emlékeztetőül nem maradt egyéb semmi, mint egy meglapult puskagolyó, melyet az eleven husból vájáltak ki tábori felszerelés felelőseppot szabólegény? Hogy tüzelnek! Hogy dobbantanak! Hogy gyön-

gyöznek a tar koponyák, beszéd közben forgatvau ujjaik közt az óraláncra forrasztott kis vasdarabot.

Piacsánk az emlékezés benső lényünkre egyik tükör fényesre csiszolt oldala. Igaz? Hát el fogod-e hinni nekem ezt a kis történetet? . . .

Már úgy eljárt az idő, hogy itt-ott megjón a pñnkösd. A világozás ünnepe. Amikor a rózsabimbók hasadnak, kivillanlva a burókból titokban tartott szines kelyhük esteskék.

Ugy előre lépegetett a tavasz, hogy a vedlett béguyet madár ma már-már nyilasztrnyu, bubos főkőkörll álmodozott szunyókáláon az átfüledt tojásokon.

Azokra az ünnepváró napokra esett éppen, hogy kifestetők a mi szegényes kék szobánkat. A kék angyalok, meg a másikat, a csunya huszintú pirosat, melyre mindig azt mondatd, hogy olyan, mintha kövérkés színt rostélyos szeleketek lenne takarva. A kék angyalok eltűntek mindörökké. Magukkal vitték azokat a csorba itrikformájú szörnnyirágokat is, melyeknek kelyhébe láblóginyára öltak vala.

Milyen gazdagok lettünk hirtelen. Mintha hármas selyemmel, puha báronynyal lenne behuzva a hajlékunk. Bággyadt csodaszínek. Eltompítva valami hártyszerű réteggel, mely alul át meg áthat a szin, mint késő ősszel a szőlőlevél érett pirossága az éjszakai dér hús fátólán.

Messziről puhánkat, pelyhesnek látszik a sarkok arabesztjei. Mintha a rajz szerint a millió rózsabogár tapadna az, fölfelé fordulva pelyhes potrohával. Azonban ha közel állsz, érzed, hogy hideg, sima fal,

melyet csalóka festőkkel bemázolt egy öröndögs, gonosz fu.

Mert mindenki úgy tartotta, hogy elvetemlt gonosz fráter ez a Szabó Feri. Emléksz? Láttam csak . . . úgy öt éve annak, hogy az öreg Szabó meghalt, egyszer csak eltűnt a fu. Zsákra rakta az apjától maradt sok meszelőt, pomézt — mert az öreg is szobafestő volt, a kék angyalokat is ő festette ezelőtt husz estendővel — aztán se szó, se beszéd, csak ügyél!

Még kicsi korában se bírt vele senki, csak az apja. Konok fejű, vad természetű gyerek volt.

Áz áldott lelki Szabó néni sóhajtozott, sirdogált: Kis fiam, így. Kis fiam, ugy. Még a kezét is összetette. Háiba.

De jött este a Szabó bácsi. Egyet-kettőt kiálltot öblös, mély hangján: előssompolygott Feri a kerek aljáról, összehuzta magát, mint egy kártevő kurasz.

Hát kutyándi, maskándi (még esufabakait is mondotl) kiesodád, miesodád nekod ez az asszony? Há?

A szeptérből megtört egy kis virágcsot, ami úgy sühogott, ssss, ssss.

Erre Feri nagy hirtelen mondogatta aztán: Ez az én anyám! Ez én ödes jó anyám!

Na azért kérдем cimbro, mert ugy veszem ki a dolgok állásából, mintha néha elfelejténéd.

Szabó bácsi meghalt. Sokkal hamarabb, semhogy a Ferkó légy agyvelőjebe azt a bizonyos emlékeztet, azzal a bizonyos sühogó valamivel, örökös időkre beültethette volna.

Pedig már nagyocska volt a fu. Éppen keményedni kezdett az esse hártýaja, mint a fa kérge.

Az anyja egyszer megszidta valamiért. Ti édes, édes, jó anyák! olyan a ti dorgálásotok, mint mikor a nyári felhő eltakarja a napot.

Elszórtuk a világ. Szél rázza a fákat. Esik. A madár elbuvik. A virág elzárja a kelyhét akkor, de utána még fénylőbb a nap, még zengőbb az ének, meg édesebb az illat. Kell az nekünk. Éltet az minket. Áldás az miretünk.

Nem így gondolkozott a fu, hanem azt mondta úgy, hatalmas hangon: Engem ugyan nem lát többet! Szabó néni aztán esztendőökig siratta.

Istenem, Istenem, vajjon hol jár? Vizen-e? Szárzon-e? Van-e testi ruhája? Hát egy ünneplője? Kellett-e a feje alja? Puhá-e a kenyere?

Ezer meg ezer kérdéssel kinozta a lelkét éjjel, nappal. Nem felel rá senki. De egyszer mégis . . . Egy szomszéd-asszony, egy mindentudó, mindent látó jó lélek, bekopogtatott hozzá.

Szabó néni! Itthon a fia. A két szememmel láttam. Bárony buz van rajta, unlédes sapka a fején. Kicsi bluzja is nótt. Keag az ember lelke, ha ránéz. Azt mondják, ugy pingál, ha az öreg élne, hát elmehtne mellette krumpilt kapálni. Pedig az is tudott, ha valaki tudott. Még nem is látta, ugy-e?

Azt mondja Szabó néni. Hogyne leltem. Hiszen ki sem mozdult egy álló napig a házból. Gyönyörű selyem-

kendőt hozott nekem. Jó az Isten, hogy megértem engedte ezt is.

Es amig ezeket mondta, úgy vert szegény öreg szive az örömtől, meg a féjdalemtől, hogy majd megszokadt. Az Isten boessisa meg neki, hogy olyan nagyt hozudott. Csakhamar aztán kisse kapott Szabó Feri a gyönyörű munkája miatt. Mi is kimondtuk a szententéit a kék angyalokra. Már husz év óta tanui közdelmes napjainknak. Bizony elég volt az nekik. Egy szép reggelen Szabó Feri elkezdte őket lekupágráni a falról.

Olyan darabokban hullott a föltáskásodott, omladozó régi festés, mint a tenyorem. Fötyörözött a fu. Mondom neki. Ezt még az öreg festette, Feri!

Ismereim. Ez volt a kedves mintája. Ezt aztán csinálta pirosba, kékbe; ma már másképpen megy a világ sorja.

Hallgatott.

Es csak halladoztak alá a kis kopasz fejcsékek, vastag lábcsékk s alatta a régi meszelt falon valami orós festőkkel mázolt átkombák botok lettek láthatóvá.

Nini! mi van ott Feri? Itt próbálgatta az öreg a pemzilt. Ej, be komisz festékte jó volt! . . . Gyatra dolog! A vakarókészit mérgeesen belevágta a falba s szépen sorakozott betű, betű után s majd jól el lehetett olvasni, ami ott állt rajta: Oivát Soroksár! Fünk születteit! Mari az asszony a gáton!

Benne volt ebben a pár szóban egy régi, igazleltk embernek ártatlan elragadtatása, asszonybecsülné nagy szeretete.

Hát akkor születteit a fu éppen, mikor nálunk festett husz évvel ezelőtt. Emlék-

helyzetbe sodorhat egész vidékeket, de csak akkor, ha nem a piaci viszonyok talajából fakad, hanem csak a szűz bürokratizmus teremtette meg. Ez föltétlenül káros. A mi háziiparunk jogosságát, azép jövőjét azonban a „leszűrt tapasztalat” teremtette meg.

A háziipar irányításában nagyon elővigyázatossá kell lennünk. Haladását oly mederbe kell irányítanunk, ahol nem kell küzdeni a gépek versenyével. A már megvalósított háziiparunk győzelme kell, hogy lépést tartson a kor izlésével. A kézi gépek tökéletesítését nem szabad szem elől tévesztünk, mert csak így tudja a gazda a keresett háziipar cikkeit a kellő formában és mennyiségben piacra bocsátani.

De ne csak azokra a háziipari ágakra fordítsunk gondot, melyből a nép egész keresetét meríti. Ne hanyagoljuk el a mezőgazdasági háziipar keretében tartozó foglalkozásokat sem, melyek igen alkalmasak a paraszt anyagi dolgait előznie, de különösen alkalmas a gazdák téli telenségét kiűlni. A hazai kereskedelemnek kötelessége bevonni körébe a háziipar termékeit. Ha eleinte tán, nem is lesz kifogástalan dolog, de a pártolás láttára törekedni fog a magyar paraszt a bizalomnak jó és izléses termékekkel megfélemleni. Azok, akik közvetlenül érintkeznek a néppel, vegyék kezükbe a dolgok irányítását. Alkítsanak a termékekből mintaraktárakat, hogy a fogyasztónak alkalma nyíljon a háziipari cikkek megismerésére.

Ebredjen fel a magyar társadalom közönyéből! Lépjön már egyszer a csekély mezőre! Pártoljuk a háziipari termékeket. Mert ez az iparpártolás, nem olyan lesz mint téren, ahol becsapják a fogyasztót, s iparpártolási „lázában” külföldi cikket fogyasztatnak vele. Ez más pártolás lesz. A háziipar pártolása révén befolyó ószeg közvetlenül is biztosan magyar ember zsebébe folyik, javítja anyagi helyzetét, erősíti öntudatát, megszilárdítja a családi türelmet és megemeli a kivándorlós — a nemzeti erőt, nyegsége kiszopolyozó áradat-karjaiból Győzött léthátára van a háziiparpártolás eredményének. A magyar társadalomtól függ, hogy e szép láthatár kitisztuljon, felderüljön, mely derűs képhez biztatóan ragyog — a magyar paraszt jóléte, boldogulása!

G B

Középitkezéseink.

Az együletkeri sétatér.

(G.) A középitkezések magukon viselik a kor bélyegét, melyben készültek. Visszatükrözik az emberek gondolkodás módját, szép érzékét. Azt hisszük az általános vélemény helyességét nem lehet megtagadni. Ha elfogadjuk ezt, amint el is kell fogadnunk, úgy ki kell mondanunk városunk a középitkezéseiről, hogy nem valami díszes, sikerült tükrök korunknak. Mutatvány számul elég legyen nék mutatnunk a két városésköz közötti új utszakaszra, amely nem lesz valami híres műve az utépitési technikának. A rossz nyelvek,

szem, milyen boldog volt! „Á, á, á, a „feleségem,” megint a „fiám.” „Rhadta kölyke! hát nem megkörömlötte az anyját! Na majd adok én, csak nőjön a csontját! Az Isten, meg anyád, aztán az egész világ csak kindmez!”

Igy. A fiu lehuzta sápkáját a szemére, még piszkálgatott egy kicsit a falon, dunnyögött, morgott.

Komisz festék. Egyszer csak lecsapta a sikátó kést és ment, ment arrafelé, ahol az anyja lakott egy kis házikóban.

Muszáj volt neki. Mert hallotta a lelke azt az erős hangot, mely végig vibrált az alkonya takaródzott kertekben, mezőkön, Feri. Féri!

Milyen erős, mint a trombitaharsóság. Óda parancsolja az asszony elébe. Fesztéköt piszkos keze még soha olyan keményen nem fogta a gallériát, mint most, láthatatlanul. És a sugár, nagy fű szepvege, sápadtan felel a kérdésekre, melyeket csak ő hall!

Hát kicsodád, micsodád neked ez az asszony? Ez az édes, jó anyám! Hát elhagyod öregedégre, gyámol, támasz nélkül, mint egy ezer idegent, te pogány hitű!

Nem, nem hagyom el többet soha! Visszaajtot egy óra mulva és olyan, de olyan csodálatos színi festékeket kavart! . . . .

suttogják, hogy az egyenes új ut — mert azt hisszük ez volt célja az építkezéseknél. . . . nem ment a görbülésekről. Ez uton lehet csak kapaszoktól pedig majd nem fogaskerekek vasut létrehozását érleli meg bennünk. A közvéghidről minden inkább leri, mint a szörvetelezen az építéshoz és az építési tervekben.

Nóde a mult csak példa legyen; nézzük a jelenet. Kisebb szánerű jellemző sétatér-építkezés a közel héten az együletkeri rendezése is történt. A Z a l a i K ö z l ö n y márciusi számban így írt e kerről: „Közönségünk nagy része azt hiszi, hogy e kert csak mulatóhely, nem pedig városi kőz sétatér. Nekünk külön kell választanunk a város közönségének területét a magán tulajdontól, nehogy még ebből kinos viták, félreértések támadjanak.” A kérdés a díszes városi palota valamelyik szobájában meghallgatásra talált. A következő városi közgyűlésen, mint közbaj merült fel a Z a l a i K ö z l ö n y e cikkbe.

Mult héten e kérelem testé lön. A határ választó már kész, a mulató hely és a városi sétatér közt. Az olvasó bizonyára azt gondolja, hogy a határ választás pompásan beleillik a kert hangulatába. Valami kinos stílus vakkerítés, amely szeliden simúl a szép gyepgyakhoz, a szépeu ringó balkonokhoz, az értvezés lombok közt halmozódó madáralhoz. Vagy legalább is, oly kerítést vártunk, mint a Sugar-ut felőli oldalon. Nem olyat csináltak. Ez nem test volna elég súlyos tükre a nehéz városi bürokratizmusnak. . . . Ennek csak az a hatalmas sétatér váltál élénk ábrázolása. A Polgári Egylet egyik tagja, hozzájuk beklődött soraiában, boszankodva írja, hogy, „amik eddig az egyület épület földszinti helyiségeiben kívánták a nap ferdálmánit kipi-henni a szemet, lelket föltöltő kert lombvilágján elmerengni, azokat megfosztották a kínai falal ettől az ártatlan szörakozástól.”

Szóhatók, e márvátzatlanul külön kivül, más dolgokról is. Bejárót csináltak a kert kőfalánál levő saroknál és még ez el sem készült, már a Rozgonyi-utca felől bejárás merült fel — egész jóosan — közhajkát. Ha a bejárót, amint ezt az ember jó érské megkivánja, a kert Sugar-ut és Rozgonyi-utcai összességelése nécsinálják, úgy egy csapásra két legyet ötlöttünk volna és nem kellene drága pénzén még másik bejárót készítenünk. Mert ez megjegyesszük okvetlen székeségek.

Azonban nyugodjunk bele a sors változhatatlan akaratába. A középitkezések mindig a kor bélyegét hordják magukon. . . . A kor pedig tollive van a nehéz bürokratizmus levegőjével! . . .

HIREK.

— XIII. Leó. + XIII. Leó pápa, Szent Péter apostolnak utódja, Krisztus helytartója, a Nyugat patriarkája, Olaszország primása, római püspök és a katolikus egyház feje nincs többé az élők között. Két heti kinos szenvedését a legmélvél részvétellel kísérte az egész művelt világ; nemcsak hívei, hanem valláskülönbőség nélkül mindenki nagy férfúnak és nagy pápának tartotta, a kinek kormányzása az egyház történetén kivül a világtörténetben is nyomat hagy. Huszonöt évnél tovább ült a pápai trónon. Emberileg patriarkális kort ért, ami még inkább fokozta az íránta való hódolatot. A katolikus világ most imádságba merülten térdel ravalata körül.

— Vaszary Kólos hercegsprimás, mint Balatonfűrekló jelentik, csütörtök este távozott onnan. A hercegsprimás nagyon jól érste magát e csinos balatonfűrdőben és nem is ment volna még el onnan, ha a pápa halála áltai bekövetkezett konklatven nem akarna részt venni.

— A közválgatási bizottság gyűlése. Zalavármegye közválgatási bizottsága Cseratán Károly alispán elnöklete alatt folyó hó 14-én tartotta havi rendező ülését. Az alispáni jelentés szerint junius folyamán a közválgatási állapot úgy felndötték, mint a gyermekek között igen jó volt. Megtegegedések igen csekély számban fordultak elő. A személyi és vagyonbiztonság apróbb lopásai esetek kivételével — kieligült volt. Előfordult tüzesekek közli ezideig bejelentetett 23, melyekből az összes kár 41820 koronát tett ki: ebből biztosítás által megtérült 22856 korona,

igy a biztosítatlanul maradt kár 10964 K-ra rag. A közválgatási állapotokat illetőleg jelenti az alispán, hogy az aratás már megkezdődött s ha a kiltások nem csálnak, közepes gabona termés lesz a vármegye területén. A lakosság megéheletti viszonyai a minden oldalról megújult gazdasági viszonyok miatt kedvezőbbek. A közválgatási bizottság úléseben fel-eleulentele a vármegyei távbeszélő kérdését is e elhatározta, hogy ismét felir a kereskedelemügyi miniszterhez, a távbeszélő berendezésének elősegítésé tárgyában. A bizottság arra kéri a minisztert, hogy a korábbi feltételektől tekintsen el s a hálózati kiépítést abban az esetben is tegeye lehetővé, ha minden állomás nem tudnak 3 előfizetőt biztosítani.

— Kirendelés. Az igazságügyminiszter Takács Zeigmoud sümegi ügyvédet a zalaegerszegi kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottul rendelte ki.

— Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Jankovics Mária perlatki óvónőt a solymári óvóhoz helyezte át.

— A katonaság és a Kossuth nóta. E héten adták a „Próba házasság” című bohózatot a nagykanizsai arénában. Az előadás látogatottság a 48-ik gyalogezred itt állomásozó legénységének megiltották. E tilalom okát abban a kuptében találjuk, mely egy katonáról szól, a kint elzárta, mert énekelni mertte, Kossuth Lajos, azt izente. „A közönség tudomást szerve az intézkedésről, a nóta eléneklését tündető tapsal fogadta s voltak, akik énekeltek is. Ipaään szeretnénk tudni mi bántó van e nótaban, ami fáj a közös hadseregnek. . . .

— Házilipartanfolyam. Tapolcán Sziget Ódon tanító közbenjárásával az idei télen is a házi iparnak a nép között való előterjesztésére tanfolyamot állítanak, amelyen a gazdasági eszközök megfáragására oktatták ki a tanfolyam halgatóit.

— Hónvédeink ünneplése. A 20-ik honvédegyezred, mint mult számbunkban megirtuk, Sümegre érkezett. A sümegieki a magyaros vendégteremtés minden látható jelével halmozott ki a városunk eszédt. A lövészárulak az ezred tisztelére lövé versenyt rendezett, melyen megjelent több vezetkari tiszt, az ezred egész tisztikara és a város polgársága szép számmal. Az ünnepegről a következőket írják: „A verseny kedélyes társalgás közben foly le. Az est homályában kigyllantak a tarkabarka lampionok. Szelid világozásukból bájos kép bontakozott ki. A hőlygek változatos toalettje, a katonák eleven, fényes egyrunderja és a polgárok megokozott dílőzdeke élénk, szines és kedves képet nyujtott. A zenekar szebbnél-szebb darabjai mellett élénk hangulatban foly a vacsora. Asztalborítás előtt Sümegi Tivadar, a lövészárulak elnöke előleben Cech József ezredes nejt, majd a tisztikart éltette. Cech ezredes lelkes szavakban felelv, megköszönte a szives fogadtatást s ama főró óhajátának adott kifejezését, hogy széles e hazában mindenütt forjjon össze a polgárság és katonaság, akkor e viszonyból a legbecesebb nemzeti javak fakadnak. Az ezred legénysége szinten tartott, illetve részestül díjlovezésben. A honvédek Sümegről Tapolcára mentek, megok után hagyva kedves est emléket, melyről „Sümeg és vidéke” mint „a nyári est varázslatos tüneményéről” emlékszik.

— Motorokocsi a déli vasuton. Székesfehérvárról jelentik: A déli vasuton első személyszállító motorokocsija 58 kilométeres órai sebességgel próbáképpen Székesfehérvárra érkezett. Valószínű, hogy ilyen kocsiakat még az idén őszebe hoznak a balatonvidéki fűrdőkre.

— Az egyület sétatér közeleg a végleges rendezés felé. A mulatóhely és a sétatér közötti választás már elkészült s az erup lapunk más helyén bővebben foglalkozunk. Itt csak újból azt a sokat hangzatosított kérelmeket ismételjük, tegyenek e sétatérre padokat is, hogy a nagyközönséghez e szép kerthez méltó számban töltössel ott e meleg nyári napokban szabadidejét.

— Tanulmányi kirándulás. A tanuló ifúság tanulmányúti kirándulásai szempontjából a vallás- és közoktatásügyi miniszter felhívja a közönség figyelmét Kolozsvár városára, amely történelmi emlékeivel, főleg pedig kulturális intézményeivel az odaranduló tanulóknak sok tanulásokat nyujthat. Kolozsvár város a szorgalmi időben 30—50 a szűndőben 100—300 tanulóval elhelyezéséről, ellátásáról, továbbá halmozásokról egy-egy tanuló után napoként fizetendő egy koronáért gondoskodik.

— A balatonfűrekló Anna hál. Balatonfűrekló hál. bagonyamása az Anna hál, amelyet mindenkor a Dunántúli vármegyei előkló közönsége látogatott. Az ideán

bál napját Anna napjáról augusztos 8-ára tették át. A védők az ideán is dr. Jankovich László gróf, Zalavármegye főispánjaless. A rendezőségben Zala, Somogy és Veszprém vármegye fiatalisága buzgilkodik.

— Régi óhajítás már a Gelseán és vidékén lakóknak, hogy a déli vasút Bécs Nagykanizsa között közelekedő gyorsvonata a gelsei állomáson is megálljon. Vajmi bosszantó is az, mikor egy élénk foglalommal bíró állomásnak, a legkényelmesebb vonat csak fűtyöl. A közválgatási bizottság is sürgette már a menetrend megváltoztatását, de igazgatóság nem tett eleget a közhajknak. Újabbban ismét kísérletet tesz az érdekeltek s a közválgatás, hogy ezt a csekély, de egy nagy vidékre fontos áldozatot kieszközölje.

— Zászlószerentelés. Megirtuk már, hogy a nagykanizsai „Emberhátrá” temetkezési egyesület folyó évi augusztos hó 2-án, vasárnap Dr. Pihál Viktoron zászlóanyasága és Vízlendvár Sándor védnöksége mellett zászlószerentelési ünnepet tart.

Szerkesztőségünkbe beklődött meghívó szerint az ünnepegy sorrendje a következő: Reggelt ébresztő. 9 órakor az összes egyesületek és főhírűrhás leányok gyűlékezése a „Polgári Egylet” kertjében; ugyanott a zászlóanya fogadtatása. 10-10-ór indulás a zászlóvadásra. 10-ór szabólatás a felső templomban, utána egyházi beszéd, tartja: Főmiszteledő Nith Norbert ur. Visszatérés a Polgári Egylet kertbe. Ünnepi beszéd, tartja: Főnait. Dr. Neumann Éde ur. Délután: a zászlószerek beverésének folytatása 4 óráttól kezdve a Polgári Egylet díszteremben. Az ünnepet este 8 órakor táncmulatság követi a Polgári Egylet kertjében.

— A kecskeköröm. A tibanyi parton található kecskeköröm, a melyről olyan szép legendát írt Garay, haladt okozta egy kis diáknak. Az esetről ezt jelentik nekünk Tihanyból: Tócsy János főtanító Zejtán nevű tis esztendőben gimnázista fia, ócsécsével és több pajtásával elment hétfőn délután az Óvár-hegy alá a Balaton parjára, hogy kecskekörmöt ásson. A fiu lebocátkozott egy másfélór melységű lyukba, hogy onnan még beljebb ásson a hegyoldalba. E közben egyszerre rázuhant a kisért part s eltemette a föld. A mire a falubeli emberek kiásták a szerencsétlen fiut, már meghalt. Ócsace is megsebesült a homlokán. A főtanító családja iránt nagy a részvét.

— A safas depositos titka. Számok Lajos gabonyafőnök Király-utcai lakásából pár héttel ezelőtt egy női arany órá láncsal elvitt. Volt eszékdéjt vette gyanuba, de ez tagadja a lopást. A rendőrség megkereste a helybeli kereskedelemi és iparbank főigazgató válozósályát, hogy vajjon nem ott helyezték-e el az arany órát. A megkeresésnek meg volt az eredménye: az arany óra már ott pihent a bank safas depositosjében. A láncot a tolvaj valamely más helyen értékesítette. A nyomozás folyik.

— Halálös szerencsétlenség. Dráva-egyházi írók: Polman Vincéne dráva-egyházi kormácoszó és cselédje Zeófi, együtt nézegettek egy revolvert. A revolver töltve volt, amiről őt elfeledkeztek. Forgatás közben a revolver véletlenül elsült, a cselédet taláts és a leány eszméletlenül esett össze. Eleinte azt hitték, hogy Polmannó öszeveszett a cselédjével s szanaszandékkal lött a cselédre s csak mikor a leány később rövid időre magához tért, tudódott ki a valóság. Polmannó ellen folyamataba tett vizsgálatot besztüntettek. A szerencsétlenül járt család 4 nap alatt meghalt.

— A kis késelő. Markovics József 9 éves kis fiúcska szűlői távollétében otthon éles készel fát faragott. Tizenhárom éves nővére Juliska észrevette a fiu kezében levő vészedelmes dolgot és elakarta tőle venni. A kis faragó, tudatlan észszel erre nővére oldalába vágta az élesre font kést. A leánykát súlyos sérülésével a helybeli közkórházba szállították. Állapota súlyos.

— Harszerű céllovességt. A helyben állomásozó cs. és kir. 48. gyalogezred legénysége folyó hó 27-én reggel 6 óráttól kezdve Kikánizsan, Bajcsa, eszpetonki-major és a Principális kandiál által határolt lötéren harszerű céllovességet tart. A közönség a jelsett területet 6000 lépés körületben e napon annál-inkább is kerülje, mert az ott tartózkodás életveszélyes.

— Göre ur szűjságya. A nagykanizsai önk. töltözött testület által f. E. Pánköd vasárnapján rendezett „Mucsa búcsu” című vígjálm alkalmai lapja helyben vasárnap jelenik meg. Göre Gábor bíró ur szerkesztésével. A bíró úgymond, a lap azért jelenik csak most meg, mivel

Széli kormány válozágában részt kollett vennie. Ára 2 fillér.

— Pályázat. A szombathelyi m. kir. bábaképző-intézetben az 1908/4. tanév től (magyar nyelvt) tanfolyamára a beírássok 1908. október 1—3-ig tartanak. A felvételtel szűkséges: 1) 20—40 közötti életkorú igazoló születési anyakönyvi kivonattal, 2) férjzeteknél házassági anyakönyvi kivonattal, 3) erkölcsi (községyi) és 4) orvosi bizonyítvánnyal; végű jártasság az írásban és olvasásban. A tanfolyamban 10 tanuló, ki magát arra kötelezi, hogy 5 éven át oly közelegben folyhat szűlszöki gyakorlatot, hol oklevél báha nincsen, 100—100 korona államegységben részvelel. Akik ezt elenyőri óhajítják, az idézett okmányokon kívül szűnségügyi bizonyítvánnyal és az emiltett kötelezettséggel ellátott, bélyegmentes folyamodványukat legkésőbbben 1903. augusztos 20-ig a szombathelyi m. kir. bábaképző-intézet igazgató tanárához kiltűdjék. A tanulókat korlátolt számmal havi 20 koronáért az intézetben lakatt és ellátást kapnak.

— A család asztal részére mindentől kitűnően bevált a Kathreiner-féle Kneipp-malátá kivé bevezetése. Aki jó kávé inni és mégis takaróskodni akar, az ne használjon mást, mint Kathreiner az eredeti csomagokban. Azonban sohasem Kathreiner az, zmelet nyitva mérlegeljen áruisatnak, amely körülményre különösen figyelmeztetjük igen tisztelt háziaszonyainkat. A csekély többlet kiadás sokakozósan megtérül, mert csak a valódi Kathreiner igazán olcsó a használatban.

— Egy elsóráng zongoragyár hangolási és zongora technikusa néhány napra városunkba érkezik, hangolások és javítások eszközésére. Előjegyzéseket elfogad Ifj. Wajdits József könyvkereskedése.

SZINHÁZ.

A B a b a ismert kedves zenéjű operette tartotta szombat este bevonulását, hogy alkalmat nyujtson szinesésének a darab hálás szerepeit kihasználni. Aki megaknak való szerepben mozogtak, siettek is ezt az alkalmat megragadni, hatás is volt játékukban. Azok pedig, kik nem nekik való szerepet töltöttek be, írják a hatálatlanaságot a rossz szereposztásra. Sárossy azok közé tartozott, akik jó szerephez juttak. Aléna, a szerelmes kis baba szerepe volt kezében. Alakításu mozdulatát érve, nagyon találóan valottak a szűlesítés francia babára, de kedves játéka mindig esztűnkbe juttatta a sikkes szubrettet, Sárossyt. Vig temperamentúnak volt az eredménye, hogy néha kiközöket a baba szűleségségéből. A szinesnért tehát nem mindig kárhazható a szűlesítés játék. Vannak szerepek, amelyek ily alakításu kívánnak.

Tán nem utatom Ööket, ha kiterőleg megemlítem, Sárossyt távozhat. Nyaralnim ment, kipihipeni a sok kizsanai est (értés színházil) ferdálmait. Akik ott voltak a B a b a előadásánál, azok tudják, hogy hova. A vidéki színpad nagyon alkalmas: egyéni viccek, magán dolgok, személyi hírek és az ég tudja még minek az elmondására. Balaton-Berénybe ment a jókedvű szubrette nyaralni. A közönség ily mondásokból értesült személyi hírről: „Ha rossz lesz, nem vízem el hétfőn Berénybe.” Vagy pld. Sárossyt távozhat. Latabár (a szállóság? . . .) bejön a színpadra a következő szavakkal (ez is szállóság?): „Na, ez sem táncol hónap után esznapidon. Berénybe megy nyaralni.” Jó vicc és nagyon eszelomes. Csak folytassa fiatal ember, folytassa. . . . Még tán alkalma lesz egyszer a földszíntet is megnevetetni.

A rossz szűles ragad. Mi is eltanultuk szinesésünköl az oda hem tartozó kitérdés. Pedig vissza kell meg térnünk megdicserni a szép hangú és ügyesen alakító Lancelot testvérét (Mányai Aranka) a szerepét pompásan betöltő Hilárius mestert (Nagy Desza), Hilárius asszonyt, a mindíg — bár maga eszerepeket — de azért roppant kedvesen alakító Károlynéval és mint jót Hevesy Guantikát. Posti nem tudjuk, hogy került ahhoz a tenor-szerephez. A rendezés nagyon jó volt, a díszletek is megfelelőek.

Hétfőn L o t t i ezredeseiben, már az egy hónapi vendégserlepre jó Sziklay Szeréna kitérdtel fel. A kritikától izléstelen dolgot szinesétek játékat szűsbasonlítani, hogy eszáltal egyik, vagy a másik játékat elhomályosítsa. A kritikus kerül is est, jól tudva az egyének sokfélesége. Itt nem tudnak előre elzárkózni. Nem tudnak elzárkózni annak

megjételetől, vajjon mi is az oka annak, hogy Sziklay egy csapára meghódította (bocsánat az elcsépeelt primadonna szakkifejezésért) városunk közönségét. Sárossy bár kis hangu, mint minden soubrette, de roppant sikkes modorúval, meglepően kifejező táncával felülmúlta a soubrettek általában. Sikereiről mégsem beszélhetünk, tomboló és orkászzerű taps' jelzővel. Sziklaynál már inkább. Az okát is megmondom. Sárossy díszkört játékkal lopja be magát a közönség szívébe, ez pedig az operettek korában roppant nehéz. Mi a saját igazán dicsőretekkel emlékeztünk Sárossyról. A közönség magának tegyen szemrehányást, Sárossy kis sikerei miatt. Lám Sziklay Szeréna a kor gyermeke. Érti a módját a siker kivívásának. Ez esetében, a különben is sok táncosnő' modorulatot kívánó szerepet, Sziklay átörölte fiatalos jókedvvel, egy kis pikáns játékkal, mely párosulva a színészről szép alakjával, fiatalos bájjal, csinos hangjával és elég jó táncával — mindez együtt véve oly siker volt, mint a hétfő esti előadás. Minden számtal megismételtették. Fregolijával jó hatást ért el, bár "kissé lassan indult, az az induló." (Benedek), a rendező, maga is ezt rögtönözta a színpadon.) Gámanajah, a namikahi rajah szerepét Gizon Béla használta fel a siker kivívására, mely sikert kitűnő alakítással érte el. Lotti özvegye — Pesti és Latabár — sok derült percet szereztek komikumukkal. Nagy Dezső és Benedek Gyula a szokott jó. Déri Rózi kedves szobacicus volt.

A vidéken még erősen divatban levő jutalomjáték is, beköszönt már e héten. Latabár Árpád "a siberer komikus" (plagizálva az előleges jelentésről) vezette be a jutalomjátékokat. A Próbá a hazaság egyik epizód szerepét, Rákóczi Aliza, a cseléd szerzőt választotta magának jutalom szerepül. Szerepváltású ügyes és egyéni volt. A legkisebb részletet jól kibeszélte, állandóan derűltséggel tartotta közönséget. Mi nem barátokunk meg Latabár színpadi fogásaival, nem erre az előadásra, hanem általában mondjuk, de azt be kell vallanunk, hogy a társulatnak nincs még oly tagja, aki oly otthonosan mozogna a színpadon, mint Latabár. Az elismerés ösztöne volt ez este. A sok jutalmat megérdemelte. A többiek közül-külön, mind egyéltől senki voltak. Gőzönből jó színezést vártak, ha leszokik a folytonos szenvedélyes beszédéről és egyszerű hangmodort használja.

Végre még néhány szó a csütörtöki előadásról a Nőemancipációról. A darabról nincs mit szólnunk. Régi és kopott. Sziklaynak ez este is teljes volt a diadala. Kitűnően adta az emancipált, jókedvű huszár leányt. Toborzó táncát zajosan megtapsolták. Kueblinger nyug. fuvézer hadnagy szerepe jó kézben volt Pestinél, aki kabinét alakított csóvált a szerepből. Huszáros humorral és megvezetgető jókedvvel játszott Nagy Dezső, ügyes ösztönnel Károlyi Ibolyka. A keretben, mint jól, Benedeket (jó masz) Károlyné, Latabárt és Déri Rózait említettük.

Spanyol regény. Irta Armandó Palacio Valdés (képekkel). — „Vizan és szárazon." Stockton R. F. elbeszélései (képekkel). — „A halott-halász." Elbeszélés. Irta ifj. Korányi Frigyes. — Költemények: „Mégkedezem a liliumot." „Letépted étem ifju boldogságát." Madách Aladár. — „Próbament motoros vasuti kocsiikkal." (képekkel). — „A francia köztársaság élnöke Londonban." (képpel). — „Aratáskor." (képekkel). — „A pápa-jelöltek." (8 arcképpel). — „1901. június 16—1903. július 16." Emlékezés a bosnyák vasutak megnyitására. Zekovits Emília (képekkel). — „Kállay halála és temetése." (képekkel). — „A Vasárnapi Ujság" előfizetési ára negyedévre négy kor. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV., ker. Egyetem-u. 4. sz.) és Ifj. Wajdits József könyvtáros kedvénél, Nagykanizsán.

KÖZGAZDASÁG.

— Államsegélyes gyárak építkezése. Több államsegélyes gyár építkezése előfordult, hogy azokat nem hazai munkásokkal és hazai anyagokkal eszközölték. A kereskedelmi miniszterhez, a felhozott esetekre nézve vizsgálatot rendelt el, általánosságban pedig a következőleg intézkedett: „Az építési anyagok tekintetében külön intézkedés szükséges fenn nem forog, miután részéről minden állami segélyben részesülő gyári vállalattal szemben kikötöm, hogy a gyár építéséhez szükséges és a magyar szent korona országában beszerezhető összes építési és berendezési tárgyak, nemkülönben a feldolgozandó nyersanyagok, félgyártmányok, gyártási segédanyagok egyaránt és az építkezéssel a magyar szent korona országai területén lévő gyárak, ipartelepéről, iparostól vagy termelőtől szerezendők be, illetőleg azok termékeiből fedezendők és amennyiben külföldi termék használata, illetve ilyenek beszerzése mellőzhetetlen, erre nézve tölem rövid uton előzetes engedély kérendő. Ami a hazai műipészek igénybevételét és az építkezéssel a hazai munkások alkalmazását illeti, intézkedtem, hogy a feltételek között pótlólag e biztosító határozatny is felvéteessék, megjegyezvén, hogy magában a gyárban hazai műipészi erők, művezetők és munkások alkalmazását szintén már régen gyakorlatba vett kikötések biztosítják."

— Gabona termésünk. Vármegyénk gabona termése kétszázötvennél gyengébb lesz a tavalyinál. A viharok sok kárt tettek, az eső a gazdagabb vetéseket megdöntötte. A már learatott gabona sokat szenvedett az esős napok alatt. Az eddigi termésbecslések szerint Zsalavármegyében 98 000 m. mázsa gabonával lesz kisebb az idei termés a tavalyinál, ami legalább 1.200.000 K. jövedelem csökkenést jelent. De nemcsak a mennyiség, hanem a minőség is alatta marad a tavalyinak, sokkal ritkább az első rendű termés, több a színtelen, könnyebb minőségű gabona. Az áralakulás sem bizható s így a gazdák újra egy jó aratás reményével szegényebbek lettek.

Szerkesztői üzenetek.

— Dohánygyári érdeklődő helyben. A dohánygyári mozgalom miben állásáról sajtólapunkra nem adhatunk felvilágosítást. Értesítésnek csak annyi, hogy a veselő körökben beszélnek az ügyről. A fontos mozgalom azt hisszük, nem alakul el. Minden este igaz van abban, hogy sokat es ügyben gondolkodni nem lehet, mert ily esetben mások elválnak orruk elől.

— Elégédtelen. Őt jogosan büntették. A budapesti pályaudvára rendelt árucsomagok tartalmának helytelen bevallása fogyasztási adó-jóvárdát kibírást, az egyes csomagokba írásbeli közlemények, mint levelek betétele pedig postajóvárdát kibírást képez, mely jóvárdát kibírásként felfedezés esetén a pénzügyári közegek a címzetre mindenkor érzékeny pénzbírságot rónak.

— Szendvedélyes vadász. A kiderített ügyben ez a tény állás. Láng Lajos kereskedelmi ügyi miniszter legutóbb valamennyi másodfokú íparhatóságához rendeltetett írtatót, amelyben közli, hogy a honvédelmi miniszter az aktív honvérd fővezermestereknek foglyverrel és az eszközös tartós fegyverrel és fegyvertárazsával való kereskedést megtiltotta. Ugyanintéz megtiltotta nekik, hogy az említett cikkkel bessen-zésére egyes cégeknek reklámjárdában alkalmazzák. A kereskedelmi miniszter felhívja a másodfokú íparhatóságokat, hogy e rendelkezést mihamarabb végett közöljék az alsófokú íparhatóságokkal.

Szerkesztőség:
Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: Ifj. Wajdits József.

VEGYES.

— Fényképező készülékek díltánsok ez-mára. Mindenki, kik a fényképezés szem kellemes és bárki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek ajánljuk az 1854 év óta fenálló különösen fényképező készülékekkel foglalkozó A. Moll és. sz. kir. udv. szállító Bécs Tűzoltóságban a céget a ennek illusztrált képek-szétnék átnézését, mely kívánatra ingyen küldetik meg.

Nyiltér

Am e rovat alatt közöltétek nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Vese, húgyhólyag, húgydara és a köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmáival, orvosi tekintélyek által a Lithion-forrás

SALVATOR

sikerral rendelve lesz.

Huagyhajító hatása!

Kellemes ízű — Könnyen emészthető

Kapható Ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán).

Idény április hó 15-től október hó 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban

Rendelő orvos Dr. POLSAR EMIL.

Egészséges fekvés. Jutányi lakások 16 vendéglő.

Villamos vasutól összeköttetés a fővárossal.

I. rendű

SÁROBARACZK

5 kg. postacsomagot bérmentve utárvét mellett 3 kor. 50 fillér, pénz előre bekladandó 3 kor. 20 fillérré szállit:

Marekovits Gyula

terménykereskedő

Szeged.

Sörgöncyim:

Marekovits, Szeged.

HIRDETÉSEK.

1913. sz. jtk. 1903.

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírre teszi, hogy a „Hazai-államiasos biztosító részvény-társaság" végrehajtónak Matolics József fityeházi lakos végrehajtást szenvedett elleni 74 kor. tőke, ennek 1901. évi október hó 30. napjától járó 6%, kamatai, 17 kor. 20 fill. per. 34 kor. 40 fill. végrehajtás kérelmi, 18 kor. 20 fill. arverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó a fityeházi 63. számú tjkvben I. 71. hrszám alatt felvett hás, udvár és kertnek Matolics Józsefrel illett 3 934 koronára becsült 1/2 része, továbbá a fityeházi 194. számú tjkvben I. 371/a. hrszám alatt felvett berki réti rétnek ugyanazt illett 171 koronára becsült 1/2 része, ugy a fityeházi 385. számú tjkvben I. 268/b. hrszám alatt felvett válent táblai szántó-földnek ugyanazt illett 372 koronára becsült 1/2 része

1903. évi augusztus hó 12. napján délelőtt 10 órakor

Fityehás község házánál Szekfő Ignác székeséghelyi lakos felperesi ügyvéd vagy helyettese kibírástól megtag-tandó nyilvános körben arverésen eladati fog.

Megjegyzetvén, hogy a fityeházi 63. és 385. számú tjkvben foglalt ingatlanok a 3104/897. ikt. sz. alatt üv. Matolics Józsefrel javára bekebelezett holtig tartó haszonélvezeti jog építéskénti részével bocsájtának arverés alá; — de avval együtt csak az esetben adatként el, ha

érték a szolgalmi joggal terheltet a megelőző jelzálogos hitelező Délnai takarékpénztár követelésének kielégítésére szükséges 1450 kor. beigértetik; — elleneszetben az arverés hatályát vesztí a az ingatlanok fenti szolgalmi nékül adatként el.

Kiküldési ár a fentebb kitett becsár. Arverési kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kézhez leteoni.

Nagykanizsán, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságánál, 1903. évi április hó 15. napján.

Egy elsőrendű versenyképes

Külföldi Életbiztosító Társaság

egy kiterjedt ismeretességgel bíró kortletti

FŐÜGYNÖKÖT

keres. Eredményes muakaság esetén tekintélyes jövedelem biztosítatik. Levél-beli megkeresések:

Bloekner I. hirdető-irodájába

Budapest, IV., Sütő-utca 6., főügynök, jelöge alatt kértetnek.

GRAND PRIX PARIS 1900

CHOCOLAT SUCHARD CACAO

TISZTASÁGERT KEZESKEDEM KITÜNO MINŐSÉG.

FELHÍVÁS.

A Német-Szent-Miklósi Ker. Fogyasztási Szövetkezet

f. év augusztus hó 12-én

FELOSZLIK,

ennél fogva a szövetkezet elnöksége felhívja mindazokat, kiknek a szövetkezetől követelése van, azt mielőbb jelentse be.

BÉCS, EURÓPA SZÁLLÓ

II. Asperngasse 2. — Praterstrasse 18.

Régi hírneves nagy szálló központi fekvés.

a villamos utcai vasut megállóhelye, az északi és északnyugati vasut és a többi pályaudvar és Duna gőzhaj. társ. közelében teljesen a legmelegebb kényelemmel renoválva, villamos világítás és személyi felvonó. Nagy étterem és kávéház a házban, szobák kiszolgálással 2 kor.-tól felfelé.

Minden tekintetben előzékeny árak

M. Winternitz unokaöccse

S. Loewy, szállodás és étterem tulajdonos

Régi hírneves kénfürdő Horvátországban.

Vasuti Állomás **Varazsd-Toplica** Posta- és Távirada

a Zagorai vasut mentén (Zágráb-Csáktornya.)

Vegyelemre Prof. Dr. Ludwig ndr. tanácsos által 1894

58 fok Celsius meleg forrás, a kén iszapnak felülmúlhatatlan hatása van isom és izület rheuma, izület betegségek, gyulladások és csonttörési és zchurdások, köszvény, neuralgikus bántalmak, mint ischias stb. női bajok, bñr- és ttkos betegségek, járdt vesebajok, hólyaggyurut, görvélgyök, angulókör, ólom és higany mérge-zéseknél stb. stb.

IVÓKURA, garat, gége, mell, máj, gyomor- és bélbajoknál, aranyérdnél, stb.

Villanyosság. — Massage.

Gyógyintézet minden kényelemmel. Hígy vízvezeték, melegvíz karak zahanyvíz kánpip szerint, egész éven át nyitva.

Idény tartam május 1-től október 1-ig. — Pompás nagy park, terjedelmes tilté-vnyek, szép kirándulóutak. — Állandó zenekar, a zágrábi kir. operaház tagjaiból. — Zene- és táncotételek stb.

A varazsd-toplicai állomáson naponta társasokai várja a vendégeket.

Külön fogatok is rendelkezésre állanak, de ezek odaállításra előbb a fardó inté-zéségnél megrendelendő.

Orvosi tudakozódásokat a fardóorvos Dr. LONGHINO A. ad.

Prospektusokat és broschurákat ingyen és bérmentes küld.

FÜRDŐ IGAZGATÓSÁG.

ANYAKÖNYVI HIREK.

— 1903 július 17-től—28-ig. —

Halálozások:

Pint József rk. földműves, 40 éves.

Horváth József rk. 3 hónapos.

Füredi Márta rk. 5 napos.

Szerdahelyi József rk 4 hónapos.

Vass Anna rk. 3 hónapos.

Haleder József rk. napzamos, 52 éves.

Özv. Glavák Györgyné rk. magánzó, 83 éves.

Somogyi Anna rk. 6 napos.

Varga Juliánna rk. 24 napos.

Bonc Lajos rk. napzamos, 22 éves.

Farkas György rk. 2 napos.

Szokol Rozália rk. 3 hónapos.

Házasságot kötöttek:

Baksa János cipész — Kövecz Piroskával.

Pellech János hentes (Uj-pest), — Mod-rovics Szidóniával.

Varga György földműves — Cimmermann Annával.

Frits Frigyes fodrász (Budapest), — Stocker Szidóniával.

IRODALOM

— A „Vasárnapi Ujság" július 19-iki száma 37 képpel s a következő tartal-mal jelent meg: „Kállay Benjamin" (arcképpel és képekkel). — „Apró jelle-mvonások Kállayról." Szokolay Kornélól. — „Szent Péter templomában" (képekkel). — Regénytár: „A tudós családja."

A visszamaradt áruk

Augusztus hó 1-jétől fogva

Vasuti-utca volt Kugler-féle üzlethelyiségben

Mödlingi czipőraktár átellenében,

Olcsó áron adatnak el.

FANTL TESTVÉREK.

Ferencz József császár-fürdő Tüffer

Gyorsvonat-állomás Tüffer-helység.

Stájerország legmelegebb forrása.

Hasonló hatású mint Gastein és Pfäfers Szeiczban.

Méréselt árak.

NAGY GYÓGYEREDMÉNYEK.

Legnagyobb kényelem. Villamos világítás.

Hőforrásvíz szétküldés.

Prospektusok ingyen.

GUNKEL TIVADAR.

Med. Dr. Traub József gyomorpara
GASTRICIN
orvosilag is megvizsgálva és használva.

Ezer és ezer ember gyomor, bél és más bajok következtében saigoru étrendre van kényszerítve, ami az életet kínossá teszi. Dr. Traub József Gastricin gyomorparának használatánál ezen étrend már rövid idő múlva felesleges válik. Betegek, kik sok táplálék felvételével erősek akarnak lenni, elérhetik a Gastricinnal a legelővidebb idő alatt. Gastricin mulandó bajoknál, mint gyomorfájás, fejfájás, felfúvódás, gyomorfájás, hányás, görcsök, rosszullét, szorulás, fejtájs és rossz emésztésnél szonnal használj és hosszabb élvezetnél megszűnteti a régi gyomor és bél bántalmakat, melyek eddig minden szernek ellenáltak. — Gastricin nem habajtó szer, a székelést azoaban szabályozza. — Továbbiakat a prospektusok szolgáltatják — Orrosok részére ingyen próbák.

Kapható a legtöbb gyógytárban. Nagykanizsán PRÁGER BÉLA gyógytárban.

Főraktár „Salvalor” gyógytárban Pozsony.

Nagyban a gyógydrogueriákban.

Nagy doboz 3 kor., kis doboz 2 kor., bérmentve 20, ajánlva 45 fillérel több

KI IDŐS AKAR LENNI:

UJ ÉLET

Ferencz József császár-fürdő Tüffer

Stájerhon legmelegebb szénsavas hőforrása!

Gyorsvonat állomás M. Tüffer.

TÖBB EZER GYÓGYEREDMÉNY.
PROSPEKTUSOK INGYEN

537. szv. szám. Székesfejvári m. k. állami méntelep parancsnokság.
1903.

Árlejtési hirdetmény.

A székesfejvári m. kir. állami méntelep székesfejvári, bábolnai, nyitrai, nagyatádi és palini osztályában elhelyezett katonai legénység és ménállomány részére 1903. november hó 1-étől, 1904. október hó végeig szükségelendő kenyér, zab, széna, alom- és ágyzalma és tűzifa biztosítása iránt a székesfejvári magy. kir. állami méntelep számvérvő irodájában 1903. évi augusztus hó 25-én délelőtt 9 órakor zárt ajánlatok tárgyalása fog megtartatni.

A közelebbi szállítási feltételek a székesfejvári m. kir. állami méntelep számvérvő irodájában megtudhatók, a hol a szállítási feltételek füzeté is betekinthező és a honnan az árlejtési hirdetmény kívánatra megküldetni fog.

Az érdeklődők ennél fogva erről azon felhívással értesitettek, miként az erre vonatkozó ajánlataikat a kitűzött határidőig annál is inkább nyujtsák be, mivel a később érkezettek figyelmen kívül hagyatnak.

Kelt Székesfejvár, 1903. július hó 10-én.

Székesfejvári m. k. állami méntelep parancsnokság.

2037. sz./tk. 1903.

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvénytörök, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Balaton testvérek nagykanizsai bejegyzett kereskedő cég végrehajtónak Göller Ferenc (nős Deli Annával) egeraracsi lakos végrehajtást szüendvett elleni 47 korona 09 fillér tőke, 14 korona 80 fillér per, 6 korona 20 fillér végrehajtás kérelmi, 13 korona 60 fillér emelés kérelmi és a még felmerülő költések iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvénytörök területéhez tartozó s a pal-konyai 65. számú tjkben 104. hrszám alatt felvett s 782 koronára becsült felső pogányvári szőlő

1903. évi augusztus hó 14. napján délelőtt 10 órakor

Dióskál-Palkonya község házánál Dr. Fábán Zsigmond felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladtni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezébe letelni.

Nagykanizsa, a kir. tvisék mint telekkozüvi hatóságánál, 1903. évi április hó 21. napján.

Nyavalyatörök.

Ki nehézkörben, görcsökben és más ideges állapotokban szenved, kérjen ezokról brochúrát. Ingyen és bérmentve kapható Schwanen Apotheke, Frankfurt a/Main által.

Férfiak ingyen kapnak.

olyan új találmányu orvoságot, mely az elvesztett erőt ujra megborzza, próbásonmagot s egy száraz oldalsz könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok a kik érte írnak. Ez a legúj-multráméltóbb csodasorosság, mely megmentett ezeket, a kik fiatalkori kihágások folytán neml bajokban, sziflisben, valamint elvesztett férférvben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen orvoságot magyarul könyvvel együtt mindenkinek ingyen küldjék. Ez a hátró-vosszaggal a baj otthon gyógyítható, s mindazok a kik a fiatalkori kihágásokból származó neml bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyászor közvetlenül azokra a szer-vekre hat, a hol a megerősödés szükségén csodá-latos eredményre el gyógyítja. Mindenki írhat State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagát rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik keresés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbásonmag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kitért nem tesz. Mindenki írhat a háró-báronnan magyarul, mire tükortartás mellett postafordulával egy ingyen csomag orvoságot kap magyarul könyvvel együtt. Írjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmat senki nem fogja megmutatni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 17 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.
A levelek mindig bérmentesitendők.

Z. K. 7/21. 903.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyet és aláírását tünteti fel.

A Moll A. féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatás a legmagasabb gyomer- és al-tisztítalmak, gyomorgörök és gyomorkörök, rögzött szákrökötök, májbántalom, vér-talulás, aranyér és a legkülönbözöbb női betegségek ellen, a jelsz. háziáronk értindök óta mindig nagy-bb uterjedést szerzett. — Ára egy leposzottl ora-dell doboznak 2 kor

Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik öveg MOLL A. védjegyet tünteti fel „A. Moll” felirattal ónosattal vagy árva. A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdatomositáplált bedörzsdései szer köszvény, caux és a meghöltt egyéb következményeinek legismertesebb népszor. — Egy ónosított öveg ára 1 kor. 80 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készíték gyermek és hölgy szappan a hár okzerül ápolására gyomerek és felútlók részére.

Ára darabanként — 40 fill. öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjeggyel van ellátva

Főszétküldés:

Moll A. gyógyyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvél mellett teljesitettek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán Resenfeld Adolf és Fia.

1. bor templommal!
pompás karczólo iz!
A sziv működését enyhén elősegíti és az étvágyat fokozza.
Kérjünk mindenütt Robitschi templom forrást.
A Robitschi szaranyvizek nagyban raktára HOFF-MANN JOZSEF cégnél Budapest Váthy-utca 8.

HIRDETMENY.

Zalamegyében Bagladon a Molnár-féle birtok 4 szobából álló uri lakház mellékhelyiségekkel, cseléház és gazdasági épületekkel együtt, szabadkészből örök áron eladó.

A birtok áll mintegy 50 kat. hold-fó rétt és 100 kat. hold szántóból. Ára 70 ezer korona, melyből 26 ezer korona bankteher átruházható.

Közvetítők nem díjaztatnak. Venni szándékozók levélbeli megkeresései Öv. Molnár Kálmánrnórnó címe alatt Mares Brettyére u. p. Mares Nyhe intézendők.